URSULA K. LE GUIN

OCHIUL BÂTLANULUI

URSULA K. LE GUIN

OCHIUL BÂTLANULUI

Traducere Ștefan Ghidoveanu

THE EYE OF THE HERON, 1978

CAPITOLUL 1

În lumina soarelui, în mijlocul unui inel de copaci, Lev stătea cu picioarele încrucişate şi capul plecat deasupra palmelor.

O vietate mică se ghemuia în căldura căuşului palmelor sale. N-o ţinea prizonieră; ea singură decisese sau consimţise să se afle acolo. Arăta ca o broscuţă cu aripi. Aripile, pliate ca într-o teacă ascuţită pe spinare, erau de un cenuşiu închis, vârstate cu dungi fumurii, iar corpul îi era tot fumuriu. Trei ochi aurii, cât nişte gămălii de ac, îi împodobeau capul, câte unul de fiecare parte şi ultimul, în creştet. Iar acest ultim ochi central, direcţionat în sus, era aţintit asupra lui Lev. Lev clipi. Vietatea se metamorfoză. Petale pudrate în trandafiriu pal înmuguriră de sub aripile sale. Pentru o clipă păru a se transforma într-o minge înaripată, greu de distins, din pricina petalelor sau penelor care vibrau încontinuu, estompându-i contururile. Încetul cu încetul, neclaritatea dispăru. Broscuţa înaripată împietri, revenind la forma iniţială, numai că acum se colorase într-un albastru strălucitor. Îşi scărpină ochiul stâng cu ultimul dintre cele trei picioare stângi. Lev zâmbi. Broscuţă, aripi, ochi, picioare, dispărură. O formă plată, asemănătoare unui fluture de noapte, se contopi cu palma lui Lev, aproape invizibilă, pentru că – exceptând câteva rămăşiţe neclare – căpătase aceeaşi culoare şi textură cu pielea lui. Rămase imobil. Uşurel, broscuţa albastră cu aripi reapăru, continuând să-l fixeze cu ochiul auriu. Apoi, începu să i se plimbe de-a lungul palmei, escaladându-i degetele. Cele şase picioruşe aspre şi calde se contractau şi decontractau delicat dar ferm.

Se opri pe vârful degetelor lui şi îşi dădu capul pe spate pentru a-l privi cu ochiul drept, în timp ce ochiul stâng şi cel central cercetau cerul. Luă forma unei săgeţi, desfăşură două aripi inferioare translucide, câte una de fiecare parte a corpului şi se avântă într-un zbor planat greoi spre smârcul însorit de dincolo de inelul de copaci.

— Lev?

— Mă distram cu un wotsit. Se ridică şi se îndreptă spre Andre, în afara cercului de copaci.

— Martin crede că am putea ajunge acasă în noaptea asta.

— Sper să aibă dreptate, spuse Lev. Îşi aruncă pe spate desaga şi se alătură capătului unui rând format din şapte bărbaţi. Mergeau în şir indian, fără să scoată o vorbă, cu excepţia momentelor în care unul dintre ei striga pentru a-i semnala conducătorului o variantă mai uşoară de drum pe care s-o cotească, sau când al doilea din şir, cel care ţinea busola, îi indica şefului să o ia la dreapta sau stânga. Direcţia de mers era sud-vest. Drumul nu era anevoios, dar lipseau orice fel de cărări sau semne de marcaj. Copacii pădurii creşteau în cercuri, între douăzeci şi şaizeci de trunchiuri formând un inel în jurul unui luminiş. În văile ţinutului deluros, inelele de copaci creşteau atât de strâns, cel mai adesea întretăindu-se. Drumul pelerinilor alterna constant între forţarea unor culoare sinuoase printre trunchiurile întunecate şi ţepoase şi calea dreaptă prin iarba elastică a luminişurilor, intrând apoi din nou în umbră, frunziş, hăţişuri de lujere şi de trunchiuri. Pe coastele colinelor, inelele creşteau depărtate unele de altele şi, câteodată, din loc în loc se deschideau privelişti largi pe deasupra nesfârşitelor văi, pătate în arămiul dulce al cercurilor de copaci.

Spre după-amiază soarele se învălui într-o ceaţă uşoară. Dinspre vest se aglomerară nori. Începu să se cearnă o ploaie măruntă. Era o vreme blândă, fără pală de vânt. Cuferele şi umerii pelerinilor străluceau ca impregnate de ulei. Picăturile li se prelingeau prin pâr. Înaintau spre sud-vest. Lumina continua să devină tot mai cenuşie. În văi, în cercurile de copaci, aerul devenise pâclos şi tot mai întunecat.

Conducătorul, Martin, ajungând la capătul unui lung urcuş printr-un teren stâncos, se întoarse şi strigă. Unul câte unul, se căţărară alăturându-i-se, rămânând în picioare, nemişcaţi, sus pe creastă. Jos, un râu lat se desfăşura strălucitor şi incolor între maluri întunecate.

Cel mai bătrân dintre ei, Holdfast, ajunse sus ultimul şi încremeni, privind în jos la râu, cu o expresie de profundă satisfacţie zugrăvită pe chip: „Ahoe!”, murmură el, ca şi cum s-ar fi adresat unui vechi prieten.

— Care este drumul spre bărci? întrebă băiatul cu busola.

— În susul curentului, făcu Martin o tentativă.

— În jos, propuse Lev. Nu este ăsta cel mai înalt punct al drumului spre vest?

Discutară timp de un minut şi deciseră să încerce în josul curentului. Nu după mult timp, mergeau deja în linişte spre vârful colinei, de unde se desfăşura o privelişte mai largă a lumii pe care o străbătuseră timp de atâtea zile. De partea cealaltă a râului, se afla pădurea vălurindu-se spre sud în nesfârşitele cercuri care se întretăiau sub norii ce atârnau deasupra ei. Spre est, în amonte, pământul roşu şi râpos; spre vest, râul, colorându-se treptat în gri, printre colinele posomorâte. Acolo unde râul dispărea din vedere, o strălucire slabă cădea deasupra lui, o insinuare a unei sclipiri de soare, dezvăluind mai mult bănuita mare. Spre nord, în urma pelerinilor, colinele împădurite, zilele şi milele călătoriei lor, se topeau întunecate în ploaie şi noapte.

Deasupra acestui imens şi tăcut peisaj de coline, pădure, râu, nici o dâră de fum; nici o zidire; nici o potecă.

Se întoarseră cu faţa spre vest şi o porniră pe creasta colinei. După un kilometru sau ceva pe-aproape, băiatul Welcome, aflat acum în frunte, trase un chiot şi arătă în jos, spre ceea ce, de acolo de sus, păreau două surcele negre zăcând în curbura unei plaje pietroase: ambarcaţiunile pe care le părăsiseră aici cu mai multe săptămâni în urmă.

Coborâră spre plajă, alunecând, târându-se de-a buşilea pe panta prăpăstioasă. Jos, lângă râu, părea mai întuneric şi mai rece, deşi ploaia încetase.

— În curând se întunecă. N-ar trebui să ne facem tabăra? întrebă Holdfast, pe un ton şovăielnic.

Priviră la masa cenuşie şi alunecoasă a râului, la cerul cenuşiu de deasupra lor.

— Pe apă va fi ceva mai multă lumină, spuse Andre, trăgând afară lopeţile de sub una dintre canoele răsturnate pe plajă.

Printre lopeţi cuibărise o familie de marsupieni. Puii încă adolescenţi, începură să-şi agite cozile scurte de-a lungul plajei, ţopăind morocănos, în timp ce părinţii se năpustiră după ei,

exasperaţi. Bărbaţii izbucniră în râs şi-şi aruncară pe umeri canoele uşoare.

Lansară la apă ambarcaţiunile şi se împărţiră în două grupuri, de câte patru, în fiecare barcă. La ridicare, lopeţile sclipiră în lumina argintie venită dinspre vest. În mijlocul râului, cerul părea mai luminos şi mai înalt, de o parte şi de alta, iar ţărmurile mai îndepărtate şi mai negre.

O, când vom veni,
O, când vom veni la Lisabona,
Albele corăbii ne vor aştepta
O, când vom veni...

Un bărbat din prima canoe începu cântarea, două sau trei voci din spate o prinseră din zbor. În jurul baladei scurte, domoale se aşternea tăcerea sălbăticiei, dedesubt şi deasupra, înainte şi înapoi.

Malurile râului se profilau ameninţătoare până în depărtare, din ce în ce mai posomorâte. Navigau acum pe şuvoiul tăcut şi cenuşiu, lat de o jumătate de milă. Cerul se întuneca între o bătaie de vâslă şi alta. Deodată, în depărtare, spre sud, o sclipire de lumină străfulgeră spărgând întunericul.

Nimeni nu era treaz în sate. Mergeau de-a lungul orezăriilor neculese, orientându-se cu ajutorul felinarelor. Trăgeau în piept mireasma grea a fumului de turbă. Veneau liniştiţi ca ploaia, urcând strada, printre căscioarele adormite ale oraşului până când Welcome trase un răcnet: "Hei, sosirăm acasă!", şi dădu buzna să deschidă uşa familiei sale: "Trezeşte-te, mamă! Io mi-s!"

În nici cinci minute, jumătate din oraş era în stradă. Lămpile se aprindeau, uşile se trânteau de pereţi, copiii dansau de jur împrejur, o sută de voci vorbeau, strigau, întrebau, urau bun venit, înălţau rugăciuni.

Lev porni s-o întâlnească pe Southwind. Ea tocmai cobora zorită strada, cu ochii încă lipiţi de somn, zâmbind, cu o broboadă trasă peste părul încâlcit. Îşi întinse braţele şi o atinse, oprind-o.

Ea privi în sus, spre faţa lui şi râse:

— Te-ai întors, te-ai întors!

Apoi expresia i se schimbă: aruncă o căutătură scurtă şi voioasă jur împrejur, de-a lungul străzii şi din nou spre Lev.

— Oh, spuse ea. Ştiam. Ştiam.

— În drum spre nord. După zece zile. Coboram pe făgaşul unui torent. Pietrele au alunecat sub mâinile lui. Era un cuib de scorpioni de stâncă. Şi-a recăpătat echilibrul pe loc. Dar erau duzini de ace. Mâinile au început să i se umfle...

Îi strânse mâinile fetei. Ea îl privea în ochi.

— A murit noaptea.

— În chinuri mari?

— Nu, spuse Lev, minţind.

Din ochii ei ţâşniră lacrimi.

— Deci e acolo, spuse el. I-am făcut un tumul din bolovani albi, lângă cascadă. Aşa că el – aşa că el e acolo.

În freamătul şi murmurul din spatele lor răsună clar o voce de femeie:

— Dar unde-i Timmo?

Mâinile lui Southwind se pierdură în cele ale lui Lev; părea să se topească, încercând să scape, să fugă:

— Vino cu mine, spuse el, şi porniră în linişte, cu braţul lui înconjurându-i umerii, spre casa mamei ei.

Lev o părăsi acolo, cu mama lui Timmo şi propria ei mamă. Ieşi din casă şi se opri o clipă ezitând, apoi se întoarse încet spre mulţime. Spre el venea tatăl său. Lev zări părul creţ şi sur, ochii căutând lumina felinarelor. Sasha era un bărbat slab şi scund: în timp ce se îmbrăţişau, Lev îi simţi oasele prin piele, istovite şi plăpânde.

— Ai fost cu Southwind?

— Da. Nu pot...

Se lipi un moment de tatăl său şi mâna grea şi uscată îi mângâie braţul. Felinarele îi orbiră ochii. Când se mişcă, Sasha se trase înapoi, privindu-l, fără să spună nimic, cu ochii lui negri atenţi, cu gura ascunsă de o mustaţă gri, zbârlită.

— Ţi-a fost bine, tată?

Sasha încuviinţă.

— Eşti obosit. Hai acasă. În timp ce o porneau în jos pe stradă, spuse:

— Ai găsit pământul făgăduinţei?
— Da. O vale. O vale de râu. La cinci kilometri de mare. Tot ce ne trebuie. Şi minunat – munţi, de jur împrejur – şiruri după şiruri, din ce în ce mai înalţi, mai înalţi şi mai albi decât norii.
— Nu poţi să-ţi imaginezi cât de sus trebuie să priveşti pentru a zări cel mai înalt pisc. Se opri din mers.
— Munţi de jur împrejur? Râuri?
Lev îşi coborî privirea spre el, spre viziunea înălţimilor albe care adusese lumina în ochii tatălui său.
— Suficient pentru a-i convinge pe Şefi să ne îndrume acolo?
— Poate, spuse el.
Era la mijlocul recoltatului din orezării, aşa că mulţi dintre fermieri nu putuseră veni. Toate satele trimiseseră câte un bărbat sau o femeie la Shanty, să asculte ceea ce exploratorii aveau de raportat şi ceea ce mai vorbea lumea. Era după-amiaza, continua să plouă. Marele spaţiu deschis din faţa Casei Adunării era potopit de umbrelele confecţionate din frunzele late, roşii şi subţiri ca foiţa de hârtie, ale stufului. Sub umbrele, lumea stătea în picioare sau ghemuită pe rogojinile întinse peste noroi şi spărgea alune, sporovăind până când, în cele din urmă, micul clopot de bronz al Casei Adunării, începu să sune, "dong-dong-dong". Atunci, toate privirile se întoarseră spre porticul Casei Adunării, unde Vera stătea în picioare, gata să vorbească.
Era o femeie zveltă, cu părul gri-fer, cu nasul fin, ochii negri, migdalaţi. Vocea ei era puternică şi limpede şi, din clipa în care începu să vorbească, nu se mai auzi nici un alt zgomot, decât ropotul monoton al ploii şi ici-colo, ciripitul câte unui copilaş din mulţime, iute potolit.
Ea ură bun venit exploratorilor reîntorşi. Vorbi despre moartea lui Timmo şi, foarte liniştită, pe scurt, despre Timmo însuşi, aşa cum l-a văzut în ziua petrecerii de adio a exploratorilor.
Vorbi despre cele o sută de zile ale călătoriei prin sălbăticie. "Au cartografiat o arie mare la est şi la nord de Songe Bay", spuse ea, "şi au găsit ceea ce trebuia să găsească – un amplasament şi un drum accesibil spre acesta. O bună parte dintre cei ce ne aflăm aici", spuse ea, "nu agreează ideea unei noi aşezări, atât de departe de Shantyh. Iar printre noi, acum, se află şi câţiva dintre vecinii noştri din Cetate, care ar dori să se

alăture planurilor şi dezbaterilor noastre. Întreaga problemă trebuie dezbătută cu maximum de consideraţie şi în deplină libertate. Să-i lăsăm, deci, mai întâi pe Andre şi pe Lev să vorbească în numele exploratorilor şi să ne spună ce au văzut şi găsit."

Andre, un bărbat scund şi îndesat, de 30 de ani, descrise călătoria lor spre nord. Vocea îi era domoală şi îşi găsea cu greu cuvintele, dar mulţimea asculta cu intensitate povestirea sa despre lumea de dincolo de lungile şi familiarele câmpii. Câţiva dintre cei aşezaţi în spate, întinseră gâturile atunci când îi zăriră pe bărbaţii din Oraş despre a căror prezenţă Vera îi prevenise politicos. Erau acolo, lângă portic; şase bărbaţi în veste şi cu cizme înalte: gărzile de corp ale Şefilor, fiecare cu câte un cuţit lung băgat în teacă de piele şi cu câte un gârbaci împletit, prinse la centură.

Andre murmură finalul cuvântării, lăsând locul lui Lev, un bărbat tânăr, subţire şi costeliv, cu părul bogat de un negru strălucitor. Lev începu, la rândul său, şovăielnic, căutându-şi cuvintele. Încerca să descrie valea pe care o găsiseră şi pe care o considerau mai mult decât potrivită pentru o aşezare. În timp ce vorbea, vocea i se încălzi şi începu să uite de sine, ca şi cum ar fi avut în faţa ochilor ceea ce descria: valea largă, râul pe care îl botezaseră Serene, lacul de peste el, mlaştinile unde creştea orez sălbatic, pădurile şi lemnul de calitate, povârnişurile însorite, unde se puteau planta pomi fructiferi şi rădăcinoase, iar casele pot să se înalţe ferite de noroaie şi umezeală. Vorbea despre gurile râului, o plajă plină de crustacee şi varec comestibil: şi le spunea despre munţii ce străjuiau valea la nord şi est, protejând-o de vânturile care transformau iarna la Songe într-un anotimp al noroiului dezgustător şi al frigului.

— Nenumăratele lor piscuri urcă în linişte şi lumină, dincolo de nori. Adăpostesc valea, asemeni unei mame care ţine un prunc în braţe. I-am botezat Munţii lui Mahatma. Mai rămânea de văzut dacă munţii pot ţine piept furtunilor, în timpul celor cincizeci de zile cât am stat. Acolo, toamna târzie este ca miezul verii aici: numai nopţile sunt reci, zilele sunt însorite şi fără ploaie. Holdfast consideră că s-ar putea recolta trei culturi de

orez pe an. Acolo s-ar putea face o afacere bună cu fructele din păduri şi cu pescuitul din râuri, iar plajele ar putea furniza hrană locuitorilor în primul an de şedere, până la primul cules. Dimineţile sunt atât de strălucitoare! N-am rămas doar pentru a vedea cum este vremea. Ne-a fost greu să plecăm chiar şi pentru a ne reîntoarce acasă."

Îl ascultau încântaţi, şi, când s-a oprit, era linişte.

Cineva întrebă:

— De câte zile avem nevoie pentru a ajunge acolo?"

— Martin crede că de vreo douăzeci de zile, cu familii şi poveri.

— Sunt râuri de traversat, locuri periculoase?

— Cel mai bun aranjament ar fi să trimitem un grup de cercetare cu vreo două zile înainte, să marcheze rutele mai uşoare. La întoarcere, am marcat toate drumurile pe care le-am găsit mergând spre nord. Songe este singurul râu dificil de traversat, iar aici ne vom descurca cu ambarcaţiunile. Celelalte pot fi trecute prin vad cu piciorul, până când veţi ajunge la Serene.

Începură să curgă şi mai multe întrebări. Mulţimea rupse tăcerea de vis şi se sparse în sute de grupuri volubile, sub umbrelele de frunze roşii, când Vera înaintă şi ceru linişte.

— Unii dintre vecinii noştri aflaţi aici, de faţă, ar dori să ne vorbească, spuse ea şi se retrase, pentru a lăsa un bărbat, care se afla în spatele ei, să treacă în faţă. Era îmbrăcat în negru, cu o curea lată, ornamentată cu încrustaţii argintii. Cei şase bărbaţi care stătuseră lângă portic înaintară împreună cu el şi se aşezară în faţă, într-un semicerc, separându-l de ceilalţi oameni aflaţi acolo.

— Salutări vouă, tuturor, spuse bărbatul în negru. Vocea sa era seacă şi puternică.

— Falco, murmurară oamenii între ei. Şeful Falco.

— Îmi face plăcere să prezint acestor bravi exploratori felicitările Guvernului din Victoria. Hărţile şi rapoartele lor vor fi cea mai valoroasă completare a Arhivelor Statului din Oraşul Victoria. Planurile pentru o migrare limitată a femeilor şi a muncitorilor sunt în curs de studiere de către Consiliu. Planificarea şi controlul sunt necesare pentru a garanta

siguranţa şi prosperitatea comunităţii, luată ca un tot unitar. Aşa cum această expediţie demonstrează clar, noi trăim într-un colţ, sub un adăpost sigur, al unei lumi mari şi necunoscute. Noi, cei care trăim aici de mai multă vreme, care păstrăm recordurile de stabilitate din ultimii ani, ştim că schemele de dispersare pripită pot să ne ameninţe supravieţuirea şi din această judecată înţeleaptă derivă ordinea şi stricta cooperare. Am plăcerea să vă anunţ că membrii Consiliului îi vor primi pe aceşti bravi exploratori cu salutul de bun venit al Oraşului şi că li se dăruieşte o recompensă pe măsura eforturilor lor.

Se lăsă un altfel de linişte.

Vera luă cuvântul. Părea atât de fragilă alături de grupul de bărbaţi mătăhăloşi şi vocea ei suna senină şi clară.

— Mulţumim reprezentanţilor Consiliului pentru amabila lor invitaţie.

Falco spuse:

— Consiliul este pregătit să-i primească pe exploratori şi să examineze hărţile şi rapoartele lor, în termen de trei zile.

Din nou se înstăpâni liniştea.

— Mulţumim Consilierului Falco, spuse Lev, dar îi refuzăm invitaţia.

Un bărbat mai în vârstă, smuci braţul lui Lev, răsucindu-l zdravăn. Dar oricât de repede o făcuse, glasurile scăzute ale oamenilor din portic începură să se audă, în timp ce mulţimea din faţa Casei Adunării continua să păstreze o linişte de mormânt.

— Trebuie să luăm nişte decizii în privinţa unor probleme – îi spuse Vera lui Falco, dar destul de tare pentru ca s-o poată auzi cu toţii – înainte de a fi gata să răspundem invitaţiei Consiliului.

— Deciziile au fost luate, Seniora Adleson. Ele au fost luate de către Consiliu. Se aşteaptă doar obedienţa dumneavoastră – se înclină Falco spre ea, înălţându-şi mâna spre a saluta mulţimea şi părăsind porticul, înconjurat de gardieni. Oamenii se dădură în lături, pentru a-l lăsa să treacă.

În portic se formară două grupuri: exploratorii şi alţi bărbaţi şi femei, strânşi în jurul unui bărbat atrăgător, cu ochi albaştri, pe nume Elia. Jos, în mulţime, se întâmplă acelaşi lucru, până când totul începu să semene cu pădurea circulară: cercurile mici, în

majoritate tineri, cercurile mari, în majoritate vârstnici. Toţi argumentau pasionaţi, încă potoliţi. Până când, un bărbat înalt şi în vârstă, începu să-şi agite frunza roşie a umbrelei la vociferările vehemente ale unei fete.

— Să o ştergi! Vrei s-o ştergi şi să ne laşi pe noi să plătim Şefilor oalele sparte! Ceea ce-ţi trebuie este o bătaie sănătoasă şi o pocni – demonstrativ – cu umbrela. Instantaneu, oamenii din jur părură a se topi, luând-o cu ei pe fata recalcitrantă. Bătrânul rămase în picioare, părăsit, roşu la faţă precum propria umbrelă, pe care o flutura posomorât spre vidul din jurul său. În acelaşi timp, încruntându-se şi muşcându-şi buzele, fata se alătură unui alt cerc.

Cele două grupuri din portic se uniră.

Elia vorbi cu o intensitate moderată.

— Nesupunerea directă înseamnă violenţă, Lev, precum orice altă lovitură de pumn sau cuţit.

— Aşa cum refuz violenţa, aşa refuz şi să-l servesc pe cel violent, replică tânărul.

— Dacă sfidezi cererea Consiliului, vei declanşa violenţă.

— Gâlcevi, bătăi poate, în regulă. Vrem libertate, Elia, sau nimic altceva decât siguranţă?

— Înfruntându-l pe Falco, în numele libertăţii sau a orice altceva, provoci represiune. Te dai pe mâna lui.

— Suntem deja la mâna lui, nu-i aşa? spuse Vera. Ceea ce vrem este să scăpăm.

— Cu toţii suntem de acord că acesta este momentul, marele moment în care să ne adresăm Consiliului. Să o facem ferm şi rezonabil. Dar dacă începem prin nesupunere, prin violenţă morală, nu vom realiza nimic şi vom răspunde prin forţă.

— Nu intenţionăm să nu ne supunem, spuse Vera, vrem doar să ajungem cât mai repede la adevăr. Dar dacă ei încep cu forţa, ştii bine, Elia, chiar şi apelul nostru la raţiune devine act de rezistenţă.

— Rezistenţa este speranţă, trebuie să vorbim împreună! Dacă violenţa se insinuează în fapte sau cuvinte, adevărul este pierdut – viaţa noastră în Shantih, libertatea noastră, vor fi distruse. Forţa va deveni regulă, aşa cum s-a întâmplat pe Pământ.

— Nu a devenit o regulă pentru toţi cei de pe Pământ, Elia. Numai pentru cei care au consimţit s-o servească.

— Pământul ne-a alungat taţii, spuse Lev. Era o strălucire pe faţa lui. Vocea sa atrăgătoare şi aspră, cu o notă de îndurerare, precum sunetele grave ale corzilor unei harfe, era plină de cutezanţă.

— Suntem excomunicaţi, copii de excomunicaţi. Nu spune Fondatorul că excomunicaţii sunt suflete libere, copii ai Domnului? Viaţa noastră aici, în Shantih nu este o viaţă liberă. În nord, în noua aşezare, vom fi liberi.

— Ce înseamnă libertate? spuse o femeie frumoasă, smeadă, Jewel, care stătea alături de Elia. Nu cred că vrei să o apuci pe calea nesupunerii, a rezistenţei, a refuzului. Libertatea vine cu tine, dacă mergi pe drumul iubirii. A accepta totul este a da, de fapt, totul.

— Noi oferim o lume întreagă, spuse Andre cu vocea sa liniştită. O acceptăm?

— Nesupunerea este o capcană, violenţa este o capcană, trebuie să fie refuzaţi – şi asta e ceea ce vom face, spuse Lev. Vom deveni liberi. Şefii vor încerca să ne oprească. Vor uza de forţă morală, poate că vor uza şi de forţă fizică; forţa este arma celor slabi. Dar dacă noi credem în noi înşine, în tăria noastră, dacă acţionăm repede, toată puterea lor asupra noastră se va destrăma, precum ceţurile când soarele se înalţă pe cer.

— Lev, spuse blând femeia smeadă, Lev, asta este o lume a umbrelor.

CAPITOLUL 2

Peste Songe Bay se târăsc nori de ploaie în şiruri întunecate. Ploaia răpăie întruna pe acoperişul Casei Falco. În spatele casei, dinspre bucătării, se insinuează murmurul îndepărtat al vieţii agitate şi al vorbăriei servitorilor. Nici un alt sunet, doar ploaia.

Luz Falco Cooper stă în adâncitura pervazului, cu genunchii ridicaţi la bărbie. Din când în când, rămâne cu privirea aţintită dincolo de sticla groasă, verzuie a ferestrei, spre mare şi spre ploaie şi spre nori. Din când în când, se uită în jos, la cartea ce zace deschisă şi citeşte câteva rânduri. Apoi oftează şi priveşte din nou pe fereastră. Cartea nu este interesantă.

Păcat. Îşi pusese mari speranţe în ea. Nu mai citise niciodată până atunci o carte.

Învăţase, bineînţeles să citească şi să scrie, fiind fata unui şef. Pe lângă memorizarea cu voce tare a lecţiilor, mai copiase precepte morale şi putea să scrie o scrisoare, oferind sau refuzând o invitaţie, în chenare ornamentate fantezist şi cu saluturile şi semnătura scrise mare şi ceremonios. La şcoală ei foloseau tăbliţe şi "cărţi" pe care învăţătoarea le scria de mână. Niciodată nu mai atinsese o carte. Cărţile erau mult prea preţioase pentru a fi folosite în şcoală: existau doar câteva duzini în întreaga lume, păstrate în Arhive. Dar, intrând în hol în după-amiaza aceasta, văzuse zăcând pe masa scundă o carte cafenie, mică. Ridicase coperta pentru a vedea ce este înăuntru şi descoperise o mulţime de cuvinte. Cuvinte ordonate, micuţe, cu toate literele identice ca mărime. Şi ce răbdare trebuie ca să le faci pe toate de aceeaşi dimensiune!

O carte – o carte adevărată de pe Pământ. Probabil că tatăl ei a lăsat-o aici. Puse stăpânire pe ea, o duse pe pervazul ferestrei, îi deschise din nou coperta şi citi încet toate acele cuvinte ciudate de pe prima foaie de hârtie:

PRIMUL AJUTOR
MANUAL DE ACORDARE A PRIMULUI AJUTOR ÎN CAZURILE DE ACCIDENTE

ŞI DE BOALĂ
M. E. Roy, M.D.
Editura Geneva
Geneva, Elveţia
2027
Autorizaţie Nr. 834A38014
Gen.

Ceva ce nu prea avea sens. **PRIM AJUTOR** înţelegea ce înseamnă, dar celălalt rând era o enigmă. Începea cu numele cuiva, Manual şi apoi sărea la ceva despre accidente. Apoi veneau o mulţime de majuscule cu puncte după ele. Şi ce erau o "genevă" sau o "elveţie"?

La fel de enigmatice erau şi literele roşii, înclinate din colţul paginii, ca şi cum s-ar fi prăvălit unele peste altele "Donată de Crucea Roşie Internaţională pentru uz penal". Colonia de pe Victoria.

Întoarse foaia de hârtie, admirând-o. Era netedă la pipăit ca cea mai fină pânză, fragilă şi totuşi flexibilă, precum frunzele de stuf tinere şi de un alb imaculat.

Parcurse greu, cuvânt cu cuvânt rândurile până la capătul primei pagini şi apoi începu să întoarcă mai multe pagini deodată. Oricum mai mult de jumătate din cuvinte nu aveau nici un sens. Apărură poze înspăimântătoare: interesul ei renăscu, datorită şocului. Oameni susţinând capetele altor oameni, suflându-le în gură. Imagini cu oase în interiorul unui picior, cu vene în interiorul unui braţ. Poze colorate pe hârtie minunată, lucioasă ca oglinda, în care apăreau oameni cu pete mici roşii pe umeri, cu umflături imense în obraji, cu ulceraţii oribile peste tot trupul şi cuvinte misterioase dedesubtul imaginilor: urticarie alergică, bojar, bojărel. Nu, erau pojar şi pojărel. Studie toate pozele făcând, din când în când, incursiuni în cuvintele din paginile explicative. Înţelese că era o carte de medicină şi că doctorul, nu tatăl ei, era cel care trebuie s-o fi lăsat pe masă, noaptea trecută. Doctorul era un om bun, dar sensibil. Ar putea să se înfurie dacă ar afla că s-a uitat prin cartea sa? Îşi are secretele personale în ea. El niciodată nu răspunde la întrebările care i se pun. Îi place să-şi păstreze secretele doar pentru sine.

Luz oftă din nou şi privi afară la norii zdrenţuiţi de ploaie.

Analizase toate pozele iar cuvintele nu erau interesante.

Se ridică şi tocmai aşeza cartea pe masă exact aşa cum o găsise zăcând, când tatăl ei intră în cameră.

Mersul îi era energic, spatele drept, ochii limpezi şi pătrunzători. Când o văzu pe Luz, zâmbi. Cu o mică tresărire vinovată, făcu o plecăciune – o politeţe exagerată – ascunzând cu poalele fustei masa şi cartea.

— Senior! Mii de salutări!

— Uite-o pe mica mea frumuseţe. Michael! Apă fierbinte şi un prosop! Mă simt murdar de sus până jos!

Se aşeză într-unul din jilţurile de lemn sculptat şi îşi întinse picioarele până când spatele deveni la fel de drept ca întotdeauna.

— Unde te-ai murdărit, papa?

— În mijlocul plebei.

— Shanty-Town?

— Trei specii de creaturi au venit de pe Pământ pe Victoria. Oamenii, păduchii şi locuitorii din Shantih. Dacă mi-ar sta în puteri să fac să dispară una dintre aceste specii aş alege-o pe ultima. Zâmbi din nou, încântat de propria-i glumă şi apoi se uită în sus, la fiica sa şi spuse:

— Unul dintre ei a îndrăznit să-mi riposteze. Trebuie să-l ştii.

— Îl ştiu?

— De la şcoală. Plebea n-ar trebui admisă la şcoală. I-am uitat numele. Numele lor sunt nonsensuri. Sticktight (Nuia Rezistentă), Holdfast (Mână-Iute), Howd'youdo (Ce-Mai-faci), ia să te vedem pe tine... Un ţâşti-bâşti de băiat cu părul negru.

— Lev?

— Ăsta e. Un agitator.

— Ce ţi-a spus?

— Mi-a spus "nu".

Servitorul lui Falco veni în grabă cu un lighean mare şi cu o cană cu apă aburindă; îl urma fata în casă cu prosopul. Falco îşi frecă faţa şi mâinile, pufăind şi vorbind între apă şi prosoape.

— El şi încă vreo câţiva tocmai s-au întors dintr-o expediţie din nord, din sălbăticie. Afirmă că au găsit un loc bun de ridicat o aşezare. Vor să se mute cu toţii acolo.

— Să părăsească Shanty Town?

Falco mormăi în semn de aprobare şi îşi ridică picioarele pentru ca Michael să-i scoată cizmele.

— Ca şi cum ar fi în stare să lase să treacă o iarnă, fără ca Oraşul să aibă grijă de ei! Pământul i-a trimis aici acum cincizeci de ani, ca imbecili incurabili, ceea ce chiar sunt. Este timpul să primească o lecţie.

— Dar nu pot să plece pur şi simplu în sălbăticie, spuse Luz care îşi ascultase între timp gândurile la fel de bine ca şi cuvintele tatălui ei. Cine ne va lucra pământurile?

Tatăl ei îi ignoră întrebarea repetând-o, transformând astfel o exprimare tipic feminină, într-o constatare de fapt tipic masculină.

— Nu pot, desigur, să fie lăsaţi să se împrăştie în acest mod. Ei sunt cei care prestează munca necesară.

— De ce numai locuitorii din Shantih fac majoritatea muncilor agricole?

— Pentru că nu sunt buni de nimic altceva. Şterge băltoaca asta din drum, Michael.

— Mă, îndoiesc că vreunii din oamenii noştri ştiu să muncească pământul, observă Luz. Căzu pe gânduri. Avea sprâncene negre, arcuite, aidoma tatălui ei. Atunci când cădea pe gânduri, ele deveneau o linie dreaptă deasupra ochilor. Aceste linii drepte îi displăceau tatălui ei. Nu cadrau cu faţa unei fete drăguţe, de douăzeci de ani. Dădeau privirii un aer sumbru, nefeminin. I-a spus-o de nenumărate ori, dar ea nu s-a dezbărat niciodată de acest obicei urât.

— Draga mea, noi suntem orăşeni, nu ţărani.

— Dar cine a făcut muncile agricole înainte de venirea celor din Shanty Town? Colonia era deja de şaizeci de ani, când au venit ei.

— Muncitorii fac munca manuală, desigur, dar chiar şi muncitorii noştri nu au fost niciodată ţărani. Suntem locuitori ai Oraşului.

— Şi murim de foame, nu-i aşa? Au fost ani de foamete. Luz vorbea ca prin vis, ca şi cum ar fi recitat o poveste veche, dar ochii ei negri erau în continuare umbriţi de linia neagră şi dreaptă.

— În primii zece ani ai Coloniei, şi nu numai atunci... o mulţime de oameni au murit de foame. Nu ştiau cum să cultive orezăriile, trestia de zahăr, până la venirea celor din Shanty Town.

Arcurile negre ale sprâncenelor tatălui ei erau acum şi ele o linie dreaptă. Îl concedie pe Michael şi pe fata din casă şi îşi sublinie spusele cu o mişcare largă a mâinii.

— Este o greşeală, spuse cu voce fermă, să trimiţi ţărani şi femei la şcoală. Ţăranii devin insolenţi, iar femeile plictisitoare.

Asta ar fi făcut-o să plângă cu doi sau trei ani în urmă. Se pierdea cu firea şi se târa în camera ei, pentru a vărsa lacrimi. Se simţea neglijată până când tatăl ei îi spunea ceva drăguţ. Dar acum, el nu mai putea s-o facă să plângă. Luz nu ştia de ce şi i se părea ciudat. În mod cert se temea de el şi îl admira la fel de mult ca de obicei; dar întotdeauna ştia ce avea de gând să-i spună. Nimic nu era niciodată nou.

Se întoarse şi privi afară, prin geamurile groase şi curbate, spre Songe Bay, spre cea mai îndepărtată curbă a ţărmului, estompată de ploaia fără sfârşit. Stătea dreaptă, cu chipul transfigurat de lumina mată, în fusta lungă din pânză de casă, roşie şi în bluza cu volane. Părea indiferentă şi însingurată, stând aici, în centrul încăperii înalte şi lungi; şi astfel se şi simţea. Observă privirea insistentă a tatălui ei. Ştia ce urmează să-i spună.

— Ar trebui să fi fost măritată, Luz Marina.

Aştepta următoarea propoziţie.

— De când mama ta a murit... Suspină.

Destul, destul, destul.

Se întoarse cu faţa spre el.

— Am citit cartea asta, spuse ea.

— Carte?

— Doctorul Martin trebuie s-o fi lăsat. Ce înseamnă "colonie penală"?

— Nu e treaba ta să te atingi de asta.

Era surprins, ceea ce făcea ca lucrurile să devină interesante.

— Am crezut că este o carte despre fructe uscate, spuse ea şi zâmbi. Dar ce înseamnă "colonie penală"? O colonie de criminali, o închisoare?

— Nimic din ceea ce trebuie să ştii.

— Strămoşii noştri au fost trimişi aici ca prizonieri, nu-i aşa? Asta spun şi cei din Shanty Town la şcoală. Faţa lui Falco deveni palidă, dar primejdia o incită pe Luz; mintea ei alerga şi ea spuse ceea ce gândea.

— Ei spun că Prima Generaţie era formată toată din criminali. Guvernul Pământului a folosit Victoria ca pe o puşcărie. Cei din Shanty Town spun că ei au fost trimişi aici pentru că ei credeau în pace sau în alte lucruri de felul ăsta, dar noi am fost trimişi pentru că toţi am fost hoţi şi criminali. Majoritatea dintre ei, cei din Prima Generaţie, au fost bărbaţi. Femeile lor nu au putut veni decât dacă erau cununate cu ei şi de aceea au fost atât de puţine femei la început. Asta i se păruse întotdeauna stupid, să nu trimiţi femei suficiente pentru o colonie. Şi asta explică de ce navele au fost concepute numai pentru venire, nu şi pentru întoarcere. Şi de ce oamenii de pe Pământ nu vin niciodată aici. Suntem închişi afară. Este adevărat, nu-i aşa? Ne auto-intitulăm Colonia Victoria. Dar suntem o puşcărie.

Falco se ridică din jilţ. Venea drept spre ea. Stătea dreaptă, proptită bine pe picioare.

— Nu, spuse, senină, ca şi cum i-ar fi fost indiferent. Nu, tată. Vocea ei îl opri pe bărbatul furios; la rândul lui o privea nemişcat. Pentru un moment, păru s-o vadă. Descoperi în ochii lui că o vedea şi asta era înspăimântător. Pentru un moment, doar un moment.

El se întoarse. Se duse la masă şi luă cartea pe care o lăsase doctorul Martin.

— Ce contează toate astea, Luz Marina? spuse, în cele din urmă.

— Mi-ar plăcea să ştiu.

— Asta a fost acum o sută de ani. Şi Pământul e pierdut. Şi noi suntem ceea ce suntem.

Ea trebui să încuviinţeze. Când vorbea în felul acesta, simplu şi liniştit, vedea în el forţa pentru care îl admira şi îl iubea.

— Ceea ce mă înfurie, spuse el, dar fără pic de mânie, este că tu stai şi asculţi toată această plebe. Ei pun totul pe seama trecutului. Ce ştiu ei? Îi laşi să-ţi spună că Luis Firmin Falco, străbunicul meu, fondatorul Casei, a fost un tâlhar, un puşcăriaş.

Ce ştiu ei despre toate astea? Eu ştiu, şi pot să-ţi spun ce au fost strămoşii noştri. Au fost bărbaţi. Bărbaţi prea puternici pentru Pământ. Guvernul Pământului i-a trimis aici pentru că se temea de ei. Cei mai buni, cei mai curajoşi, cei mai puternici – toate miile de pigmei de pe Pământ se temeau de ei şi i-au alungat în nave construite pentru o singură călătorie, aşa cum poţi să vezi foarte bine şi singură. Ei bine, când s-a întâmplat asta, când adevăraţii bărbaţi au fost înlăturaţi, populaţia Pământului a rămas atât de neputincioasă şi de efeminată, încât a început să se teamă şi de amărâţi ca cei din Shanty Town. Aşa se face că i-au trimis aici, pentru ca noi să-i aducem la ordine. Ceea ce am şi făcut. Vezi? Asta este.

Luz încuviinţă. Acceptă evidenta intenţie a tatălui ei de a o linişti, cu atât mai mult cu cât nu ştia de ce, pentru prima dată, îi vorbea liniştind-o, explicându-i ceva, ca şi când ar fi fost egali.

Dincolo de orice raţionament, explicaţiile lui sunau bine; şi era obişnuită să asculte ceea ce suna bine, urmând să mediteze mai târziu asupra a ceea ce însemnau toate acestea. Într-adevăr, până l-a întâlnit pe Lev la şcoală, nu-şi putuse imagina că cineva ar pregeta să spună adevăruri dure, în locul unor minciuni care sună bine. Oamenii spun întotdeauna numai ceea ce le convine; şi asta atunci când sunt serioşi. Când nu sunt, vorbesc fără nici o noimă, despre orice şi nimic. Adresându-se fetelor, ei puteau fi rareori serioşi. Adevărurile hidoase nu sunt păstrate pentru urechile fetelor, pentru ca sufletele lor pure să nu devină grosolane şi murdare. Şi, oricum, întrebase despre colonia penală mai mult pentru a-şi abate tatăl de la subiectul cu măritişul; şi trucul îi reuşise.

Dar necazul cu acest fel de trucuri – îşi spuse ea când rămase singură în camera ei – este că te trişează în egală măsură şi pe tine.

S-a păcălit pe ea însăşi intrând în contradicţie cu tatăl ei şi s-a ales cu contra-argumentul. N-o va uita pentru asta.

Toate fetele de vârsta şi starea ei socială din Cetate se măritaseră de doi, trei ani. Ea scăpase de măritiş numai pentru că Falco, chiar dacă îşi dădea sau nu seama, nu a vrut s-o lase să plece din casa lui. Era obişnuit să o aibă acolo. Erau asemănători, foarte asemănători; îşi preferau compania mai

mult poate decât a oricărui altcuiva. Dar el o privise în seara asta ca pe cineva diferit, ca pe cineva cu care nu era obişnuit. Dacă începea s-o considere ca pe o persoană diferită de el, dacă ea începea să aibă contra-argumente, dacă nu mai era micuţa lui fetiţă animăluţ-de-casă, putea să înceapă să se gândească la ce altceva ar putea să fie bună.

Şi pentru ce ar fi bună, la ce ar putea folosi? La continuarea Casei Falco, bineînţeles. Şi apoi? Ori Herman Marquez, ori Herman Macmilian. Şi nu-i va mai rămâne nimic de făcut. Va deveni soţie. Va deveni noră. Îşi va purta părul în coc şi va ocări servitorii şi-i va asculta pe bărbaţi chefuind în hol, după cină şi va avea copii. Unul pe an. Micuţul Marquez Falco. Micuţul Macmilian Falco. Eva, prietena ei de joacă din copilărie se măritase la 16 ani, născuse trei copii şi acum îl aştepta pe al patrulea. Soţul Evei, fiul Consilierului Aldo Di Giulio Hertz o bătea şi ea era mândră de asta. Îi arătase vânătăile murmurând:.

— Aldito are temperament, este aşa de sălbatic, ca un băieţel isteric.

Luz făcu o grimasă şi scuipă. Scuipă pe dalele podelei camerei ei şi lăsă scuipatul acolo. Privi la micul strop alburiu şi îşi dori să-l poată îneca pe Herman Marquez în el, şi apoi pe Herman Macmilian. Se simţea murdară. Camera ei era întunecată, murdară; o celulă de închisoare. Ţâşni afară din propriile ei gânduri şi din cameră. Se repezi în hol, şi ridicându-şi fustele, urcă pe scăriţă la locul acela de sub acoperiş. Se aşeză pe podeaua plină de praf – acoperişul pe care răpăia ploaia era prea scund pentru a putea sta în picioare – şi-şi lăsă gândurile să hoinărească libere.

Ele izbucniră afară, departe de casă şi de timpul prezent, înapoi, într-un timp mai vast.

Pe terenul şcolii, într-o după-amiază de primăvară, doi băieţi se jucau de-a prinsul mingii. Erau din Shanty Town, Lev şi prietenul lui, Timmo. Ea stătea în portic privindu-i, încântată de ceea ce vede: relaxarea şi contractarea spatelui şi a braţului, scurta răsucire a corpului, saltul mingii în lumină, ca şi cum cei doi ar fi cântat o muzică mută, muzica mişcării. Lumina venea, sub norii de furtună, dinspre vest, pe deasupra lui Songe Bay,

puternică şi strălucitoare. Pământul părea mai strălucitor decât cerul. Valurile de pământ nedesţelenit de dincolo de câmp erau aurii, mărăcinişul care creştea acolo ardea. Pământul ardea. Lev stătea nemişcat, aşteptând, cu capul dat pe spate, cu picioarele bine înţepenite în pământ, să prindă mingea care zburase sus de tot. Ea stătea şi privea, topită de atâta frumuseţe.

Un grup de băieţi din Cetate veniră spre şcoală să joace fotbal. Ţipară la Lev să lase mingea, chiar în momentul în care acesta se pregătea să pareze aruncarea făcută de Timmo, cu braţul încordat pentru o lovitură puternică. Prinse mingea şi zâmbi, apoi o aruncă spre ceilalţi.

Cum cei doi se îndreptară spre portic, ea alergă pe scări în jos.

— Lev!

Cu focul care ardea din vest în spatele lui, el rămase nemişcat, negru, între ea şi soare.

— De ce le-ai dat mingea aşa, pur şi simplu?

Nu putea să-i vadă faţa cum stătea cu lumina în spate. Timmo, un băiat înalt şi frumos, stătea puţin mai încolo şi nu o privea în ochi.

— De ce i-ai lăsat să vă alunge?

Lev răspunse într-un târziu.

— Nu i-am lăsat, spuse el. Şi, cum se apropiase între timp, putu să vadă că o privea drept în faţă.

— Au spus "Dă-o aici!" Şi tu le-ai dat-o.

— Vroiau să facă o partidă; noi doar tândăleam pe aici. Rândul nostru a trecut.

— Dar ei nu ţi-au cerut-o, ţi-au ordonat. Nu ai pic de mândrie?

Ochii lui Lev erau negri, faţa întunecată şi grosolană, neconturată încă; zâmbea, cu un mic zâmbet surprins.

— Mândrie? Desigur. Dar asta am şi făcut, am lovit în ea în timp ce era rândul lor s-o facă.

— De ce eşti întotdeauna atât de plin de răspunsuri?

— Pentru că viaţa este atât de plină de întrebări.

Râdea, dar continua s-o privească aşa, de parcă ea însăşi ar fi fost o întrebare neaşteptată şi fără răspuns. Şi avea dreptate, pentru că nici ea nu avea idee de ce îl provocase în felul acesta.

Timmo stătea nemişcat, cu un aer stânjenit. Câţiva dintre băieţii de pe terenul de joc începuseră să-i privească: doi băieţi din Shantih vorbind unei seniorita.

Fără să-şi spună un cuvânt, cei trei plecară de lângă şcoală, coborând strada, depărtându-se, acolo unde nu puteau fi zăriţi de pe terenul de joc.

— Dacă vreunul dintre ei ar fi vorbit oricăruia aşa cum ţi-a vorbit ţie, cum a ţipat la tine, spuse Luz, s-ar fi încins o luptă. De ce nu te lupţi?

— Pentru un joc de fotbal?

— Pentru orice.

— Mă lupt.

— Când? Cum? Tocmai ai şters-o.

— Noi venim în Oraş, la şcoală, în fiecare zi, spuse Lev. Acum, când mergeau unul lângă altul, n-o mai privea în ochi, iar faţa lui arăta ca de obicei, o faţă de băiat obişnuit, îndărătnic, posac. Înainte de toate, nu înţelegea ceea ce el voia să-i spună, iar atunci când totuşi înţelegea, nu ştia ce să-i răspundă.

Ieşiră de sub umbra unei case, în lumina aurie. Soarele atârna, glob incandescent, între marea întunecată şi norii întunecaţi, iar acoperişurile Oraşului ardeau de un foc nepământesc. Cei trei tineri se opriră privind colosala îngemănare de strălucire şi întuneric din vest. Vântul mării mirosind a sare şi a depărtare şi a fum de lemn ars le înfiora feţele cu suflarea rece.

— Nu înţelegi, spuse Lev, poţi să-l vezi – poţi să vezi ce ar trebui să fie, ceea ce este.

Şi ea văzu, cu ochii ei, văzu gloria, Oraşul, ceea ce ar fi trebuit să fie, şi ceea ce era.

Momentul trecu. Vântul gloriei încă mai sufla fierbinte deasupra, între mare şi furtună. Oraşul încă se mai înălţa aurit şi de neatins pe coasta eternă; dar, în jos pe stradă, în urma lor veneau oameni, vorbind, râzând, strigându-se. Erau fete din Shanty, care rămăseseră în şcoală să le ajute pe învăţătoare să facă curăţenie în sălile de clasă. Se alăturară lui Timmo şi Lev, salutând-o pe Luz cu politeţe, dar, ca şi Timmo, cu prudenţă. Drumul ei spre casă o cotea la stânga, jos, în Cetate; al lor spre dreapta, în sus, spre faleza înaltă, pe drumul Oraşului.

Aşa că o luă în jos, pe strada abruptă, privind în urmă la ei cum urcau. Fetele purtau haine în culori strălucitoare, colorate. Fetele din Cetate le dispreţuiau pe fetele din Shanty pentru că purtau pantaloni; dar ar fi dat propriile lor fuste pentru hainele din Shanty Town, dacă ar fi putut pune mâna pe ele pentru că aveau culori mai fine şi mai bune decât ar fi putut oricine din Oraş să facă. Pantalonii băieţilor şi jachetele cu mâneci lungi şi cu guler înalt erau de culoarea fibrelor naturale. Prin contrast, claia de păr a lui Lev, părea foarte neagră. Mergea în spatele celorlalţi, cu Southwind, o fată frumoasă, cu voce caldă. Luz îşi dădea seama după felul în care se uita la ea că o asculta cu plăcere, zâmbindu-i.

— La dracu'! spuse Luz şi porni pe stradă, cu fusta lungă biciuindu-i gleznele. Fusese prea bine crescută pentru a cunoaşte cuvinte urâte. Ea ştia "La naiba!" pentru că tatăl ei îl spunea, chiar şi în faţa femeilor când era supărat. Nu spusese niciodată "La naiba"— era proprietatea tatălui ei. Dar Eva îi spusese, cu ani în urmă, că "La dracu" este un cuvânt foarte urât aşa că, atunci când era singură, îl folosea.

Şi deodată, materializându-se precum un wotsit, din senin şi tot ca un wotsit de gheboasă, cu ochi răi şi incerţi, iat-o pe duena ei, Verişoara Lores, pe care o ştia plecată şi ajunsă acasă de o jumătate de oră.

— Luz Marina! Luz Marina! Unde ai fost? Am aşteptat şi am aşteptat – Am alergat tot drumul spre Casa Falco şi înapoi spre şcoală – unde ai fost? De ce umbli de una singură? Mergi mai încet, Luz Marina, mor, mor.

Dar Luz nu voia să încetinească de dragul amărâtei de femei cârâitoare. Izbucni în plâns, lacrimi de ciudă care izbucniseră fără să vrea: lacrimi de furie pentru că nu putea niciodată să meargă singură, niciodată, nimic prin ea însăşi, nimic. Din cauză că bărbaţii mergeau peste tot Ei aveau deschise toate drumurile. Şi femeile în vârstă erau toate de partea lor. Astfel, o fată nu putea umbla pe străzile Oraşului de una singură, pentru ca nu cumva vreun muncitor beat să o insulte. Ce dacă el era băgat la închisoare sau i se tăiau urechile? Râul era consumat Reputaţia fetei era ruinată. Bărbaţii se gândeau numai la reputaţia ei. Bărbaţii gândesc totul, decid totul, merg peste tot,

fac totul, fac legile, desfac legile, pedepsesc pe cei care nesocotesc legile şi nu este nici un ungher pentru o femeie, nici un fel de Oraş pentru femei. Nicăieri, nicăieri, doar în propriile lor odăi, singure.

Chiar şi cei din Shanty Town erau mai liberi decât ea. Chiar şi Lev, care nu voia să lupte pentru un meci de fotbal, dar transformase noaptea care se lăsase peste creştetul lumii şi îşi râdea de legi. Chiar şi Southwind, care era atât de liniştită şi supusă. Southwind putea să se ducă acasă cu cine îi plăcea, mână în mână, de-a lungul câmpiilor nesfârşite în vântul dimineţii, alergând în urma ploii.

Ploaia răpăia pe olanele acoperişului mansardei unde îşi găsise astăzi refugiul.

Trei ani trecuseră din acea seară de un auriu strălucitor. Şi nimic care să-i fi rămas. Poate doar faptul că acum s-a întors înapoi la amintirea ei. Cu trei ani în urmă, încă mai mergea la şcoală; mai credea că atunci când va termina şcoala va deveni, printr-o minune, liberă.

O închisoare. Toată Victoria era o închisoare, o puşcărie. Şi nici o scăpare. Nicăieri unde să plece.

Doar Lev ieşise şi găsise un loc nou, undeva departe, în nord, în sălbăticie, un loc unde să plece... Şi s-a întors de acolo şi a stat drept în picioare şi a spus "Nu" Şefului Falco.

Dar Lev era liber. Lev fusese întotdeauna liber. De aceea nu fusese alt moment în viaţa ei, înainte sau după, ca momentul în care stătuse dreaptă împreună cu el, în faţa furtunii pe înălţimile Oraşului, în lumina aurie şi văzuse împreună cu el, ce era libertatea. Doar o clipă. O rafală de vânt marin, o contopire a privirilor.

Era mai mult de un an de când îl văzuse ultima oară. El plecase afară din Shanty Town, spre noua aşezare. A plecat liber, uitând-o. De ce ar fi trebuit să şi-o amintească? De ce ar fi trebuit să şi-l amintească? Ea are alte lucruri la care să se gândească. Are de luat viaţa în piept. Chiar dacă toată viaţa n-are să-i fie altceva decât o uşă închisă şi în spatele uşii închise, nici o cameră.

CAPITOLUL 3

Cele două aşezări umane de pe planeta Victoria se aflau la şase kilometri distanţă. Din câte ştiau locuitorii Oraşului Shanty şi cei ai Cetăţii Victoria, altele nu mai existau.

O mulţime de oameni se îndeletniceau cu diverse activităţi, pescuind sau uscând peşte, ceea ce-i purta frecvent de la o aşezare la alta. Dar mult mai mulţi erau cei ce locuiau în Cetate şi nu se duceau niciodată la Oraş, sau cei ce trăiau la una din fermele-sat de lângă Oraş şi nu mergeau în Cetate nici din an în paşte.

Într-un mic grup, patru bărbaţi şi o femeie coborau pe drumul spre Oraş către marginea falezelor, unii dintre ei privind cu o vie curiozitate şi cu profundă teamă spre Cetatea ce se întindea la picioarele lor, pe ţărmul stâncos al golfului Songe. Se opriră chiar sub Turnul Monumentului – carcasa din ceramică a uneia dintre navele care aduseseră primii colonişti pe Victoria – dar nu rămaseră mult timp privind la ea. Era o prezenţă familiară, impresionantă prin mărimea ei, dar scheletică şi mai curând jalnică aşa cum stătea acolo în vârful stâncii, înălţându-se sfidător către stele, dar servind mai ales ca punct de reper pentru bărcile de pescuit din largul mării. Era ceva mort, în schimb Cetatea era vie.

— Uită-te la asta, spuse Hari, cel mai bătrân din grup. Chiar dacă ai sta aici o oră întreagă şi tot n-ai putea să numeri toate casele alea! Sunt sute la fel!

— Seamănă cu un oraş de pe Pământ, adăugă cu mândrie posesivă altul, un călător mai obişnuit.

— Mama mea s-a născut la Moscova, în Rusia Neagră, interveni al treilea bărbat. Ea spunea că Cetatea ar fi doar un orăşel acolo pe Pământ.

Dar afirmaţia li se păru mai curând forţată acestor oameni ale căror vieţi se consumaseră între câmpurile jilave şi satele înghesuite, într-o strânsă şi neîntreruptă legătură cu munca grea şi tovărăşia umană, dincolo de care se întindea imensa, indiferenta pustietate.

— Eşti sigur că ştia ce înseamnă un mare oraş? întrebă unul dintre ei cu o uşoară neîncredere.

Rămaseră în picioare sub carcasa găunoasă a navei spaţiale, privind la cărămiziul strălucitor al acoperişurilor din ţiglă şi paie, la hornurile fumegânde şi la geometria zidurilor şi a străzilor, fără să ia în seamă imensa privelişte a plajelor, a golfului, văile pustii, dealurile golaşe, cerul dezolant care învăluiau Cetatea într-o înfricoşătoare pustietate.

Dar odată ce apucară pe străzi în jos, trecând de casa şcolii, uitară cu desăvârşire de prezenţa pustietăţii. Din toate părţile erau înconjuraţi de realizările oamenilor. Casele, majoritatea construite aliniat, mărgineau drumul pe ambele părţi cu pereţii lor înalţi şi ferestrele mici. Străzile erau înguste şi înglodate în noroi. În locurile de plimbare, noroiul era acoperit de scânduri, dar acestea se degradaseră şi deveniseră alunecoase din cauza ploii. Se vedeau puţini oameni, însă o uşă deschisă îţi permitea să arunci o privire la învălmăşeala din curtea interioară a casei, plină de femei, rufe pentru spălat, copii, fum şi glasuri. Şi apoi, din nou, apăsătoarea, sinistra linişte a străzilor.

— Minunat! Minunat! suspină Hari.

Trecură pe lângă fabrica unde fierul din minele şi turnătoria Guvernului era transformat în unelte, ustensile de bucătărie, lacăte de uşi şi multe altele. Poarta era larg deschisă, iar ei se opriră şi priviră iscoditor prin întunericul sulfuros, iluminat de focuri scânteietoare şi răsunând de pocnituri şi lovituri de ciocan. Un muncitor le strigă să-şi vadă de drum. Aşa că o porniră în jos, pe strada Golfului şi, admirând lungimea, lăţimea, uniformitatea străzii Golfului, Hari spuse din nou:

— Minunat! O urmară pe Vera, care ştia cum să se descurce în Cetate, mergând în sus pe strada Golfului spre Capitoliu. La vederea Capitoliului, Hari rămase nu numai fără grai, dar şi cu gura căscată.

Era cea mai mare clădire din lume – de patru ori înălţimea oricărei case obişnuite – şi fusese construită din piatră dură. Portalul era susţinut de patru coloane, fiecare dintr-un singur trunchi uriaş de copac-spiral, şlefuit şi spoit, capitelurile grele fiind cioplite şi suflate cu aur. Când treceau printre aceste coloane, vizitatorii se simţeau mici, neînsemnaţi păşind pe sub

portalurile care se căscau atât de largi şi de înalte. Holul de la intrare, strâmt dar foarte înalt, avea pereţii tencuiţi şi decoraţi în urmă cu mulţi ani cu fresce care se întindeau de la podea şi până la tavan. Văzându-le, oamenii din Shanty se opriră din nou şi priviră uimiţi, în tăcere. Pentru ei, reprezentau imagini de pe Pământ.

În Shanty, existau încă oameni care îşi reaminteau de Pământ. Ar fi povestit despre el, dar amintirile, vechi de cincizeci şi cinci de ani, erau în majoritate lucruri văzute cu ochi de copil. La vremea exilului, puţini fuseseră cei care plecaseră ca adulţi. Unii îşi petrecuseră mulţi ani consemnând istoria Poporului Păcii şi cuvintele conducătorilor şi eroilor lui, sau descriind Pământul şi schiţându-i îndepărtata şi îngrozitoarea-i istorie. Alţii vorbiseră arareori despre Pământ, sau cântaseră copiilor lor născuţi în exil, sau copiilor copiilor lor, un cântec vechi, presărat cu nume şi cuvinte stranii, sau le spuseseră poveşti cu copii şi vrăjitoare, cu cei trei ursuleţi, cu regele care călărea pe un tigru. Copiii ascultau cu ochii măriţi.

— Ce este un urs? Şi un rege poate fi dungat?

Pe de altă parte, prima generaţie a Cetăţii, trimisă pe Victoria cu cincizeci de ani înainte de Poporul Păcii, provenise în majoritate din oraşe, Buenos Aires, Rio, Brasilia sau din alte mari centre ale Brasil-Americii. Unii dintre ei fuseseră bărbaţi puternici, obişnuiţi cu lucruri chiar mai stranii decât vrăjitoarele şi urşii.

Aşa că pictorul frescelor zugrăvise scene întrutotul uimitoare pentru oamenii ce le priveau acum: turnuri pline de ferestre, străzi aglomerate de maşini cu roţi, ceruri acoperite de maşini cu aripi; femei în haine strălucitoare, împodobite cu pietre preţioase şi având buze roşu-sângerii; bărbaţi, impozante figuri eroice, făcând lucruri incredibile – călărind uriaşe sălbăticiuni patrupede sau stând în spatele unor imense blocuri strălucitoare din lemn, trăgând cu armele ridicate într-o mulţime copleşitoare de oameni, avansând printre cadavre umane şi bălţi de sânge, către capătul şirurilor de bărbaţi îmbrăcaţi toţi la fel, sub un cer învăluit de fum şi arzând ca focul... Călătorii din Shanty puteau fie să stea acolo holbându-se o săptămână ca să vadă totul, fie să o ia imediat din loc, pentru a nu întârzia la întrunirea

Consiliului. Totuşi, se opriră cu toţii ceva mai mult la ultimul tablou, care se deosebea de celelalte. În loc să fie ticsit cu figuri şi foc, sânge şi maşini, acesta era negru. Jos, în colţul din stânga, se afla un micuţ disc verde, iar sus, în colţul din dreapta, exista un altul: de jur împrejurul lor, nimic – negru. Doar dacă priveai de aproape această întunecime, ai fi văzut că era stropită cu nenumărate mici scânteieri de stele: iar la urmă, observai dâra fină argintie a navei spaţiale, nu mai lungă decât o zgârietură de unghie, menţinându-se în echilibru în vidul dintre lumi.

În cadrul uşii de dincolo de fresca întunecată erau postate două santinele, siluete impunătoare, îmbrăcate aidoma, cu pantaloni, vestoane, cizme şi centuri. Purtau nu numai bice împletite, înfipte în centurile lor, ci şi arme: muschete lungi, cu paturile cioplite pe măsura mâinii şi cu ţevi grele. Majoritatea oamenilor din Shantih auziseră despre arme dar nu văzuseră niciodată vreuna, iar acum se holbau curioşi la ele.

— Halt! strigă una dintre santinele.

— Ce? întrebă Hari. Locuitorii din Shanty îşi însuşiseră de timpuriu dialectul vorbit în Cetatea Victoria, încă din vremurile când reprezentau popoare cu multe limbi diferite şi aveau nevoie de un limbaj comun ca să se înţeleagă atât între ei cât şi cu cei din Cetate. Unii dintre cei mai bătrâni nu învăţaseră toate expresiile folosite în Cetate. Hari nu auzise niciodată cuvântul "Halt".

— Rămâi pe loc, spuse gardianul.

— În regulă, răspunse Hari. Vom aştepta aici, le explică celorlalţi.

Sunetul vocilor ţinând discursuri venea din spatele uşilor închise ale Sălii Consiliului. Curând, oamenii din Shanty porniră să hoinărească înapoi în josul holului, pentru a se uita la fresce, în timp ce aşteptau. Gardienii le ordonară să rămână grupaţi şi ei reveniră de unde plecaseră. Într-un târziu, uşile se deschiseră şi delegaţia din Shantih fu escortată de santinele în Sala de Consiliu a Guvernului de pe Victoria: o cameră mare, scăldată în lumina cenuşie a ferestrelor plasate sus pe ziduri. În capătul opus, se afla o platformă pe care erau aşezate în semicerc zece scaune. Pe peretele din spatele acestora atârna o bucată de

pânză roşie, cu un disc albastru în mijloc, înconjurat de stele galbene. Pe rândurile de bănci, din loc în loc, şedeau câţiva oameni privind către estradă. Dintre cele zece scaune de pe platformă, doar trei erau ocupate.

Un bărbat cu părul creţ, aşezat la o măsuţă chiar lângă estradă, se ridică în picioare şi anunţă că o delegaţie din Shantih ceruse permisiunea de a se adresa Plenului Suprem al Congresului şi Consiliului planetei Victoria.

— Permisiune acordată, spuse unul dintre bărbaţii de pe estradă.

— Veniţi în faţă... nu, nu acolo, pe margine... Bărbatul creţ bombăni şi se agită până ce aduse delegaţia acolo unde dorea, lângă platformă. Cine este purtătorul de cuvânt?

— Ea, spuse Hari, dând din cap înspre Vera.

— Spune-ţi numele aşa cum este înscris în Registrul Naţional. Te vei adresa membrilor Congresului cu "Domnilor" şi Consilierilor cu "Excelenţele Voastre", şopti funcţionarul, încruntându-se agitat. Hari îl privi cu amuzament îngăduitor, de parcă ar fi văzut un liliac cu marsupiu. Mergeţi, mergeţi! murmură funcţionarul, transpirând.

Vera făcu un pas înainte în faţa grupului.

— Sunt Vera Adelman. Am venit să discutăm cu dumneavoastră planurile noastre de a trimite un grup în nord, pentru a întemeia o nouă aşezare. Data trecută nu am avut timp să dezbatem problema şi de aici s-au ivit unele neînţelegeri şi neplăceri. Cam asta ar fi totul. Jan are harta pe care Consilierul Falco a solicitat-o, iar noi suntem fericiţi să vă dăm această copie pentru arhive. Exploratorii ne-au atenţionat că nu este foarte precisă, dar oferă o imagine generală a zonei de la nord şi est de golful Songe, incluzând şi unele drumuri şi vaduri practicabile. Sperăm din inimă că aceasta va putea fi de folos pentru comunitatea noastră. Unul dintre bărbaţi întinse un sul de hârtie, pe care neliniştitul funcţionar îl luă aruncând o privire către Consilieri şi cerându-le permisiunea.

Vera, în costumul ei pantalon din mătase vegetală albă, stătea liniştită în picioare, ca o statuie în lumina cenuşie; vocea îi era calmă.

— Acum o sută unsprezece ani, Guvernul Brazii-Americii a trimis câteva mii de oameni pe această lume. Cu cincizeci şi şase de ani în urmă, Guvernul Canamericii a mai trimis încă două mii. Cele două grupuri nu au fuzionat, dar au cooperat. Acum, Cetatea şi Oraşul, chiar dacă distincte, sunt profund interdependente.

— Pentru fiecare grup, primii zece ani au fost foarte grei. Mulţi au murit. Tot mai puţini au rămas până să învăţăm cum să trăim aici. Ani în şir, Registrul a fost discontinuu, dar estimăm populaţia Cetăţii la aproape opt mii, iar populaţia din Oraş, după ultimele noastre calcule, era de patru mii trei sute douăzeci.

Printre oamenii de pe bănci se produse o mişcare de surpriză.

Douăsprezece mii în regiunea golfului Songe reprezintă tot ce poate hrăni această zonă, aşa credem, fără a lua în calcul cultivarea exagerat de intensivă a pământului şi un constant risc de foamete. Deci, credem că este timpul ca unii dintre noi să o ia din loc şi să întemeieze o nouă aşezare. La urma urmei, e spaţiu cât cuprinde.

Falco, aşezat sus pe scaunul său de Consilier, zâmbi.

— Deoarece Oraşul şi Cetatea nu au fuzionat şi formează încă două grupuri separate, considerăm că o acţiune ce şi-a propus să întemeieze o nouă aşezare n-ar fi tocmai înţeleaptă. Pionierii vor trebui să trăiască împreună, să muncească împreună, să depindă unul de altul şi, desigur, să se căsătorească între ei. Tensiunea provocată de încercarea de a ţine două caste sociale într-o astfel de situaţie ar fi intolerabilă. Oricum, cei care doresc să întemeieze o nouă aşezare sunt toţi locuitori din Shantih.

— Am estimat că aproape două sute cincizeci de familii, circa o mie de oameni ar merge în nord. Nu se vor duce toţi deodată, ci doar o sută, pentru început. După ce pleacă, locurile lor de la ferme vor fi ocupate de tinerii care stau aici. Astfel, pe măsură ce devine supra aglomerată Cetatea, unele familii din ea ar putea dori să se mute la ţară. Vor fi bineveniţi. Chiar dacă o cincime din fermierii noştri merg în nord, nu va fi nici o întrerupere în producţia de hrană. Şi, desigur, vor fi o mie de guri mai puţin de hrănit.

— Acesta este planul nostru. Credem că discutând, criticând şi străduindu-ne împreună în privinţa adevărului, vom putea

ajunge la un acord deplin într-o problemă care ne priveşte pe noi toţi.

Se aşternu un moment de linişte.

Un bărbat de pe una din bănci se ridică să spună ceva, dar se aşeză grabnic la loc, când îl văzu pe Consilierul Falco că se pregătea să vorbească.

— Mulţumesc, doamnă Adelson, spuse Falco. Veţi fi informaţi despre decizia Consiliului privind această propunere. Domnule Brown, care este următorul punct de pe ordinea de zi?

Cu o mână, funcţionarul cel creţ făcu gesturi frenetice spre locuitorii din Oraş, în timp ce cu alta încerca să-şi găsească locul printre hârtiile de pe pupitrul său. Cele două santinele înaintară şi îi flancară pe cei cinci orăşeni.

— Veniţi!, le ordonă una dintre ele.

— Scuzaţi-mă, le spuse Vera, blând. Consilier Falco, mă tem că din nou este o neînţelegere. Noi am luat hotărârea de a întreprinde expediţia. Acum, dorim ca împreună cu dumneavoastră să o definitivăm. Nici noi, nici dumneavoastră nu putem decide separat într-o problemă care ne priveşte pe toţi,

— Aţi înţeles greşit, spuse Falco, privind pe deasupra capului Verei. Voi aţi făcut o propunere. Decizia este de competenţa Guvernului planetei Victoria.

Vera zâmbi.

— Ştiu că nu sunteţi obişnuit ca femeile să ia cuvântul la întrunirile dumneavoastră, poate ar fi mai bine dacă Ian Serov ar vorbi pentru noi. Ea păşi înapoi şi un bărbat masiv, cu tenul palid, îi luă locul.

— Vedeţi, spuse el, de parcă ar fi continuat propoziţia Verei, în primul rând trebuie să stabilim ceea ce dorim şi cum să o facem, şi apoi, când vom fi de acord cu asta, o vom face.

— Subiectul este închis, interveni plat Consilierul Helder, aşezat pe estradă în stânga lui Falco. Dacă veţi continua să împiedicaţi lucrările Plenului, veţi fi îndepărtaţi cu forţa.

— Nu obstrucţionăm lucrările, ci încercăm să stabilim ce-i de făcut, zise Jan. Nu ştia ce să facă cu mâinile-i mari, care-i atârnau incomode de o parte şi de alta a trupului, pe jumătate

încordate, căutând coada unei săpăligi rătăcite. Trebuie să terminăm de discutat această afacere. Falco spuse foarte încet:

— Gărzi.

În timp ce santinelele se precipitară din nou în faţă, Jan se uită perplex la Vera, iar Hari vorbi:

— Oh, asta-i acum, fiţi calm, Consiliere, tot ce dorim este doar o fărâmă de sensibilitate în discuţie, puteţi vedea asta.

— Excelenţa Voastră! Daţi-i afară pe aceşti oameni! strigă un bărbat din sală, iar alţii se porniră să vocifereze, de parcă doreau ca această manifestare să fie auzită de Consilierii de pe estradă. Locuitorii din Oraş stăteau liniştiţi în picioare. Totuşi Jan Serov şi tânărul King se holbau cu ochii larg deschişi la figurile înfuriate şi vociferânde îndreptate către ei. Timp de o clipă, Falco se consultă cu Helder, apoi atenţionă una dintre santinele, care părăsi sala în fugă. Falco îşi ridică mâna cerând linişte.

— Voi, oameni, spuse el aproape politicos, trebuie să înţelegeţi că nu sunteţi membri ai Guvernului. "A decide" asupra unui "plan" contrar hotărârii Guvernului este un act de rebeliune. Pentru ca aceasta să vă fie clar, vouă şi celorlalţi conaţionali ai voştri, veţi fi reţinuţi aici până ce vom fi siguri că ordinea normală a fost reinstaurată.

— Ce înseamnă "reţinuţi"? şopti Hari către Vera.

— Închisoare răspunse ea. Hari aprobă din cap. Fusese născut într-o închisoare, în Canamerica. Nu şi-o reamintea, dar era mândru de asta.

În acel moment, opt soldaţi apărură în grabă şi începură să-i împingă spre uşă pe locuitorii din Shanty.

— În şir indian! Grăbiţi-vă! Nu fugiţi că trag! ordonă ofiţerul lor. Nici unul dintre cei cinci nu schiţă nici cel mai mic semn că ar încerca să fugă, să opună rezistenţă sau să protesteze. King, îmbrâncit de un soldat nerăbdător, spuse:

— Oh, scuzaţi, de parcă el nimerise în calea cuiva care se grăbea.

Soldaţii expediară grupul dincolo de fresce, pe sub coloane, în stradă. Acolo se opriră.

— Încotro? întrebă unul pe ofiţer.

— Spre închisoare.

— Şi ea?

Toţi se uitară la Vera, cochetă şi delicată în mătasea-i albă. Ea privi înapoi către ei cu o curiozitate rezervată.

— Şeful a spus închisoare, zise ofiţerul, încruntându-se.

— Doamne păzeşte, nu putem s-o băgăm acolo, interveni un soldat micuţ, cu ochii pătrunzători şi cu faţa crestată.

— Aşa a spus şeful.

— Dar, uitaţi-vă, este o doamnă.

— Du-o la casa şefului Falco şi lasă-l pe el să hotărască, atunci când va veni acasă, sugeră un altul, geamănul celui cu cicatricea, dar fără vreun semn distinct.

— Vă dau cuvântul meu că voi sta oriunde veţi decide, dar aş prefera mai mult să rămân cu prietenii mei, propuse Vera.

— Te rog taci din gură, doamnă! spuse ofiţerul, semeţindu-şi capul. În regulă. Voi doi, duceţi-o la Casa Falco.

— Şi ceilalţi ar putea să vă dea cuvântul dacă..., începu Vera, dar ofiţerul îi întoarse spatele şi ţipă:

— În regulă! Pornim! în şir indian!

— Pe aici, doamnă, zise Cicatrice.

În timp ce se întorcea, Vera se opri şi-şi ridică mână pentru a-şi saluta cei patru camarazi, acum departe în josul străzii.

— Pace! Pace! îi răspunse Hari entuziasmat. Cicatrice mormăi ceva şi scuipă sănătos într-o parte. Cei doi gardieni erau bărbaţi de care Vera s-ar fi temut dacă i-ar fi întâlnit singură, pe o stradă din Cetate, dar aşa cum mergeau acum, încadrând-o, protecţia pe care i-o acordau era evidentă chiar în mersul lor. Realiză că aceştia se considerau ei înşişi salvatorii ei.

— Închisoarea este foarte neplăcută? întrebă ea.

— Beţivi, bătăuşi, murdărie, răspunse Cicatrice, iar geamănul său adăugă cu gravitate:

— Nu-i un loc pentru o doamnă, seniora.

— Este cumva un loc mai bun pentru un bărbat? se interesă ea, dar nici unul nu-i răspunse.

Casa Falco se afla doar la trei străzi de Capitoliu: o clădire mare, scundă, albă, cu acoperiş de ţiglă roşie. Servitoarea rotofeie care veni la uşă fu tulburată de prezenţa a doi soldaţi şi a unei doamne necunoscute. Făcu o reverenţă, gâfâi şi şopti:

— Oh, Doamne păzeşte! Doamne păzeşte! şi o luă la fugă lăsându-i în pragul uşii. După o pauză lungă, timp în care Vera

conversă cu paznicii ei şi află că, într-adevăr, erau fraţi gemeni, Emiliano şi Anibal, şi că îşi iubeau munca lor de gardieni deoarece erau bine plătiţi şi nu trebuia să se ia după gura nimănui. Totuşi, lui Anibal – Cicatrice – nu-i plăcea să stea proţăpit acolo atât de mult, căci picioarele începeau să-l doară iar gleznele să i se umfle. Apoi, într-o învălmăşeală de fuste, apăru în holul principal o tânără cu spatele drept, rumenă în obraji.

— Eu sunt domnişoara Falco, spuse ea, aruncând o privire rapidă către gardieni, dar vorbindu-i Verei. Brusc, figura ei se schimbă. – Doamnă Adelson, nu te-am recunoscut. Îmi pare rău. Te rog, intră!

— E cam complicat, draga mea, înţelegi, nu sunt musafir, sunt prizonier. Aceşti domni au fost foarte drăguţi. S-au gândit că închisoarea nu este un loc potrivit pentru femei, aşa că m-au adus aici. Cred că ar trebui să intre şi ei dacă intru eu, ca să mă păzească.

Sprâncenele Luz Marinei coborâră într-o linie fină dreaptă. O clipă, rămase tăcută.

— Ei pot să aştepte aici, la intrare, zise ea. Staţi jos pe aceste cufere, spuse către Anibal şi Emiliano. Doamna Adelson va fi cu mine.

Gemenii se strecurară băţoşi prin cadrul uşii după Vera.

— Te rog, intră, insistă Luz, dându-se deoparte cu politeţe protocolară. Vera pătrunse în holul Casei Falco, cu scaune şi fotolii de lemn, tapiţate, cu mese încrustate şi podea din piatră, cu ferestre groase, din sticlă şi cămine enorme reci, închisoarea ei.

— Te rog, ia loc, îi spuse gardiana ei, care se îndreptă apoi către o uşă interioară pentru a comanda să se facă un foc blând şi luminos şi să fie adusă cafeaua.

Vera nu se aşează. În timp ce Luz se întoarse cu faţa spre ea, Vera o privi pe fată cu admiraţie.

— Draga mea, eşti amabilă şi bine crescută. Dar eu sunt cu adevărat arestată – din ordinul tatălui tău.

— Aceasta este casa mea, răspunse Luz. Vocea ei era la fel de aspră ca şi cea a lui Falco. Este o casă primitoare pentru musafiri.

Vera scoase un uşor suspin de acceptare şi se aşeză. Părul ei sur fusese ciufulit de vântul de afară. Şi-l netezi pe spate, apoi îşi încrucişă în poală mâinile subţiri şi bronzate.

— De ce te-a arestat? întrebarea fusese reprimată şi ieşi cu forţă. Ce ai făcut?

— Ei bine, am venit şi am încercat să discutăm cu Consiliul despre planurile noastre de a întemeia o nouă aşezare.

— Ştiaţi că vă vor aresta?

— Am discutat-o ca pe o posibilitate.

— Dar despre ce este vorba?

— Despre o nouă aşezare, despre libertate. Draga mea, nu cred că trebuie să vorbesc despre asta cu tine. Am promis că voi fi un prizonier, iar prizonierii, se presupune, nu-şi propovăduiesc delictul.

— De ce nu? întrebă Luz cu dispreţ. Este ceva molipsitor, ca gripa?

Vera râse.

— Da! Sunt sigură că ne-am întâlnit, dar nu ştiu unde.

Servitoarea agitată apăru cu o tavă, o puse pe masă şi o luă la fugă, gâfâind. Luz turnă băutura neagră şi fierbinte – numită cafea, şi făcută din rădăcina prăjită a unei plante băştinaşe – în cupe fine de faianţă roşie.

— Acum un an am fost la festivalul din Shanty, spuse ea. Asprimea autoritară îi dispăruse din voce. Vorbea timid. Ca să văd dansul. Şi, a fost o vreme când vorbeai la şcoală.

— Desigur! Tu şi Lev şi tot acel grup aţi fost împreună la şcoală! Atunci l-ai cunoscut pe Timmo! Ştii că a murit în călătoria spre nord?

— Nu. Nu ştiam. În pustietate, spuse fata, şi o scurtă tăcere urmă cuvintelor.

— Era Lev… este Lev în închisoare, acum?

— Nu a venit cu noi. Ştii, într-un război, nu-ţi concentrezi toţi soldaţii în acelaşi loc, deodată.

Redobândindu-şi buna dispoziţie, Vera îşi sorbi cafeaua şi se înfioră uşor de gustul ei.

— Un război?

— Ei bine, un război fără luptă, desigur. Poate o rebeliune, cum spune tatăl tău. Poate, sper, doar o ceartă. Luz privea încă în gol. Ştii ce este un război?

— Oh, da. Sute de oameni ucigându-se unul pe celălalt. La şcoală, istoria Pământului era plină de ele. Dar credeam... poporul tău s-ar lupta?

— Nu, aprobă Vera. Noi nu ne luptăm. Nu cu cuţite şi arme. Dar după ce am stabilit că ceva trebuie să fie făcut, sau să nu fie, devenim foarte încăpăţânaţi. Şi când aceasta se întâlneşte cu o altă încăpăţânare, ar putea duce la un fel de război, o ciocnire de idei, singurul tip de război unde nimeni nu învinge. Înţelegi?

În mod evident, Luz nu înţelegea.

— Ei bine, spuse Vera calmă, vei înţelege.

CAPITOLUL 4

Copacul inelar din Victoria ducea o viaţă dublă. Apăruse ca un puiet singuratic ce creştea viguros cu frunze roşii, zimţate. Când ajunsese la maturitate, înflorise somptuos într-o corolă bogată, de culoarea mierii. Wotsiţi şi alte micuţe creaturi zburătoare, atrase de gustul dulce al petalelor, îi mâncau florile şi astfel fecundau pistilul amărui cu polenul adunat pe pielea lor, pe solzi, pe aripi sau pe elitre. Partea fertilizată a florii se transforma într-o sămânţă cu coaja tare. Probabil, existau sute de asemenea seminţe în copac, dar se uscau şi cădeau, una după alta, rămânând în cele din urmă o singură sămânţă pe o ramură centrală înaltă. Această sămânţă, tare şi urât mirositoare, crescu şi tot crescu. În timp, copacul slăbi şi se usca până ce crengile desfrunzite căzură veştede sub sfera mare, grea şi neagră a sămânţei. Apoi, într-o după-amiază când soarele de toamnă strălucea printre spărturile din norii de ploaie, sămânţa îşi încheie extraordinara aventură: coaptă de timp şi încălzită de soare, explodă. Bubui cu un zgomot ce putu fi auzit cale de mulţi kilometri. Un nor de praf şi particule se ridică şi pluti uşor peste dealuri. În aparenţă, se terminase cu copacul inelar.

Dar, într-un cerc de jur împrejurul trunchiului central, alte sute de seminţe căzute, explodând din coajă, se îngropaseră cu forţă, adânc în pământul jilav. Un an mai târziu, mlădiţele erau tocmai bune să concureze pentru rădăcina principală; cele mai plăpânde muriră. Zece ani mai târziu, şi la un secol sau două după asta, între douăzeci şi şaizeci de copaci cu frunze arămii se înălţau într-un inel perfect în jurul trunchiului central, înalt şi semeţ. Ramuri şi rădăcină, creşteau separat, totuşi atingându-se; patruzeci de copaci inelari, într-un singur inel lemnos. Odată la fiecare opt sau zece ani, aceştia înfloreau şi rodeau într-un fruct comestibil, ale cărui seminţe erau excretate de wotsiţi, lilieci cu marsupiu, fluturi, iepuri căţărători şi de alţi iubitori de fructe. Căzând în locul potrivit, o sămânţă germina şi dădea

naştere unui singur copac şi acesta unei singure seminţe. Ciclul se repeta de la copacul inelar la inelul lemnos fără încetare.

Acolo unde solul era prielnic, inelele creşteau îngemănate, dar altfel, nici o plantă mai mare nu se dezvolta în cercul central al fiecărui inel, în afară de iarbă, muşchi şi ferigi. Inelele foarte bătrâne extrăgeau atât de mult din solul lor central încât acesta se adâncea şi forma, o groapă care se umplea cu apa provenită din infiltraţii şi de la ploi, iar cercul, format de vârfurile străvechilor copaci roşu închis se oglindea în apa nemişcată a bălţii centrale. Interiorul unui inel lemnos era întotdeauna un loc liniştit. Bălţile din interiorul inelelor antice erau cele mai liniştite, cele mai stranii.

Casa de Rugăciuni din Shantih se afla în afara oraşului într-o vâlcea în care exista un astfel de inel: patruzeci şi şase de copaci îşi înălţau trunchiurile columnare şi coroanele de bronz în jurul unui ochi tăcut de apă, bătuţi de ploaie sau întunecaţi de nori sau luminaţi de razele soarelui ce scânteiau prin frunzişul roşu, sub un cer senin fără pată. Rădăcinile copacilor creşteau noduroase la marginea apei, făurind un fel de scaune pentru privitorul solitar. În Inelul Casei de Rugăciuni trăia o singură pereche de bâtlani. Bâtlanul victorian nu era un bâtlan; nu era nici măcar o pasăre. Pentru a descrie noua lor lume, exilaţii nu avuseseră la îndemână decât cuvinte din vechea lor lume. Creaturile care trăiau lângă bălţi, o pereche la fiecare baltă, aveau picioarele ca nişte catalige, culoare gri spălăcit şi mâncau peşte. Prima generaţie de colonişti nu ştiuse că, în realitate, aceştia nu erau bâtlani, că nu erau nici păsări, nici reptile, nici mamifere. Următoarele generaţii nu puteau spune ce nu erau aceştia, dar, într-un fel, ştiau ce erau ei. Erau bâtlani.

Arătau de parcă trăiau tot atât de mult ca şi copacii. Nimeni nu văzuse vreodată un pui de bâtlan sau un ou. Uneori ei dansau, dar dacă o împerechere urma dansului, aceasta avea loc nevăzută, în discreţia pustietăţii nopţii. Tăcuţi, slabi, eleganţi, bâtlanii îşi făceau cuiburile în desimea frunzelor roşii, printre rădăcini, pescuiau creaturi de la suprafaţa apei şi priveau ţintă, cu ochi mari şi rotunzi, la fel de incolori ca şi apa, la fiinţele umane de cealaltă parte a bălţii. Nu păreau a se teme de om, dar niciodată nu permiseseră un contact mai apropiat.

Locuitorii de pe Victoria nu întâlniseră niciodată vreun animal de câmpie de dimensiuni apreciabile. Cel mai mare ierbivor era iepurele de câmp, un animal gras şi lent, acoperit în întregime cu o piele rezistentă la apă. Cel mai mare prădător era larva, cu ochii roşii şi dinţi de rechin, lungă de o jumătate de metru. În captivitate, larvele muşcau şi urlau înnebunite până ce mureau. Iepurii refuzau să mănânce, se culcau tăcuţi la pământ şi mureau. În mare, existau creaturi gigantice. "Balenele" veneau în golful Songe şi în fiecare vară erau vânate pentru hrană. În largul mării fuseseră văzute animale mai mari decât balenele, enorme, ca nişte insule în derivă. Balenele nu erau balene, dar ce erau sau nu aceşti monştri, nimeni nu ştia. Nu se apropiaseră niciodată de bărcile de pescuit. Şi nici animalele de câmpie sau de pădure nu veniseră vreodată prea aproape. Nu fugeau. Pur şi simplu, păstrau distanţă. Priveau câteva clipe, cu ochi mari, apoi se îndepărtau, ignorând străinul.

Doar fluturii cu aripi strălucitoare şi wotsiţii acceptau întotdeauna să se apropie. Închis, un fluture îşi strângea aripile şi murea; dar dacă îi puneai undeva afară miere, era posibil să se aciueze pe acoperişul tău, construindu-şi acolo micul cuib, ca o pâlnie colectoare de ploaie în care, fiind semiacvatic, dormea. În mod clar, wotsiţii se bazau pe abilitatea lor caracteristică de a arăta ca orice altceva la fiecare câteva minute. Uneori, ei simţeau o dorinţă nestăpânită de a zbura de jur împrejurul unei fiinţe umane, sau chiar de a se aşeza pe ea. Înfăţişarea lor schimbătoare conţinea în ea o urmă de privire înşelătoare, poate de hipnoză, iar Lev se întreba uneori dacă wotsiţilor le plăcea să se folosească de oameni pentru a-şi experimenta trucurile asupra lor. În orice caz, dacă închideai un wotsit, el se transforma într-o masă maronie diformă, asemănătoare unei grămezi de murdărie, şi după două sau trei ore murea.

Nici o creatură de pe Victoria nu fusese domesticită, nu trăia împreună cu omul. Nici una dintre ele nu se apropiase de el. Toate evadau. Se furişau departe, în pădurile înceţoşate de ploaie şi mirosind dulceag, sau în adâncimea mării, sau în moarte. Nu aveau nimic de a face cu omul. El era un străin. Nu aparţinea acestor locuri.

— Am avut o pisică, obişnuia bunica să-i spună lui Lev, cu mult timp în urmă. O pisică gri, grasă, cu o blană ca cea mai fină dintre cele mai fine mătăsuri vegetale. Avea dungi negre pe lăbuţe şi ochii verzi. Îmi sărea în poală şi-şi băga nasul sub urechea mea, aşa că o puteam auzi, şi torcea, şi torcea, cam aşa! Bătrâna doamnă emitea un zgomot înfundat, blând şi ghiorăit, pe care puştiul îl asculta cu intensă încântare.

— Ce spunea când îi era foame, Nana? El îşi ţinea respiraţia.

— MMRRRÎÎ? MMRRRÎÎ!

Ea râdea, şi râdea şi el.

Se aveau doar unul pe altul. Vocile, feţele, mâinile, braţele ridicate aparţineau celor asemenea lor. Celorlalţi oameni, celorlalţi străini.

În afara uşilor, dincolo de micile câmpuri arate, domnea pustietatea, lumea fără sfârşit a dealurilor şi a frunzelor roşii şi a ceţii unde nu se auzea nici o voce. A vorbi acolo, indiferent ce ziceai, însemna să spui:

— Sunt un străin.

— Într-o zi, spunea copilul, voi merge şi voi explora întreaga lume.

Aceasta fusese o idee nouă care îl preocupase foarte tare. Se pregătise, întocmind hărţi şi aranjând totul. Dar Nana nu-l ascultase. Ea avea o privire tristă. În această situaţie, el ştia ce să facă. Se cocoţa tiptil în spatele ei şi-şi băga nasul în gâtul ei, sub ureche, spunând:

— "Mmrrrîî..."

— Asta e pisica mea Mino? Bună. Ei, poftim, zicea ea, nu este Mino, este Levuşca! Ce surpriză!

Lev îi sărea în poală. Braţele ei bătrâne, mari, brune, îl înconjurau. La fiecare încheietură, ea purta câte o brăţară fină din stearit roşu. Fiul ei, Alexander, Saşa, tatăl lui Lev, i le cioplise.

— Cătuşe, îi spusese el când i le dăruise de ziua ei de naştere.

— Cătuşele Victoriei, mamă. Şi toţi adulţii râseră, dar Nana avea privirea tristă în timp ce râdea.

— Nana. Mino era numele lui Mino?

— Desigur, prostuţule.

— Dar de ce?

— Pentru că eu îl botezasem Mino.

— Dar animalele nu au nume.

— Nu. Nu aici.

— De ce nu au?

— Pentru că noi nu le cunoşteam numele, spunea bunica, privind afară peste micile câmpuri arate.

— Nana.

— Ce-i? răspundea vocea blândă din pieptul moale, pe care se apăsa urechea lui.

— De ce nu l-ai adus pe Mino aici?

— Nu puteam aduce nimic pe nava spaţială. Nimic din ce ne aparţinea. Nu era loc. Dar oricum, Mino murise cu mult înainte să venim. Eram copilă când el era pisoi, iar când a îmbătrânit şi a murit, eu eram tot copilă. Pisicile nu trăiesc mult, doar câţiva ani.

— Dar oamenii trăiesc mult timp.

— Oh, da. Foarte mult timp.

Lev mai rămânea în poala ei, pretinzând că el era o pisică, cu blana gri, asemenea trunchiului unui plop, dar cald.

— Mmrrîî, şoptea el încetişor, în timp ce bătrâna, aşezată pe pragul casei îl ţinea în braţe şi privea fix peste capul lui la pământul exilului ei.

Aşa cum stătea acum pe rădăcina noduroasă şi mare a unui copac inelar de pe malul Bălţii Adunării, se gândea la Nana, la pisică, la apa argintie a lacului Serene, la munţii înalţi pe care dorise cu pasiune să se caţere, la escaladarea munţilor dincolo de ceaţă şi de ploaie, în îngheţul şi strălucirea piscurilor. Se gândea la multe, prea multe lucruri. Şedea liniştit, dar mintea nu vroia să-i fie liniştită. Venise aici pentru pace, dar gândurile îi alergau de la trecut la viitor, şi din nou înapoi la trecut. Îşi regăsise liniştea doar un moment. Unul dintre bâtlani ieşise tăcut la plimbare în apa de pe malul cel mai îndepărtat al bălţii. Ridicându-şi capul mic, se uită fix la Lev. El îi întoarse privirea şi timp de o clipă, se simţi în acel ochi rotund, transparent, la fel de nemărginit ca un cer senin fără nori; iar clipa era întreagă, transparentă, calmă, o clipă din inima tuturor clipelor, clipa prezentului etern al tăcerii animale.

Bâtlanul se întoarse şi îşi înclină capul, scrutând apa întunecată după peşte.

Lev se ridică, încercând să se mişte tot aşa de tăcut şi de îndemânatic ca pasărea şi părăsi cercul copacilor, trecând printre două dintre trunchiurile masive roşii. Peisajul arăta de parcă pătrunsese printr-o uşă într-un loc cu totul diferit. Valea puţin adâncă strălucea în razele soarelui, cerul era măturat de vânt şi plin de viaţă; soarele poleia acoperişul din lemn vopsit în roşu al Casei de Rugăciuni, care se înălţa pe partea sudică a râpei. O mulţime de oameni se adunaseră deja la Casa de Rugăciuni, stând pe trepte şi pe verandă şi discutând, iar Lev grăbi pasul. Dorea să alerge, să ţipe. Nu mai era vreme pentru linişte. Aceasta era prima dimineaţă a bătăliei, începutul victoriei.

Andre îl salută.

— Vino! Toată lumea îl aşteaptă pe Şeful Lev!

El râse şi alergă. Urcă cele şase trepte ale verandei din două sărituri.

— Bine, bine, bine, le spuse, ce fel de disciplină este asta, unde vă sunt recruţii, crezi că asta este o ţinută reglementară, Sam? Sam, un bărbat brunet, scund şi îndesat, îmbrăcat doar cu pantaloni albi, stătea nemişcat în cap, lângă balustrada verandei.

Elia îşi asumase răspunderea întrunirii. Oamenii nu merseră înăuntru, dar se aşezară de jur împrejur pe verandă pentru a vorbi, căci lumina soarelui era foarte plăcută. Ca de obicei, Elia se comporta cu sobrietate, dar sosirea lui Lev le dăduse curaj celorlalţi, astfel că discuţia fu însufleţită, dar scurtă. Scopul întrunirii le deveni clar aproape imediat. Elia dorea ca o altă delegaţie să meargă în Cetate să vorbească cu conducătorii, dar nimeni altcineva nu fu de acord; toţi solicitară o adunare generală a locuitorilor din Shantih. Hotărâră ca aceasta să aibă loc înainte de apusul soarelui, iar tinerii promiseră să anunţe satele îndepărtate şi fermele. În timp ce Lev tocmai se pregătea să plece, Sam, care stătuse liniştit în cap tot timpul discuţiei, reveni în poziţia normală printr-o singură mişcare graţioasă şi-i spuse lui Lev, zâmbind:

— Arjuna, va fi o mare bătălie.

Cu mintea plină de sute de probleme, Lev îi zâmbi lui Sam şi plecă.

Campania prin care locuitorii din Shantih au fost informaţi era un lucru nou pentru ei, totuşi unul familiar. În şcoala oraşului sau la Casa de Rugăciuni, toţi îi învăţaseră principiile şi tacticile; cunoşteau vieţile eroilor-filozofi Gandhi şi King, şi istoria Poporului Păcii, da şi ideile care inspiraseră acele vieţi, acea istorie. În exil, Poporul Păcii continuase să trăiască potrivit acelor idei; şi până acum o făcuse cu succes. Cel puţin, reuşiseră să rămână independenţi, cu toate că preluaseră întreaga activitate agricolă a comunităţii, dar împărţeau cu Cetatea toate produsele. În schimb, Cetatea le furniza unelte şi utilaje fabricate de oţelăriile guvernamentale, peşte prins de flota Cetăţii şi diferite alte obiecte pe care colonia întemeiată mai demult le putea obţine cu mai mare uşurinţă. Se stabilise un aranjament satisfăcător pentru ambele părţi.

Treptat însă, termenii tranzacţiei deveniseră din ce în ce mai inegali. Shantih cultiva bumbac şi copaci de mătase şi lua material neprelucrat de la filaturile Cetăţii pentru a-l croi şi a-l coase. Dar filaturile lucrau foarte încet. Dacă oamenii Oraşului aveau nevoie de haine, mai bine şi le ţeseau şi le coseau singuri. Peştele proaspăt şi uscat pe care-l aşteptau nu mai sosea. Recoltă slabă, explica Consiliul. Uneltele nu erau înlocuite. Cetatea furnizase fermierilor uneltele; dacă fermierii nu le păstrau cu grijă era datoria lor să le înlocuiască, susţinea Consiliul. Şi lucrurile avansaseră suficient de lent încât să nu apară nici o criză. Locuitorii din Shantih acceptaseră, se adaptaseră, se descurcaseră. Copiii şi nepoţii exilaţilor, acum bărbaţi şi femei în toată firea, nu văzuseră niciodată în acţiune mecanismul conflictului şi al rezistenţei, care reprezenta forţa de coeziune a comunităţii lor.

Dar fuseseră instruiţi în privinţa spiritului, motivelor şi regulilor lui. Învăţaseră şi practicaseră acest mecanism în conflictele minore care apăreau în cadrul oraşului. Îi priviseră pe cei mai vârstnici cum ajung, uneori prin dezbateri pasionante, iar alteori printr-un consimţământ aproape tacit, la soluţii ale problemelor şi neplăcerilor. Învăţaseră cum să perceapă semnificaţiile unei întruniri, nu vocea cea mai ridicată.

Învăţaseră că trebuie să judece de fiecare dată dacă supunerea era necesară şi îndreptăţită, sau nepotrivită şi greşită. Învăţaseră că acţiunea violentă este dovada slăbiciunii şi că forţa spiritului se află în rămânerea cât mai aproape de adevăr. Cel puţin, ei credeau în toate astea şi erau încredinţaţi că le învăţaseră fără vreo urmă de îndoială. Nici unul dintre ei, indiferent de provocare, nu ar fi recurs la violenţă. Aveau această convingere şi de aceea erau puternici.

— De data asta nu va fi uşor, le spusese Vera, înainte ca ea şi ceilalţi să plece spre Cetate. Ştiţi că nu va fi uşor.

Ei dăduseră din cap aprobativ, zâmbind şi o încurajaseră. Cu siguranţă, nu va fi uşor. Victoriile uşoare nu sunt adevărate cuceriri.

În timp ce mergea de la o fermă la alta în sud-vestul oraşului Shantih, Lev le cerea oamenilor să vină la marea adunare şi le răspundea la întrebările despre Vera şi ceilalţi ostatici. Unii dintre ei se temeau de ce ar fi putut să facă bărbaţii Cetăţii mai departe, iar Lev le spunea:

— Da, ar putea face mai rău decât să ia câţiva ostatici. Nu ne putem aştepta să fie imediat de acord cu noi, când noi nu suntem de acord cu ei. Ne aşteptăm la o luptă.

— Dar când ei se luptă, folosesc cuţite – şi mai există aia – acel loc de biciuire, ştii spuse o femeie, coborându-şi vocea. Unde îşi pedepsesc tâlharii şi... Ea nu termină. Toţi priveau încurcaţi şi neliniştiţi.

— Sunt prinşi în cercul violenţei care i-a adus aici, zise Lev. Noi nu. Dacă rămânem fermi, toţi împreună, atunci ei vor vedea forţa noastră; vor vedea că este mai mare ca a lor. Vor accepta să ne asculte. Şi îşi vor câştiga singuri libertatea.

Faţa şi vocea lui erau atât de încurajatoare în timp ce vorbea, încât fermierii putură observa că le spunea numai adevărul şi începură să privească înainte la următoarea confruntare cu Cetatea, în loc să se înspăimânte de ea. Doi fraţi cu nume împrumutate din Lungul Marş, Lyons şi Pamplona se străduiră în mod deosebit. Pamplona care era mai simplu îl urmă pe Lev din fermă în fermă tot restul dimineţii astfel că putu auzi de zece ori repetarea Planului Rezistenţei.

După-amiază, Lev lucră cu tatăl său şi cu alte trei familii care-şi recoltau orezul nedecorticat, deja copt pentru ultimul seceriş, ce trebuia strâns indiferent ce se întâmpla. Tatăl său merse să cineze cu una din aceste familii. Lev mâncă împreună cu Southwind. Ea părăsise casa mamei ei şi trăia singură într-o căsuţă în vestul oraşului pe care ea şi Timmo o construiseră când s-au căsătorit. Casa se înălţa singuratică în câmpuri, deşi apărea în peisajul celui mai apropiat grup de clădiri de la periferia oraşului. Lev, Andre, nevasta lui Martin, Italia, sau toţi trei veneau adesea aici să cineze, aducând câte ceva ca să împartă cu Southwind. Ea şi Lev mâncară împreună, aşezaţi pe pragul casei, pentru că era o după-amiază frumoasă de toamnă târzie. Apoi merseră împreună la Casa de Rugăciuni unde două sau trei sute de oameni se adunaseră deja şi la fiecare minut veneau tot mai mulţi.

Fiecare ştia pentru ce se afla acolo; să se asigure unii pe alţii că erau toţi împreună şi să discute ce aveau de făcut mai departe. Dispoziţia adunării era festivă şi oarecum aţâţată. Oamenii stăteau în picioare pe verandă şi vorbeau, toţi spunând într-un fel sau altul:

— Nu ne vom da bătuţi, nu ne vom abandona ostaticii! Când Lev vorbi, fu ovaţionat: nepotul marelui Shults care condusese Lungul Marş, explorator al pustietăţii şi oricum, un general favorit. Aplauzele fură întrerupte, o agitaţie se ivise în mulţimea care acum număra peste o mie de persoane. Noaptea se aşternuse şi luminile electrice de pe veranda Casei de Rugăciuni, alimentate de generatorul oraşului, licăreau slab aşa că era dificil să vezi ce se întâmpla la marginea mulţimii. Un obiect negru, scund şi masiv, părea să fie împins printre oameni. Când ajunse mai aproape de verandă, se putu observa că arăta ca o masă de bărbaţi, o trupă de gardieni din Cetate, mişcându-se ca un grup compact. Grupul avea şi o voce: "Întruniri... ordine... pedeapsă" fu cam tot ce putu auzi oricine. Deoarece fiecare punea indignat întrebări, Lev, stând în lumină ceru linişte şi în vreme ce mulţimea se calmă vocea sa puternică putu fi auzită:

— Întrunirile de masă sunt interzise, mulţimea să se împrăştie. Întrunirile publice sunt interzise din ordinul Consiliului

Suprem sub pedeapsa cu închisoarea şi amendă. Împrăştiaţi-vă imediat şi mergeţi la casele voastre!

— Nu, răspunseră oamenii, de ce am face-o?

— Ce drept au ei?

— Mergeţi la casele voastre!

— Apropiaţi-vă în linişte! răcni Andre cu o voce pe care nimeni nu ştia că o posedă. Când se liniştiră din nou, el i se adresă lui Lev cu mormăitul lui obişnuit.

— Continuă, spune!

— Această delegaţie din Cetate are dreptul să vorbească, zise Lev, tare şi clar. Şi să fie auzită. Şi când am auzit ce au de spus, vom putea să nu dăm importanţă, dar amintiţi-vă că noi nu rezolvăm prin ameninţarea cu fapta sau cuvântul. Nu le vom arăta mânia şi nu-i vom înjura pe aceşti bărbaţi care vin împotriva noastră. Ceea ce le vom oferi sunt prietenia şi dragostea pentru adevăr!

Se uită la gărzi şi imediat ofiţerul repetă, cu o voce plată şi repezită, ordinul de a dizolva adunarea. Când el tăcu, era linişte. Liniştea se prelungi. Nimeni nu spuse nimic. Nimeni nu mişcă.

— Acum, gata, ţipă ofiţerul, forţându-şi vocea, mişcaţi-vă, împrăştiaţi-vă, mergeţi la casele voastre!

Lev şi Andre se uitară unul la altul, îşi strânseră braţele şi se aşezară. Holdfast, care era tot în picioare pe verandă, se aşeză de asemenea; apoi Southwind, Elia, Sam, Jevel şi alţii. Oamenii de pe terenul adunării începură să se aşeze pe jos. Era o privelişte ciudată în umbre şi lumini, umbra strivind lumina: multe, multe forme întunecate, toate părând să-şi micşoreze greutatea la jumătate, într-un freamăt slab, cu puţine murmure. Câţiva copii chicotiră. Într-o jumătate de minut, toţi stăteau jos. Nimeni nu mai rămăsese în picioare, doar trupa de gardieni, douăzeci de bărbaţi stând aproape unul în altul.

— Aţi fost avertizaţi, ţipă ofiţerul şi vocea sa răsună în acelaşi timp răzbunătoare şi stânjenită. Cu siguranţă, nu ştia ce să facă cu aceşti oameni care acum stăteau tăcuţi pe pământ, uitându-se la el cu expresii de curiozitate paşnică, de parcă erau nişte copii ce priveau la un spectacol cu păpuşi şi el era păpuşa. Ridicaţi-vă şi împrăştiaţi-vă sau voi începe arestările!

Nimeni nu spuse o vorbă.

— Ei bine, arestaţi trei... douăzeci din cei mai apropiaţi. Ridicaţi-vă. Voi, ridicaţi-vă!

Oamenii consimţiră sau îşi întinseră mâinile pe lângă gardienii în picioare, şi se ridicară în tăcere.

— Poate să vină şi soţia mea? îl întrebă pe gardian, un bărbat cu o voce scăzută, nedorind să întrerupă imensa şi profunda linişte a mulţimii.

— Nu vor mai fi şi alte întruniri de masă, de nici un fel. Din Ordinul Consiliului! zbieră ofiţerul şi-şi retrase trupa, luând un grup de aproape douăzeci şi cinci de târgoveţi. Dispărură în întuneric dincolo de orizontul luminilor electrice.

În spatele lor, mulţimea rămase tăcută.

O voce se ridică din mijlocul ei, cântând. Celelalte voci i se alăturară, la început blânde. Era un cântec vechi, din zilele Lungului Marş de pe Pământ.

O, când vom ajunge
O, când vom ajunge în Ţara Libertăţii
Atunci vom construi Cetatea,
O, când vom ajunge...

În timp ce grupul de gardieni şi prizonieri, se afundă în întuneric, cântecul nu sună mai slab în urma lor, ci mai puternic şi mai limpede, de parcă toate sutele de voci se uniseră şi transmiteau muzica de jur împrejurul ţinuturilor întunecoase şi tăcute dintre Shantih şi Cetatea Victoria.

Cei douăzeci şi patru de oameni care fuseseră arestaţi de gărzi sau care merseseră voluntar cu ele, se reîntoarseră în Shantih în următoarea zi, după-amiaza târziu. Pe timpul nopţii, fuseseră ţinuţi într-un depozit de mărfuri, poate pentru că Închisoarea Cetăţii nu avea atât de multe celule, iar şaisprezece dintre ei erau femei şi copii. După-amiază avusese loc o judecată, povestiră ei şi când aceasta se încheiase, li se spusese să meargă acasă.

— Dar presupunem că se va plăti o amendă, zise bătrânul Pamplona, cu importanţă.

Fratele lui Pamplona, Lyons, era un pomicultor prosper, dar Pamplona, încet şi bolnăvicios nu adunase niciodată prea mult.

Acesta reprezenta momentul lui de glorie. Mersese la închisoare la fel ca pe Pământ. Era un erou şi îi făcea plăcere.

— O amendă? întrebă Andre, neîncrezător. Bani? Ei ştiu că noi nu folosim monedele lor...

— O amendă, explică Pamplona, înţelegător faţă de ignoranţa lui Andre, înseamnă că trebuie să lucrăm douăzeci de zile la ferma cea nouă.

— Ce fermă nouă?

— Un fel de fermă nouă pe care Şefii au de gând să o facă.

— Şefii vor să se apuce de agricultură? toată lumea râse.

— Ar fi mai bine, dacă vor să mănânce, interveni o femeie.

— Ce se întâmplă dacă nu mergeţi să lucraţi la acesta fermă nouă?

— Nu ştiu, răspunse Pamplona, devenind confuz.

— Nimeni n-a spus. Nu ni s-a permis să vorbim. A fost un complet de judecată, cu judecător. Judecătorul a vorbit.

— Cine a fost judecătorul?

— Macmilan.

— Tânărul Macmilan?

— Nu, cel bătrân, Consilierul. Totuşi, cel tânăr era acolo. Ce băiat bun! Ca un copac! Şi zâmbea tot timpul. Un tânăr de treabă.

Auzind veştile despre întoarcerea prizonierilor, Lev apăru în fugă. Îl îmbrăţişa pe primul care veni spre el din grupul agitat ce se adunase în stradă să le ureze bun venit.

— V-aţi întors, v-aţi întors… Toţi?

— Da, da, ne-am întors toţi, acum poţi să mergi să cinezi!

— Ceilalţi, Hari şi Vera...

— Nu, ei nu. Pe ei nu i-am văzut.

— Lev spunea că nu poate mânca nimic până nu vă întoarceţi, a postit.

— Toţi suntem bine, du-te să cinezi, ce lucru stupid!

— V-au tratat bine?

— Ca pe oaspeţi, ca pe oaspeţi, afirmă bătrânul Pamplona. Toţi suntem fraţi. Nu-i aşa? Ne-au dat şi un mic dejun copios!

— Orezul pe care noi l-am cultivat, asta ne-au dat. Grozave gazde! Să-şi încuie oaspeţii într-un hangar la fel de negru ca noaptea şi la fel de rece ca budinca din noaptea trecută. Mă dor

toate oasele şi vreau să fac o baie, toţi acei gardieni erau plini de păduchi, am văzut unul chiar pe gâtul celui care m-a arestat, un păduche de mărimea unghiei tale, oh, vreau o baie! Vorbise Kira, o femeie durdulie care sâsâia pentru că-şi pierduse doi dinţi din faţă. Ea susţinea că nu simte lipsa dinţilor, oricum aceştia o împiedicau să vorbească. Cine mă găzduieşte peste noapte? Nu mă duc acasă în East Village cu oasele înţepenite şi cu o duzină de păduchi mişunând în sus şi în jos pe şira spinării! Imediat, cinci sau şase oameni îi oferiră o baie, un pat, mâncare caldă. Toţi prizonierii eliberaţi priviră în urma lor şi făcură mare caz de situaţie. Lev şi Andre merseră în josul străduţei pe care se afla casa lui Lev. O vreme, păşiră în tăcere.

— Slavă Domnului! spuse Lev.

— Da. Slavă Domnului. S-au întors; a mers. Dacă şi Vera şi Jan şi ceilalţi s-ar fi întors cu ei. – Toţi sunt bine. Dar acest grup – nici unul dintre ei nu era pregătit, nu se gândiseră la asta, nu se pregătiseră. M-am temut că vor fi răniţi, m-am temut că vor fi înspăimântaţi, vor deveni nervoşi. Era responsabilitatea noastră, noi le-am cerut să stea jos. Noi i-am arestat. Dar au rezistat. N-au fost înspăimântaţi, nu s-au luptat, au ţinut post! Vocea lui Lev tremură. Era responsabilitatea mea.

— A noastră, spuse Andre: Nu noi i-am trimis, nu tu i-ai trimis; ei s-au dus. Au ales să meargă. Eşti istovit peste măsură, ar trebui să mănânci. Saşa! se aflau în faţa uşii de la intrare. Dă-i să mănânce acestui bărbat. Ei şi-au hrănit prizonierii, acum hrăneşte-l tu pe el.

Saşa, aşezat lângă vatră şi lustruind coada unei cazmale, ridică privirea; mustaţa i se zbârlise, sprâncenele i se ciufuliseră peste ochii adânciţi în orbite.

— Cine poate să-l determine pe fiul meu să facă ceea ce el nu vrea să facă? spuse el. Dacă vrea să mănânce, ştie unde este oala cu supă.

CAPITOLUL 5

Seniorul Consilier Falco a dat un dineu de gală. Pe tot timpul acestuia ar fi dorit însă sincer să nu fi dat un dineu de gală.

Ar fi trebuit să fie o petrecere în vechiul stil, stilul Vechii Lumi, cu cinci feluri de mâncare, cu haine festive şi conversaţie şi muzică după masă. Bărbaţii vârstnici sosiră la timp, fiecare dintre ei însoţit de soţie şi de una sau două fiice nemăritate. Câţiva dintre cei mai puţin vârstnici, cum ar fi tânărul Helder, sosiră, de asemenea la timp, împreună cu soţiile. Femeile stăteau lângă şemineul de la unul din capetele salonului Casei Falco, în lungile lor rochii de seară, etalându-şi bijuteriile şi sporovăind. Bărbaţii stăteau în picioare lângă şemineul de la celălalt capăt al salonului, în costumele lor negre de gală şi discutau. Totul părea să meargă bine, la fel cum mergea pe vremea când bunicul Consilierului Falco, Don Ramon, dădea dineuri de gală identice cu dineurile de gală de pe Pământ, aşa cum o spunea adesea Don Ramon cu satisfacţie şi convingere, pentru că, la urma urmei, tatăl său, Don Luis, se născuse pe Pământ şi fusese cel mai însemnat bărbat din Rio de Janeiro.

Dar câţiva dintre invitaţi nu sosiseră încă. Se făcuse târziu şi ei tot nu mai veneau. Consilierul Falco fu convocat de fiica sa la bucătărie: feţele bucătarilor erau tragice, superbul dineu urma să fie compromis. La ordinele sale, masa lungă fu dusă în salon şi aranjată. Oaspeţii se aşezară, primul fel fu servit, mâncat, debarasat, al doilea fel fu servit şi atunci, abia atunci, apărură tânărul Macmilian, tânărul Marquez, tânărul Weiler, senini şi dezinvolţi, fără nici un fel de scuze şi – ceea ce era mai grav – cu o întreagă gloată de prieteni de-ai lor, neinvitaţi: şapte sau opt masculi uriaşi, cu cravaşe la centură şi cu pălării cu boruri largi, despre care habar nu aveau că ar fi trebuit lăsate la intrare. Vorbeau tare şi urât. Tinerii, care băuseră înainte de a sosi, veniseră ca să se îmbuibe cu cea mai bună bere a lui Falco. Le ciupeau pe tinerele servitoare, dar le ignorau pe doamne. Se strigau peste masă şi îşi suflau nasul în şerveţele brodate. Când a sosit momentul suprem al dineului, friptura de iepure – Falco

angajase zece vânători timp de o săptămână ca să-şi poată permite această extravaganţă – întârziaţii îşi umplură farfuriile într-un asemenea hal, încât felul de mâncare nu a mai putut să facă turul complet al mesei, iar unii dintre cei aflaţi la capătul celălalt n-au mai ajuns să-l guste. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu desertul, o budincă spumoasă, făcută din esenţă de amidon, cu fructe fierte şi nectar. Câţiva dintre tineri o excavară din boluri cu propriile degete.

Falco făcu un semn fiicei sale, aflată la capătul celălalt al mesei şi ea dădu semnalul de retragere al doamnelor în grădina-salon aflată în spatele casei. Asta îi făcu pe tinerii bărbaţi să-şi ia o şi mai mare libertate, tolănindu-se, scuipând, râgâind, înjurând şi îmbătându-se. Cupele mici şi pline cu coniacul care făcea faima distileriilor Casei Falco erau date pe gât ca şi cum ar fi fost pline cu apă. Tinerii ţipau la servitori şi-i năuceau ca să le umple din nou. O parte din ceilalţi tineri şi câţiva dintre bătrâni erau încântaţi de acest comportament grosolan: sau, probabil îşi imaginau că acesta era modul în care ar fi fost de aşteptat să se comporte la un dineu de gală, aşa că li se alăturară. Bătrânul Helder se îmbătă într-un asemenea hal, încât se duse să vomite într-un colţ pentru a se reîntoarce şi a reîncepe să bea.

Falco şi câţiva dintre prietenii săi apropiaţi, bătrânul Marquez, Burnier şi doctorul se retrăseseră spre şemineu şi încercau să discute; dar zgomotul din jurul mesei era asurzitor. Unii dansau, alţii se luaseră la harţă; muzicanţii angajaţi să cânte după masă se amestecaseră cu invitaţii şi începuseră să bea ca peştii. Tânărul Marquez ţinea pe genunchi o tânără servitoare care stătea acolo albă la faţă, plângând şi murmurând:

— O, Jesus Maria! Oh, Jesus Maria!

— Tare veselă petrecere, Luis, spuse bătrânul Burnier, după o izbucnire mai supărătoare decât celelalte, de muzică şi urlete.

Falco îşi păstra în continuare cumpătul. Chipul său arăta calm atunci când răspunse:

— O dovadă a degenerării noastre.

— Tinerii noştri prieteni nu sunt obişnuiţi cu asemenea distracţii. Numai casa Falco ştie cum să dea un banchet în vechiul stil, adevăratul stil al Pământului.

— Sunt degeneraţi, spuse Falco.

Cumnatul său, Cooper, un bărbat de şaizeci de ani, oftă:

— Am pierdut stilul Pământului.

— Nu chiar de tot, replică un bărbat din spatele lor. Se întoarseră cu toţii. Era Herman Macmilian, unul dintre ultimii sosiţi; se îndopase şi urlase împreună cu ceilalţi, dar nu dădea semne că s-ar fi îmbătat, poate doar cu excepţia culorilor intense ale chipului său frumos.

— Mi se pare, domnilor, că tocmai suntem pe punctul de a redescoperi stilul Pământului. La urma urmelor, cine au fost strămoşii noştri care au venit din Lumea Veche? Bărbaţi viteji, îndrăzneţi, bărbaţi puternici, care ştiau cum să trăiască. Acum învăţăm din nou cum să trăim. Planuri, legi, reguli, maniere ce-au făcut toate astea din noi? Suntem sclavi, femei? De ce ne-ar fi teamă? Suntem bărbaţi, bărbaţi liberi, stăpânii unei lumi întregi. Cu timpul ne recăpătăm moştenirea; asta este, domnilor. Zâmbi plin de respect, încă perfect încrezător în sine.

Falco fu impresionat. Poate că această compromitere a dineului de gală va servi, până la urmă, unor scopuri. Acest tânăr Macmilian, care nu i se păruse niciodată a fi altceva decât un animal musculos, o posibilă partidă pentru Luz Marina, dădea dovadă atât de o voinţă puternică, cât şi de minte, aptitudini bărbăteşti.

— Sunt de acord cu dumneavoastră, Don Herman, spuse el. Dar înţeleg să fiu de acord cu dumneavoastră pentru că mai sunteţi încă în stare să purtaţi o conversaţie. Spre deosebire de majoritatea prietenilor noştri de acolo. Un bărbat trebuie să fie în stare să bea şi să rămână lucid, în egală măsură. Atâta timp cât doar dumneavoastră dintre tineri păreţi a fi capabil să le faceţi pe amândouă deodată, spuneţi-mi ce gândiţi despre ideea mea de a crea latifundii?

— Astea ar fi nişte ferme mari?

— Da. Ferme mari, terenuri întinse, plantate cu o singură cultură; pentru eficienţă. Ideea mea este să alegem administratori dintre cei mai buni tineri pe care îi avem; să-i dăm fiecăruia câte o zonă întinsă pe care să o transforme într-o moşie şi suficienţi ţărani pentru a o lucra şi să-i lăsăm să o conducă aşa cum cred de cuviinţă. În acest fel se va produce

mai multă mâncare. Populaţia excesivă din Shanty va fi pusă la muncă şi ţinută sub control, pentru a preveni prea multele discuţii despre independenţă şi noi colonii. Iar următoarea generaţie a Bărbaţilor Oraşului va include şi un număr de membri aleşi dintre marii moşieri. Am stat împreună, pentru a ne păstra tăria, destul de mult timp. Este momentul – aşa cum aţi spus-o – să ne desfăşurăm, să ne folosim libertatea, să ne constituim singuri în stăpâni ai acestei lumi care ne aparţine.

Herman Macmilian asculta zâmbind. Buzele sale minunat conturate schiţau un zâmbet aproape constant.

— Nu-i o idee rea, spuse. Nu-i deloc o idee rea, Senior Consilier.

Falco se înarmă cu vocea sa protectoare, pentru că decisese că Herman Macmilian era un individ care-i putea fi de folos.

— Gândiţi-vă la asta, spuse. Gândiţi-vă singur la asta. Ştia că tânărul Macmilian chiar asta şi făcea. Cum v-ar plăcea să deţineţi o asemenea moşie, Don Herman? Un mic... care este cuvântul, vechiul cuvânt...

— Regat, completă bătrânul Burnier.

— Da. Un mic regat numai al dumneavoastră. Ce părere aveţi?

Vorbise flatându-l şi Herman Macmilian se umflase în pene. În supraestimarea de sine există întotdeauna un locşor pentru şi mai multă supraestimare de sine.

— Nu-i rău, oftă raţional, Macmilian

— Ca să ducem planul la îndeplinire avem nevoie de vigoarea dumneavoastră tinerească şi de înţelepciune. Deschiderea unor noi ferme a fost întotdeauna o afacere lentă. Munca forţată este unicul mod de a desţeleni în timp scurt teritorii întinse. Dacă aceste frământări din Shanty vor continua, vom avea destui ţărani rebeli pe care să-i condamnăm la muncă silnică. Dar, atâta timp cât toate astea sunt doar vorbe şi nu fapte, trebuie să-i împingem din spate, trebuie să pocnim din bici, ca să-i facem să lupte, trebuie să-i împingem spre o răscoală, înţelegeţi? Cum vi se pare un asemenea gen de acţiune?

— O adevărată plăcere, Senior. Viaţa este plictisitoare aici. Nu ne dorim nimic altceva decât acţiune.

"Acţiune, gândi Falco, este ceea ce-mi trebuie şi mie. Mi-ar face mare plăcere să-i scot dinţii din gură acestui tânăr îngâmfat. Dar este pe punctul de a-mi deveni folositor, aşa că îl voi folosi" şi zâmbi.

— Iată ce speram să aud! Ascultaţi, Don Herman. Aveţi influenţă asupra tinerilor – un dar natural de conducător. Acum spuneţi-mi ce credeţi despre această idee. Gardienii noştri sunt suficient de loiali, dar sunt indivizi mărginiţi, proşti, uşor de păcălit de trucurile celor din Shanty. Ceea ce ne-ar trebui pentru a-i conduce ar fi o trupă de militari de elită, tineri aristocraţi, curajoşi, inteligenţi şi comandaţi cum se cuvine. Bărbaţi cărora să le fie dragă lupta ca şi curajoşilor noştri strămoşi de pe Pământ. Credeţi că o asemenea trupă ar putea fi organizată şi antrenată? Cum ne sugeraţi să demarăm?

— Tot ceea ce vă trebuie este un conducător, spuse fără ezitare Herman Macmilian. Pot să antrenez o astfel de trupă într-o săptămână sau două.

După acea noapte, tânărul Macmilian deveni un vizitator frecvent al Casei Falco, venind cel puţin o dată pe zi ca să stea de vorbă cu Consilierul. Ori de câte ori Luz se afla în partea din faţă a casei, i se părea că Macmilian se afla şi el acolo; aşa că îşi luă obiceiul să petreacă mai mult timp în propria ei cameră, sau mansardă, sau în grădina-salon. Îl evitase întotdeauna pe Herman Macmilian şi nu din cauză că i-ar fi displăcut – era imposibil să-ţi displacă o persoană atât de arătoasă – ci din cauză că era umilitor să ştie că toţi cei care îi vedeau pe Luz şi pe Herman împreună îşi spuneau unul altuia, o gândeau şi o spuneau:

— Ah, în curând se vor căsători.

Fie că o dorea sau nu, el purta cu sine ideea de căsătorie, constrângând-o şi pe ea să se gândească la asta; aşa că, independent de propria-i voinţă, fără măcar s-o gândească, fusese întotdeauna foarte rezervată în faţa lui. Acum i se întâmpla la fel, cu o excepţie: văzându-l zi de zi, ca pe un obişnuit de-al casei, decisese că – în ciuda oricărui fapt, în mod extravagant şi regretabil – poate să-ţi fie dezagreabil chiar şi un bărbat cât se poate de agreabil.

Venise în grădina-salon din spatele casei, fără să bată la uşă şi stătea nemişcat, în picioare, o siluetă graţioasă şi totodată solidă, cu tunica prinsă strâns în centură. Cuprinse cu privirea încăperea care se deschidea în faţa marii grădini centrale, în jurul căreia fusese construită partea din spate a casei. Uşile grădinii erau deschise şi zgomotul unei ploi mărunte şi domoale care cădea peste aleile şi boschetele grădinii dădea încăperii un aer tihnit.

— Deci aici te ascunzi, spuse.

Luz se ridicase de pe scaun atunci când îl văzuse apărând. Purta o fustă din pânză de casă, închisă la culoare şi o bluză albă, cu mâneci lungi, care abia se distingea în lumina scăzută. În spatele ei, în umbră, era încă o femeie care, aşezată pe scaun torcea cu un fus mic.

— Întotdeauna te ascunzi aici, da? repetă Herman. Nu înainta în cameră, poate aşteptând să fie invitat, poate – la fel de bine – conştient de efectul dramatic al prezenţei sale în cadrul uşii.

— Bună ziua, Don Herman. Îl cauţi pe tata?

— Tocmai am stat de vorbă cu el.

Luz oftă. Deşi era curioasă să ştie ce-şi tot vorbeau atât de mult în ultima vreme Herman şi tatăl ei, în mod cert nu avea de gând să-l întrebe. Tânărul înainta şi rămase în picioare în faţa lui Luz, privind-o cu un zâmbet amuzat. Îi luă mâna şi i-o ridică spre buze, sărutându-i-o. Luz şi-o smulse cu o grimasă de iritare.

— Este un obicei stupid, spuse întorcându-se pe jumătate.

— Toate obiceiurile sunt stupide, dar bătrânii noştri nu pot trăi fără ele. Îşi închipuie că lumea s-ar sparge în bucăţi. Sărutări de mâini, plecăciuni, seniorul ăsta, seniora cealaltă, toate cum erau făcute în Lumea Veche, istorie, cărţi, mofturi... Ei bine!

Luz râse fără să vrea. Era amuzant să-l asculţi pe Herman transformând cu atâta dezinvoltură în nonsensuri lucruri care îi încorsetau într-o atât de mare măsură şi atât de iritant viaţa.

— Gărzile negre progresează foarte bine, spuse el. Ar trebui să vii să ne vezi antrenându-ne. Vino mâine dimineaţă.

— Ce "Gărzi Negre"? întrebă ea cu ironie, aşezându-se şi reluându-şi lucrul de mână, o boneţică cu broderie fină pentru cel de-al patrulea copil pe care urma să-l nască Eva. Asta era problema cu Herman, dacă ai apucat să zâmbeşti sau să-i

vorbeşti o dată cu naturaleţe sau l-ai făcut să simtă că îl admiri, forţează nota: o forţează în avantajul lui şi nu-ţi mai rămâne decât să-i dai imediat peste nas.

— Mica mea armată, răspunse el. Ce mai e şi asta? Se aşeză lângă ea pe canapeaua de răchită. Nu era loc suficient pentru corpul lui uriaş şi pentru corpul ei zvelt. Îşi trase fusta de sub el.

— O bonetă, răspunse, încercând să-şi controleze temperamentul care începuse să se revolte. Pentru copilul Evitei.

— O, Dumnezeule, da, ce animal de prăsilă mai e şi fata asta! Aldo şi-a cam umplut tolba. Nu primim bărbaţi însuraţi în Gardă. Am reuşit să strângem o ceată pe cinste. Trebuie să vii să-i vezi.

Luz executa o floricică microscopică şi nu-i răspunse.

— Am fost să arunc o privire peste pământurile mele. De asta n-am fost aici ieri.

— N-am observat, spuse Luz.

— Să-mi aleg proprietatea. O vale în jos, pe Râul Morii. Odată defrişat va fi un pământ straşnic. Casa mea va fi construită sus, pe o colină. Am ochit pe loc amplasamentul pentru ea. O casă mare, ca şi asta, dar mai mare, două etaje, cu balcoane de jur împrejur. Şi hambare şi o fierărie şi aşa mai departe. Apoi, jos, în vale, lângă râu, barăcile muncitorilor, acolo unde pot să-i supraveghez. Orezăriile în mlaştinile din zonele în care râul se lărgeşte, la capătul văii. Pe crestele dealurilor, livezi: copaci de mătase şi fructe. O să transform în cherestea câteva dintre păduri şi o să păstrez alte câteva pentru vânătoarea de iepuri. Va fi un loc splendid, un regat. Vino cu mine să-l vezi data viitoare când mă voi duce acolo. O să trimit o cabrioletă cu pedale a Casei Macmilian. Pentru o fată este prea mult de mers pe jos. Ar trebui să-l vezi.

— De ce?

— O să-ţi placă, spuse Herman cu o încredere de nezdruncinat. Cum ţi-ar plăcea să ai un loc aşa ca ăsta, numai al tău? Să stăpâneşti totul, cât poţi cuprinde cu privirea. O casă mare, o mulţime de servitori, propriul tău regat.

— Femeile nu sunt regi, spuse Luz, reîncepând să coasă. Lumina scăzuse cu adevărat mult prea mult acum pentru a mai distinge ceva, dar asta îi dădea o scuză pentru a nu privi spre

Herman. El continua s-o privească fix, cu chipul concentrat şi lipsit de expresie: ochii îi păreau mai întunecaţi decât de obicei şi încetase să mai zâmbească. Deodată, deschise gura şi începu să râdă.

— Ha, ha! un râs prea firav pentru un bărbat atât de mare. Nu. Fără nici o excepţie femeile au întotdeauna o cale de a obţine ceea ce doresc, nu-i aşa, micuţa mea Luz?

Ea continua să coase fără să-i răspundă.

Herman îşi apropie faţa de a ei şi-i şopti:

— Descotoroseşte-te de femeia asta!

— Ce-aţi spus? întrebă Luz cu voce normală.

— Trimite-o de-aici! repetă Herman, făcând un semn dispreţuitor.

Luz împlântă cu grijă acul în cutia lui, îşi strânse aţele şi se ridică.

— Scuzaţi-mă, Don Herman. Trebuie să mă duc să vorbesc cu bucătarul, spuse şi ieşi. Cealaltă femeie continua să şadă, torcând. Herman rămase câtva timp aşezat, sugându-şi buzele; se ridică zâmbind şi ieşi cu paşi lenţi, cu degetele vârâte în curea.

După un sfert de oră Luz, privind prin uşa pe care ieşise şi nemaivăzându-l pe Herman Macmilian, se întoarse.

— Tâmpitul! spuse şi scuipă pe podea.

— E foarte arătos, spuse Vera, prinzând ultimele fire de mătase şi răsucindu-le repede într-un fir de tort fin şi uniform, punându-şi apoi fusul plin înapoi pe genunchi.

— Foarte, răspunse Luz. Ridică boneţica împachetată cu grijă la care lucrase, o privi, o transformă într-un ghemotoc şi o aruncă de-a lungul încăperii ca pe o minge.

— La dracu'! spuse.

— Felul în care ţi-a vorbit te-a înfuriat, spuse Vera mai mult interogativ.

— Felul în care vorbeşte, felul în care priveşte, felul în care stă, felul în care este... Uh! Mica mea armată, casa mea cea mare, servitorii mei, ţăranii mei, micuţa mea Luz. Dacă aş fi bărbat l-aş da cu capul de toţi pereţii până i-ar zbura dinţii săi mari din gură.

Vera râse. Nu râdea des de obicei, numai atunci când era stârnită.

— Nu, n-ai face-o.

— Aş face-o. L-aş ucide.

— O, nu. Nu. N-ai face-o. Pentru că dacă ai fi bărbat, ai şti că eşti la fel de puternic sau mai puternic decât el, aşa că nu ai avea nevoie s-o dovedeşti. Necazul este că eşti femeie, aici, unde ei toţi îţi repetă că eşti slabă, iar tu îi crezi. A fost nostim când a spus că văile din sud sunt prea departe pentru ca o fată să meargă pe jos până acolo! Vreo doisprezece kilometri!

— Niciodată n-am mers pe jos atât de departe. Probabil că nici jumătate din distanţa asta.

— Ei bine, asta vroiam să pricepi. Ei îţi spun că eşti slabă şi neajutorată. Şi dacă tu crezi, te înfurii şi vrei să pocneşti bărbaţii.

— Da, vreau, spuse Luz, învârtindu-se în jurul Verei. Vreau să pocnesc bărbaţii. Vreau şi probabil că o s-o şi fac.

Vera continua să stea, privind în sus spre fată:

— Da. Continuă plină de gravitate. Dacă te vei mărita cu un bărbat ca acesta şi vei trăi viaţa acestuia, atunci sunt de acord. S-ar putea să nu doreşti într-adevăr să pocneşti bărbaţii, dar o vei face.

Luz se întoarse cu faţa spre ea şi o privi ţintă.

— Asta este hiba, spuse în cele din urmă. Hidos! S-o spui în felul acesta. Să n-am nici o altă şansă decât să pocnesc bărbaţii şi să nu aibă, de fapt, nici o importanţă ceea ce doresc.

— Bine-nţeles că are importanţă ceea ce-ţi doreşti.

— Nu are, asta-i toată hiba.

— Are. Asta-i hiba. Tu alegi. Tu alegi dacă faci sau nu alegerea.

Luz rămase în picioare un timp, fixând-o cu privirea. Obrajii ei încă ardeau, roşii de febră, dar sprâncenele nu-i coborâseră, erau ridicate ca şi cum ar fi fost surprinsă sau înfricoşată, ca şi cum ceva cu totul neaşteptat le-ar fi ridicat, independent de voinţa ei.

Se mişcă nehotărâtă, apoi ieşi pe uşa deschisă în grădina care se înălţa în inima casei.

Atingerea picăturilor rare de ploaie pe faţa ei i se părea blândă.

Stropii de ploaie căzând în micul bazin al fântânii din centrul grădinii iscau inele delicate ce se întretăiau, fiecare inel alergând dintr-un impuls de mişcare spre exterior.

Un tremur fără sfârşit al cercurilor pasagere pe suprafaţa apei, în bazinul de piatră cenuşie.

Zidurile casei şi ferestrele închise plasate de jur împrejurul grădinii erau liniştite. Grădina părea o încăpere lăuntrică a casei, izolată, protejată. Dar o încăpere cu acoperişul smuls. O încăpere potopită de ploaie.

Braţele lui Luz erau ude şi reci. Se înfioră. Se întoarse spre uşă, reintrând în încăperea obscură în care stătea Vera.

Se opri în picioare între Vera şi lumină şi spuse cu o şoaptă răguşită:

— Ce fel de bărbat este tatăl meu?

Se lăsă tăcerea.

— Crezi că este cinstit din partea ta să mă întrebi aşa ceva? Sau din partea mea să răspund?... Ei bine, cred că totuşi este. Deci, ce pot spune? Este puternic, este rege... şi unul adevărat.

— Ăsta-i doar un cuvânt. Nu ştiu ce înseamnă.

— Există vechi poveşti: fiul regelui călăreşte un tigru... Ei bine, vreau să spun că are o forţă sufletească şi o grandoare a inimii. Dar când un bărbat este zăvorât între zidurile pe care singur le-a construit cât mai puternice şi cât mai înalte, din acel moment, în întreaga sa viaţă forţa nu-i va mai fi suficientă. Nu va mai putea ieşi din ele.

Luz străbătu încăperea, se opri să ridice boneţica de pe scaunul pe care aterizase şi rămase în picioare cu faţa întoarsă spre Vera, netezind micuţul fragment de îmbrăcăminte pe jumătate brodat.

— Nici eu nu voi mai putea, spuse.

— Oh, nu, nu, replică energic Vera. Tu nu eşti înăuntrul zidurilor împreună cu el. Nu el te protejează pe tine – tu îl protejezi pe el. Când bate vântul, nu bate în ei, ci în acoperişurile şi zidurile acestei Cetăţi pe care taţii săi au construit-o ca pe o fortăreaţă împotriva necunoscutului, ca pe o protecţie. Şi tu eşti o parte din ea, din acoperişurile şi zidurile

sale, casa lui, Casa Falco. Oricare i-ar fi titlul, Senior, Consilier, Şef. La fel sunt toţi servitorii şi gardienii, toţi bărbaţii şi toate femeile cărora le poate da ordine. Toţi sunt parte din această casă, zidurile care să-l protejeze de vânt. Înţelegi ce vreau să-ţi spun? M-am exprimat atât de prosteşte. Nu ştiu cum s-o fac. Ceea ce vreau să înţelegi este că, după părerea mea, tatăl tău e un bărbat care ar putea fi grozav, dar a făcut o mare greşeală. N-a ieşit niciodată afară în ploaie.

Vera începu să înfăşoare firicelul de tors pe care îl torsese cu fusul, într-un ghem, uitându-se cu atenţie la el, în lumina scăzută.

— Şi uite aşa, pentru că nu vrea să fie rănit, greşeşte cu cei pe care îi iubeşte cel mai mult. Şi când vede ce-a făcut, în cele din urmă, este rănit la rândul său.

— Este rănit, el? ripostă cu violenţă fata.

— Oh, acesta este ultimul lucru pe care îl învăţăm despre părinţii noştri. Ultimul. Pentru că după ce îl învăţăm, ei nu ne mai sunt în veci părinţi, ci doar alte fiinţe ca şi noi…

Luz se aşeză pe canapeaua de răchită şi-şi puse boneţica pe genunchi, continuând s-o netezească cu grijă, cu două degete. După o vreme spuse:

— Sunt bucuroasă că ai venit aici, Vera.

Vera zâmbi şi continuă să răsucească firul subţire.

— Asta îmi este singura consolare.

Aşezată în genunchi, ţinând firicelul în aşa fel încât Vera să-l poată înfăşură cu mişcări egale, Luz spuse:

— Am fost proastă spunând aşa ceva. Vrei să te întorci înapoi la familia ta, tu eşti aici într-o închisoare.

— O închisoare foarte plăcută! Şi nu am familie. Bine-nţeles că vreau să mă întorc. Să vin şi să plec când îmi place.

— N-ai fost niciodată măritată?

— Sunt atât de multe altele de făcut, spuse Vera zâmbitoare şi cu blândeţe.

— Atât de multe altele de făcut! Pentru noi nu există nimic altceva de făcut.

— Nu?

— Dacă nu te măriţi nu eşti decât o fată bătrână. Faci bonetele pentru copiii altor femei. Comanzi bucătarului să facă supă de peşte. Eşti luată în râs.

— Ţi-e frică de asta, să nu fii luată în râs?

— Da. Foarte mult. Luz petrecu câteva momente descurcând o porţiune de fir care se încâlcise la capătul fusului. Nu-mi pasă dacă proştii râd de mine, spuse mult mai liniştită. Dar nu-mi place să fiu luată peste picior. Iar batjocura ar fi meritată cu adevărat. Pentru că îţi trebuie curaj pentru a fi într-adevăr femeie, tot atât de mult cât şi pentru a fi bărbat. Îţi trebuie curaj să fii cu adevărat căsătorită şi să dai naştere copiilor şi să-i creşti.

Vera îi privi faţa.

— Da. Aşa e. Mare curaj. Dar, totuşi, asta este singura ta alegere: căsătorie şi maternitate sau nimic?

— Ce altceva să mai fie aici pentru o femeie? Ce altceva contează cu adevărat?

Vera se întoarse puţin pentru a privi prin uşile deschise, în grădina cenuşie. Aruncă o privire şi oftă involuntar.

— Îmi doresc foarte mult un copil, spuse, dar vezi, sunt alte lucruri... care contează. Zâmbi şters. Oh, da, este o alegere. Dar nu singura. Poate că altcineva ar putea fi şi mamă şi orice altceva. Poate că altcineva ar putea să facă mai mult decât un singur lucru. Cu voinţă şi noroc... Norocul meu n-a fost bun, sau poate că eu l-am îndrumat greşit, am făcut alegerea cea mai puţin potrivită. Nu-mi plac compromisurile, înţelegi. Mi-am dat inima unui bărbat care... Îşi dăduse inima alteia. E vorba de Sasha Alexander Shults, tatăl lui Lev. Oh, cu mult timp în urmă, înainte ca tu să te fi născut. Aşa că el s-a căsătorit, iar eu am venit aici să fac munca pentru care eram bună, pentru că asta m-a interesat întotdeauna... dar n-au mai fost alţi bărbaţi care să mă intereseze. Şi chiar dacă m-aş fi măritat, aş fi stat în camera din spatele casei toată viaţa? Să ştii că dacă noi stăm în camera din spate, cu sau fără copii şi lăsăm tot restul universului bărbaţilor, atunci bine-nţeles că bărbaţii vor face totul şi vor fi totul. De ce să fie aşa? Ei nu sunt decât o jumătate din rasa umană. Nu este drept să-i lăsăm pe ei să facă totul. Nu este drept nici pentru noi. Pe de altă parte – şi zâmbi mai

destinsă – îmi plac bărbaţii foarte mult, dar câteodată... sunt atât de proşti, atât de burduşiţi cu teorii... Merg drept înainte şi nu se opresc. Este periculos să faci asta. Este periculos să laşi totul pe mâna bărbaţilor, să ştii. Ăsta e unul dintre motivele pentru care mi-ar face plăcere să mă întorc acasă, măcar pentru o vizită. Să văd ce-au devenit Elia, cu teoriile lui şi dragul şi tânărul meu Lev, cu idealurile sale. Mi-e frică să nu meargă prea repede şi prea drept şi să nu ne împingă într-un loc din care să nu mai putem ieşi, într-o capcană. Vezi, mie mi se pare că punctul în care bărbaţii devin periculoşi este propria lor vanitate. Femeia are un centru, este un centru. Dar un bărbat nu este, el este un individ care se extinde. Aşa că se extinde şi înşfacă lucruri, le îngrămădeşte de jur împrejurul său şi spune:

— Sunt asta, sunt aia, aia sunt eu, asta sunt eu! Voi dovedi că sunt eu! Iată ceea ce încerc să spun despre tatăl tău. Dacă ar fi doar Luis Falco, ar fi mai mult decât de ajuns. Dar nu, el trebuie să fie Şeful, Consilierul, Tatăl şi aşa mai departe. Câtă irosire! Şi Lev este, de asemenea, teribil de vanitos, poate în acelaşi fel. O inimă mare, dar care nu este sigură unde se află centrul. Oh, aş dori să pot vorbi cu el, doar pentru zece minute şi să mă liniştesc... Vera uitase de mult să-şi mai înfăşoare firicelul, clătină cu tristeţe din cap şi se uită în jos la ghem, cu o privire pierdută.

— Atunci du-te, spuse Luz cu voce scăzută.

Vera se uită la ea cu blândeţe, stânjenită.

— Întoarce-te în Shanty, în noaptea asta. Te las. Şi o să-i spun tatei mâine că eu am vrut asta. Pot să fac şi altceva – în afară de a sta aici, de a coase, de a înjura şi de a-l asculta pe acest idiot de Macmilian.

Sprintenă, aprigă şi poruncitoare, fata se ridică şi se opri în picioare în faţa Verei care încă şedea, privind-o ezitând:

— Mi-am dat cuvântul, Luz Marina.

— Ce importanţă are?

— Dacă nu vorbesc adevărul, nu pot cere adevărul, spuse Vera cu gravitate.

Se priviră una pe cealaltă, cu feţele imobile.

— Nu am nici un copil, spuse Vera şi tu nu mai ai mamă. Dacă voi putea să te ajut, copilă, te voi ajuta. Dar nu în acest fel. Eu îmi ţin promisiunile.

— Eu nu fac promisiuni, spuse Luz.

Trase apoi firul de tort de pe fus; Vera începu să-l înfăşoare pe ghem.

CAPITOLUL 6.

În uşi răpăiau lovituri de gârbaci, bubuiau voci de bărbaţi, în jos, spre Râul Fermei se auzeau vociferări sau ţipete, sătenii se înghesuiseră într-un grup compact, în ceaţa rece, mirosind a fum. Încă nu se luminase de ziuă, iar casele şi feţele oamenilor se pierdeau în ceaţă şi întuneric. În interiorul căsuţelor, copiii înspăimântaţi de propria lor frică şi de confuzia părinţilor ţipau. Bărbaţii încercaseră să aprindă lămpile şi să-şi găsească hainele, să-şi potolească copiii. Gardienii Oraşului, întărâtaţi, înarmaţi printre cei neînarmaţi, îmbrăcaţi printre cei goi, trânteau uşile de pereţi, năvăleau în interioarele calde şi întunecate ale caselor, răcnind ordine sătenilor, împingând bărbaţii de o parte şi femeile de alta. Ofiţerul nu avea control asupra lor, aşa cum erau dispersaţi în întuneric, printre case şi în gloata crescândă, masată pe unica stradă a satului. Doar docilitatea sătenilor împiedica dezlănţuirea de brutalitate să se transforme într-o transă de crimă şi viol. Sătenii protestau, argumentau şi puneau întrebări, dar cum mulţi dintre ei bănuiseră că vor fi arestaţi şi fuseseră de acord cu toţii la Casa Adunării să nu opună rezistenţă arestărilor, ascultau ordinele gardienilor cât de prompt puteau. Când reuşiră să înţeleagă ce li se cerea, informaţia trecu din gură în gură rapid şi clar – bărbaţii maturi, afară, în stradă, femeile şi copiii, înăuntru, în case – ca fiind cea mai bună măsură de auto-protecţie. Aşa că ofiţerul înnebunit se pomeni cu prizonierii arestându-se ei înşişi. În momentul în care se forma un grup de douăzeci şi ceva, ordonă la patru gardieni, unul dintre ei înarmat cu muschetă, să pornească cu ei în afara satului. Două astfel de grupuri fură scoase din Tableland; al patrulea, din South Village tocmai fusese strâns când apăru Lev. Soţia lui Lyons, Rosa, fugise din Tableland în Shantih şi extenuată, ciocăni la uşa Shults-ilor, cu sufletul la gură:

— Ne iau bărbaţii. Gardienii ne iau toţi bărbaţii.

Lev sări deîndată în picioare şi o porni de unul singur, lăsându-l pe Sasha să trezească restul satului. În momentul în

care sosea gâfâind, după o alergare de trei kilometri, ceaţa se subţiase, feţele sătenilor şi ale Gardienilor de pe drumul Sudului se conturau straniu în lumina slabă, aşa că o tăie peste câmp, spre capătul grupului. Se opri în faţa bărbatului din faţa şirului pe jumătate răzleţit.

— Ce se întâmplă?

— Detaşament de muncă. Intră în rând cu ceilalţi.

Lev îl ştia pe gardian, un individ înalt, pe nume Angel; fuseseră împreună la şcoală timp de un an. Southwind şi celelalte fete din Shantih erau înfricoşate de Angel, din cauză că le încolţea pe culoar, ori de câte ori putea şi încerca să le pipăie.

— Intră în rând, repetă Angel şi-şi ridică muscheta, punând capătul ţevii în pieptul lui Lev.

Respira aproape la fel de greu ca şi Lev şi ochii îi erau ieşiţi din orbite. Fu cuprins de un fel de râs gâfâit, icnit, privind cum respiraţia puternică a lui Lev ridica şi cobora ţeava.

— Ai auzit vreodată cum face una din astea, băiete? Tare, tare, ca prăbuşirea unui inel de copaci. Împinse muscheta mai tare în pieptul lui Lev şi apoi smuci puşca în sus, ţintind deodată cerul şi trăgând.

Năucit de zgomotul asurzitor, Lev se trase înapoi şi rămase în picioare, cu ochii holbaţi. Chipul lui Angel care era de felul lui pământiu, se albi brusc, zgâlţâit de reculul puştii grosolan manufacturate.

Sătenii din spatele lui Lev, crezând că a fost împuşcat, dădură năvală înainte; iar ceilalţi gardieni, o luară la fugă odată cu ei strigând şi înjurând. Cravaşele lungi se desfăşurară şi pocniră straniu în ceaţă.

— Sunt nevătămat, spuse Lev.

Vocea îi suna depărtată şi înfundată în interiorul propriului craniu.

— Sunt nevătămat! strigă cât de tare putu. Îl auzi pe Angel strigând la rândul său şi şfichiuind obrazul unui sătean.

— Înapoi în rând!

Se alătură grupului de săteni, îngrămădindu-se şi amestecându-se cu ei, apoi, ascultând de gardieni, se desfăşurară câte doi sau trei şi începură să mărşăluiască spre sud, în josul potecii accidentate.

— De ce mergem spre sud? Ăsta nu e drumul Oraşului, de ce mergem spre sud? întrebă cineva din spatele lui, un băiat de vreo 18 ani.

— Este un detaşament de muncă, şopti răguşit Lev. Un fel de muncă. Câţi au luat? Îşi scutură capul ca să scape de ameţeala zumzăitoare.

— Toţi bărbaţii din valea noastră. De ce trebuie să mergem?

— Ca să-i aducem pe ceilalţi înapoi. Când vom fi împreună, vom putea acţiona uniţi. Va fi în regulă. A fost rănit cineva?

— Nu.

Începu să avanseze strecurându-se printre ceilalţi până ajunse în dreptul bărbatului care fusese biciuit. Acesta păşea cu mâna la ochi, un alt bărbat ţinându-l de după umeri pentru a-l ghida; erau ultimii din şir. Vizibil stânjenit de terenul acoperit de ceaţă, un gardian îi prinse mâna din spate.

— Poţi să vezi?

— Nu ştiu, spuse bărbatul apăsându-şi mâna pe faţă. Părul său cenuşiu şi cârlionţat era zbârlit. Purta o cămaşă de noapte şi pantaloni, fără nimic în picioare; tălpile lui mari păreau ciudate, ca ale unui copil, aşa cum şi le târşâia şi lipăia peste pietrele şi noroiul drumului.

— Dă-ţi mâna la o parte, Pamplona, spuse îngrijorat celălalt bărbat. Să putem să aruncăm o privire.

Gardianul care îi mâna din spate ţipă ceva, o ameninţare, sau un ordin să se mişte mai repede.

Pamplona îşi depărtă mână. Amândoi ochii îi erau închişi; unul era neatins, celălalt nu se putea distinge datorită unei tăieturi deschise, sângerânde, acolo unde cureaua biciului muşcase din colţul sprâncenei până la şaua nasului.

— Doare, spuse. Ce este? Nu pot să văd, am ceva în ochi. Lyons? Tu eşti? Vreau să merg acasă.

Mai mult de o sută de oameni fuseseră luaţi de prin satele şi fermele izolate de la sud şi vest de Shantih să muncească pe noua moşie din South Valley. Ajunseseră acolo dis de dimineaţă, pe când ceaţa se ridica de pe Râul Morii în fuioare şerpuitoare. Pe Drumul Sudului fuseseră postaţi câţiva gardieni care să-i împiedice pe turbulenţii din Santih să se alăture grupului destinat muncii forţate. Se distribuiră unelte: sape, lopeţi, cuţite

pentru tăiat puieţii. Fură puşi să muncească în grupuri de câte patru sau cinci, fiecare supravegheat de un gardian înarmat cu o cravaşă sau o muschetă. Nu fuseseră ridicate barăci sau şoproane, nici pentru ei, nici pentru cei treizeci de gardieni. Când se lăsă seara, aprinseră focuri de tabără din lemn ud şi se culcară pe pământul ud. Fuseseră aprovizionaţi cu hrană, dar pâinea se îmbibase de ploaia necruţătoare, aşa că o parte din ea nu era altceva decât o pastă cleioasă.

Gardienii bodogăneau, amărâţi, între ei. Ţăranii şopocăiau fără să se oprească. La început, ofiţerul însărcinat cu operaţiunea, căpitanul Eden, încercă să le interzică să vorbească între ei, temându-se de o conspiraţie; apoi, când realiză că o parte din ei se certa cu cealaltă parte care opta pentru o evadare pe timp de noapte, îi lăsă să vorbească. Nu avea nici un rost să-i împiedice să plece pe furiş, ascunşi în întuneric; gardienii stăteau prin preajmă, cu muschetele în mâini, dar nu puteau să vadă prin întuneric, nu aveau nici o posibilitate să păstreze focurile aprinse în ploaie şi nu erau în stare să-şi organizeze o "suprafaţă destinată construcţiei", aşa cum li se ordonase. Ţăranii munciseră din greu pentru defrişarea terenului, dar se dovediseră incapabili şi mult prea proşti pentru a construi orice fel de îngrădire sau palisadă din altceva decât din arbuşti tăiaţi şi din rugi, iar proprii săi oameni nu aveau să-şi părăsească armele pentru o asemenea muncă.

Căpitanul Eden îşi postă oamenii de veghe; el însuşi nu dormi întreaga noapte.

Dimineaţa oamenii lui şi sătenii încă mai păreau a fi acolo; fiecare se mişca încet prin ceaţa rece şi le trebuiră ore întregi să aprindă focurile şi să ia un fel de mic dejun cald. Apoi au redistribuit uneltele, săpăligile lungi şi cuţitele de tăiat arbuşti din oţel bine ascuţit, macetele. O sută douăzeci de oameni înarmaţi astfel, împotriva a treizeci dotaţi cu bice şi muschete. Oare chiar nu vedeau cât de uşor ar fi putut s-o facă? Spre stupoarea căpitanului Eden, sătenii se înşiruiră în dreptul maldărului de unelte exact cum făcuseră şi cu o zi înainte, îşi luară ceea ce le trebuia şi începură să muncească din nou, îndepărtând tufişurile şi lăstărişul de pe povârnişul care se lăsa spre râu. Munceau din greu şi conştiincios, le era familiară

această muncă; fără să ia prea mult în seamă comenzile gardienilor, ei se despărţiră singuri în echipe, care prin rotaţie făceau munca cea mai grea. Mulţi dintre gardieni, privind la toate acestea, începură să simtă plictiseala, frigul şi inutilitatea. Starea lor de spirit era mohorâtă de când cu scurta şi neterminata însufleţire datorată năvălirii în sate şi arestării bărbaţilor.

Soarele apăru târziu de dimineaţă, dar pe la mijlocul zilei norii se strânseră şi ploaia reîncepu. Căpitanul Eden ordonă o pauză de masă – altă raţie de pâine distrusă – şi vorbea cu doi gardieni ce urmau să se întoarcă în oraş să ceară suplimente proaspete şi ceva pânză pentru a fi folosită la confecţionarea corturilor şi a hainelor de lucru, când Lev se îndreptă spre el.

— Unul dintre oamenii noştri are nevoie de un doctor şi doi dintre ei sunt prea bătrâni pentru acest fel de muncă. Arătă spre Pamplona care stătea jos, cu capul bandajat într-o fâşie dintr-o cămaşă, vorbind cu Lyons şi spre doi bărbaţi cu părul sur. Ar trebui trimişi înapoi în satele lor.

Felul lui Lev de a vorbi nu era cel al unui inferior adresându-se unui ofiţer, era eminamente civil.

Căpitanul îl privi evaluându-l, dar cu toleranţă. Angel i-l semnalase pe acest băiat vânjos încă din noaptea trecută, ca fiind unul dintre liderii revoltei din Shantih şi era evident că ţăranii aruncau o privire spre Lev ori de câte ori se dădea un ordin sau se făcea o muncă mai grea, ca şi cum ar fi aşteptat directivele lui. Căpitanul nu ştia cum o făceau pentru că nu-l văzuse pe Lev dând ordine; dar dacă aşa stăteau lucrurile şi băiatul era lider în vreun fel oarecare, căpitanul Eden era dispus să negocieze cu el. Cel mai slab punct în situaţia în care se afla căpitanul era absenţa structurilor. Avea o sarcină de îndeplinit cu toate că nu avea autoritate asupra acestor bărbaţi, iar proprii săi oameni erau înclinaţi să-i ia pe aceştia în seamă. Oamenii lui erau grosolani şi acum se simţeau frustraţi şi prost folosiţi; bărbaţii din Shantih erau o cantitate necunoscută. În ultimă instanţă nu avea nimic pe care să se sprijine cu excepţia propriei muschete; şi mai erau desigur cei nouă oameni ai săi înarmaţi.

Indiferent de faptul că şansele ar fi fost de treizeci contra o sută douăzeci sau unul împotriva a o sută patruzeci şi nouă, o comportare prevenitoare era evidentă; o fermitate rezonabilă şi lipsită de orice gest de sfidare.

— Este doar o tăietură de cravaşă, spuse liniştit tânărului. Poate fi scutit de muncă vreo câteva zile. Bătrânii pot să aibă grijă de mâncare, să usuce pâinile astea, să ţină focurile aprinse. Nimeni nu are voie să plece până când nu se termină treaba.

— Tăietura este adâncă. Îşi va pierde ochiul dacă nu va fi pus sub îngrijire. Şi are dureri. Trebuie să plece acasă.

Căpitanul reflectă:

— Bine, spuse, dacă nu poate să muncească, poate să plece. Singur.

— Este prea departe pentru el să meargă fără a fi ajutat.

— Arunci să rămână.

— Trebuie să fie dus. Este nevoie de patru oameni ca să ducă o targă.

Căpitanul Eden ridică din umeri şi se întoarse cu spatele.

— Senior, noi am hotărât să nu mai muncim până când Pamplona nu va fi pus sub îngrijire.

Căpitanul se întoarse din nou spre Lev, fără a părea neliniştit, dar cu o privire insistentă.

— Hotărât?

— Când el şi bătrânii vor fi trimişi acasă, ne vom întoarce la lucru.

— Ordinele mele sunt date de Consiliu, spuse căpitanul şi ordinele tale sunt pentru mine? Trebuie să clarifici acest lucru cu oamenii tăi.

— Uitaţi ce este, spuse tânărul, înfierbântându-se puţin, dar fără să se înfurie, am decis să continuăm, cel puţin temporar. Să facem muncile cele mai rele, comunitatea are nevoie de noi pământuri; este un amplasament bun pentru un sat. Dar nu ascultăm de ordine. Nu reacţionăm violent în faţa ameninţării voastre cu forţa pentru a ne feri pe noi înşine şi pe tine de incidente sau de crimă. Dar chiar acum, bărbatul a cărui viaţă este în pericol, acest Pamplona se află în pericol şi dacă nu veţi acţiona ca să-l salvaţi, va trebui s-o facem noi. La fel şi cu cei

doi bătrâni. Ei nu pot să stea aici fără un acoperiş deasupra capului. Bătrânul Sun are artrită. Până când nu vor fi trimişi acasă, nu putem să ne întoarcem la lucru.

Faţa rotundă şi oacheşă a căpitanului Eden se albi. Tânărul Şef Macmilian îi spusese:

— Arestează vreo sută de ţărani şi pune-i să defrişeze ţărmul de vest al Râului Morii, mai jos de vad şi asta nu era o treabă uşoară, dar era o treabă de bărbat, o adevărată responsabilitate urmată de o recompensă. Dar i se părea că el este de fapt, singurul individ conştient de asta. Oamenii săi nu erau decât nişte subordonaţi, iar aceşti locuitori din Shantih erau imposibil de înţeles. La început au fost înfricoşaţi şi incredibil de docili, iar acum încearcă să-i dea ordine. De fapt, dacă nu se tem de gardienii lui, de ce-şi pierd timpul parlamentând? Dacă ar fi în locul lor, ar da-o dracului de treabă şi s-ar asigura că are în mână o macetă; erau patru la unul şi n-ar fi fost împuşcaţi mai mult de zece dintre ei înainte de a-i pune jos şi de a-i toca cu târnăcoapele pe gardienii care au muschete.

Nu găsea nici o noimă comportamentului lor, dar era ruşinos de demoralizant. Cum să-şi regăsească respectul de sine în această sălbăticie blestemată? Râul cenuşiu, totuna cu ploaia, valea întortocheată şi fleşcăiala de terci mucegăit care se presupunea că s-ar numi pâine, frigul de-a lungul spinării, acolo unde tunica udă se lipise de corp, feţele posace ale oamenilor săi, vocea acestui băiat bizar dictându-i ce să facă, toate astea erau prea mult. Îşi plimbă muscheta dintr-o mână într-alta:

— Ascultă, spuse. Tu şi restul întoarceţi-vă la lucru. Acum. Sau am să vă leg şi am să vă duc înapoi în Oraş, la închisoare. Ia-ţi târnăcopul.

Nu vorbise tare, dar toţi ceilalţi, gardieni şi săteni îşi dăduseră seama de confruntare. Majoritatea stăteau în picioare pe lângă focurile de tabără, cete şi grupuri de bărbaţi înnegriţi de noroi, cu părul lipit de frunte. Trecu ceva timp, câteva secunde, poate o jumătate de minut interminabil, tăcut, cu excepţia sunetului ploii căzând peste noroiul rece şi umed care-i împresura şi peste tufişurile încâlcite care coborau până în râu şi peste frunzele arbuştilor de bumbac de lângă râu, un susur delicat, sprinţar şi atotstăpânitor.

Ochii căpitanului – încercând să cuprindă totul dintr-o privire, proprii săi oameni, sătenii, cozile uneltelor – întâlniră ochii lui Lev şi rămaseră ţintuiţi.

— Suntem la strâmtoare, senior, spuse tânărul mai mult şoptit. Ce hotărâţi?

— Spune-le să se întoarcă la muncă.

— În regulă! spuse Lev şi se întoarse. Rolf, Adi, vreţi să faceţi o targă? Voi şi doi dintre oamenii din Oraş îl veţi duce pe Pamplona înapoi în Shantih. Thomas şi Sun vor merge cu ei. Restul ne întoarcem la treabă, bine?

El şi restul bărbaţilor porniră spre cozile sapelor şi târnăcoapelor, puseră mâna pe unelte şi fără grabă, se înşirară din nou de-a lungul băltoacelor, ciopârţind rugii de mure, scoţând rădăcinile arbuştilor.

Căpitanul Eden, cu o senzaţie de răceală în stomac, se întoarse la oamenii lui. Cei doi cărora le dăduse ordine stăteau în picioare, lângă el.

— Îi veţi escorta pe bolnavi în satul lor înainte de a merge în Oraş. Şi întoarceţi-vă până diseară cu alţi doi care să fie întregi. Aţi înţeles?

Îl văzu pe Angel care, cu muscheta în mână îl privea ţintă.

— Vei merge cu ei, locotenente, spuse repede.

Cei doi gardieni, salutară cu o privire lipsită de orice expresie. Privirea lui Angel era insolentă, batjocoritoare.

În aceeaşi seară, lângă focul unde se pregătea mâncarea, Lev şi alţi trei săteni veniră din nou la căpitan.

— Senior, spuse unul dintre bărbaţii mai în vârstă, ne-am gândit, ştiţi, că dacă vom munci aici pentru o săptămână, ca o comunitate de muncă, dacă dumneavoastră, bărbaţii din Oraş n-ar trebui să munciţi şi dumneavoastră cu noi? Se întâmplă, după cum vedeţi, că douăzeci sau treizeci dintre dumneavoastră doar stau prin preajmă, nefăcând nimic, în timp ce noi muncim…

— Du-i pe oamenii ăştia înapoi la locurile lor, Martin! ordonă căpitanul unui gardian aflat în postul de pază. Gardianul întinse leneş mâna spre mânerul cravaşei; sătenii se uitară unul la celălalt, ridicară din umeri şi se întoarseră lângă focul lor de tabără.

Cel mai important lucru – îşi spuse căpitanul Eden – este să nu parlamentezi, să nu-i laşi să parlamenteze.

Noaptea se lăsa neagră şi ploua cu găleata. În Oraş nu ploua niciodată aşa; acolo erau acoperişuri. Zgomotul ploii era terifiant în întuneric, jur împrejur, pe mile şi mile de sălbăticie neagră. Focul se stingea sfârâind. Gardienii, necăjiţi, cuibăriţi pe sub copaci, îşi aruncaseră muschetele cu ţevile în noroi, lipăiau, se ghemuiau, blestemau şi dârdâiau. Când se crăpă de ziuă, sătenii dispăruseră, se topiseră în noapte, în ploaie. Mai lipseau şi paisprezece gardieni.

Alb la faţă, răguşit, demoralizat, căpitanul Eden îşi strânse rămăşiţele trupei udă până la piele şi se îndreptară cu toţii înapoi, spre Oraş. Îşi pierduse gradul de căpitan, probabil că va fi biciuit sau mutilat ca pedeapsă pentru eşecul său, dar pe moment nu-i păsa de nimic din ceea ce i s-ar face, mai puţin exilul. În mod sigur vor vedea că nu a fost greşeala lui şi că nimeni n-ar fi putut face munca asta. Cazurile de exil erau foarte rare, doar pentru cele mai cumplite crime, trădare, asasinarea unui Şef. În acest caz, oamenii erau scoşi din Oraş, puşi într-o barcă ce-i ducea departe, în sus de coastă şi părăsiţi acolo, singuri în sălbăticie; neînchipuit de singuri, torturaţi şi împuşcaţi dacă ar fi îndrăznit să se mai întoarcă vreodată în Oraş; dar nimeni nu se mai întorsese vreodată; trebuiau să moară singuri, pierduţi în teribila tăcere, uitaţi de toţi. Căpitanul Eden respira greu în timp ce mărşăluia, ochii săi priveau înainte spre orizontul de unde trebuiau să apară acoperişurile Oraşului.

În întuneric şi prin ploaia apăsătoare, sătenii o luară spre South Road. S-ar fi rătăcit pe loc dacă ar fi încercat să se risipească peste dealuri. Era destul de dificil să nu piardă drumul, care nu mai era decât un făgaş bătut de picioarele pescarilor şi brăzdat, pe alocuri, de roţile căruţelor hodorogite.

Trebuiau să meargă foarte încet, pe dibuite, prin ploaia măruntă, până când lumina urma să crească. Mulţi dintre ei se furişaseră târâş în orele de după miezul nopţii şi la prima licărire a zorilor erau încă la mai puţin de jumătate din drumul spre casă. Împotriva fricii că vor fi urmăriţi, mulţi dintre ei nu părăsiseră făgaşul drumului în ideea de a merge mai repede. Lev păşea în spate, în urma celorlalţi. Dacă ar fi văzut gardienii

venind, ar fi putut să-i avertizeze şi ceilalţi ar fi putut să se salveze în tufişurile de lângă drum. Nu era absolut necesar ca el să facă acest lucru, toţi aruncau câte o privire în urma lor; dar era o scuză pentru el ca să rămână singur. Nu dorea să se alăture celorlalţi sau să vorbească – Voia să fie singur cu sine însuşi, pe când la orizont se profila lumina argintie a răsăritului peste colinele estice. Voia să meargă singur, însoţit doar de victorie.

Au câştigat. Le-a mers. Şi-au câştigat bătălia fără violenţă. Fără morţi, fără o singură jignire. "Sclavii eliberaţi" fără o singură ameninţare, fără o singură lovitură de pumn; şefii alergând înapoi spre şefii lor, pentru a raporta înfrângerea şi poate, pentru a se întreba de ce au fost înfrânţi şi începând să înţeleagă, să vadă cu ochii lor adevărul... Au fost destul de decenţi, căpitanul şi ceilalţi. Când, în cele din urmă, vor da cu ochii de libertatea lor, vor veni şi ei spre ea. Oraşul trebuie să se unească în cele din urmă cu satul. Când gardienii lor îi vor părăsi, Şefii vor renunţa la mizerabilul lor joc de-a guvernarea, la pretenţia lor de putere asupra altor oameni. Vor sfârşi mai greu decât muncitorii, dar totuşi, vor sfârşi prin a înţelege că pentru a fi liberi trebuie să-şi lase armele şi pavezele jos şi să iasă afară, egali printre egali, fraţi. Şi apoi, într-adevăr soarele va răsări deasupra comunităţii Regatului Oamenilor din Victoria, ca astăzi când binecuvântează turmele grele ale norilor de deasupra dealurilor, cu lumina argintie care se împrăştie clară şi când orice umbră se va retrage de-a lungul drumului îngust şi fiecare ochi de apă, rămăşiţă a ploii din noaptea ce a trecut va plezni ca râsul unui copil.

Şi eu, Lev am fost cel care i-am făcut să se îndoiască, să fie sceptici. Eu am fost cel care le-am vorbit, eu cel care i-a făcut să se răzgândească, eu cel care i-am lăsat cu buza umflată. Am acţionat rapid! O, Doamne, când a tras cu puşca aia în aer şi am crezut că am murit şi apoi am crezut că am surzit. Dar ieri, cu căpitanul, niciodată nu m-am gândit: "Dar dacă trage?", pentru că ştiam că n-ar fi putut niciodată să ridice puşca şi el ştia asta, puşca nu are nici un scop... Dacă există ceva ce trebuie să faci, poţi s-o faci. Poţi să acţionezi repede. Am scos-o la capăt! Noi, cu toţii am scos-o la capăt! O, Dumnezeule, cum îi iubesc, îi

iubesc pe toţi. N-am ştiut, n-am ştiut că poate exista fericire pe lumea asta!

Păşea cu paşi mari şi apăsaţi prin aerul strălucitor către casă şi ploaia cădea scânteind, sprintenă, râset rece în jurul picioarelor lui.

CAPITOLUL 7

— Avem nevoie de mai mulţi ostatici, îndeosebi conducători, şefi ai lor. Trebuie să-i provocăm, să-i înfuriem, dar nu să-i înspăimântăm într-atât încât să le fie frică să acţioneze. Înţelegi? Apărarea lor constă în vorbărie şi pasivitate. Vrem să riposteze când şefii lor vor fi prizonieri, încât rezistenţa lor să fie dezorganizată şi uşor de înfrânt. După aceea îşi vor pierde moralul, vom putea lucra uşor cu ei. Încearcă să prinzi băiatul, cum îl cheamă? Shults, şi bărbatul acela, Elia. Şi oricare altul ce acţionează ca un conducător. Trebuie să-i provoci, nu să-i terorizezi. Eşti sigur că oamenii tăi se vor opri când le vei spune să se oprească?

Luz nu auzi răspunsul lui Herman Macmilan, ci doar un mormăit nepăsător, nedesluşit. Se vedea că nu-i place să i se spună că "trebuie" să facă un anumit lucru, nici să fie întrebat dacă înţelege.

— Fă tot posibilul să-l prinzi pe Lev Shults. Bunicul lui a fost unul din marii lor conducători. Putem să-l ameninţăm cu execuţia. O s-o facem, dacă va fi nevoie. Ar fi mai bine să nu fie. Dacă-i speriem prea tare, vor reveni la ideile lor şi se vor ţine de ele, pentru că nu au alt sprijin. Noi dorim – şi asta va implica unele reţineri din partea noastră – să-i obligăm să-şi trădeze idealurile, să-şi piardă încrederea în conducătorii lor, în argumentele acestora şi pălăvrăgeala despre pace.

Luz stătea lângă biroul tatălui ei, chiar sub fereastra deschisă lăsând să pătrundă aerul cald, umed. Herman Macmilan năvălise în casă, cu câteva minute în urmă aducând ştiri. Şi-i auzise vocea plină de furie, acuzatoare.

— Ar fi trebuit să folosim oamenii mei de la început! Ţi-am spus asta!

Fusese curioasă să afle ce se întâmplase, fusese dornică să afle de ce-i vorbea tatălui ei pe un asemenea ton. Dar tirada lui Herman nu durase mult. Până să ajungă afară, sub fereastră, Falco deţinea controlul deplin, iar Macmilan mormăia "da, da".

De atât fusese în stare Macmilan, cel cu gură mare. Învăţase cine dădea ordine în Casa Falco şi în oraş. Dar ordinele...

Îşi atinse obrajii, udaţi de ploaia fină apoi îşi scutură mâinile iute, de parcă atinsese ceva scârbos. Brăţările de argint zăngăniră, iar ea îngheţă şi se lipi de zid, sub fereastră, încât dacă Herman sau tatăl ei s-ar fi uitat afară, să n-o vadă. La un moment dat, în timp ce Falco vorbea, venise şi-şi puse mâinile pe pervaz. Vocea lui se auzise deasupra ei, iar ea îşi închipuise că simte în aer căldura trupului. Simţi un impuls de nestăpânit să sară şi să strige: "Bau!". În acelaşi timp căuta în grabă scuze, explicaţii – "Căutam degetarul pe care l-am pierdut". Voia să râdă în hohote, dar asculta, asculta, cu o uimire ce făcea să-i dea lacrimile. Tatăl ei spunea asemenea lucruri hidoase? Vera spusese că are un suflet mare. Un suflet mare putea vorbi de înşelatul oamenilor, îngrozirea, uciderea şi folosirea lor?

Asta făcea cu Herman Macmilan, gândi Luz. Îl folosea.

De ce nu? La ce altceva era bun Herman Macmilan?

Iar ea, pentru ce era bună? Să fie folosită. Şi o folosise – pentru vanitatea lui, pentru confortul lui, ca pe un animal frumos – toată viaţa ei. Iar în ultimele zile, ca să-l facă docil pe Herman Macmilan. Seara trecută îi ordonase să fie amabilă cu Herman, de fiecare dată când acesta îi vorbea. Probabil că Herman se plânsese că îl ocolea. Un bătăuş mare, solid, reclamagiu. Nişte scandalagii toţi, cu piepturi late, cu umeri puternici, cu ordinele lor şi cu planurile lor de a se înşela pe alţii.

Luz nu mai asculta de mult ce vorbeau cei doi. Se depărtase de zidul casei, stând dreaptă, indiferentă dacă o vedea cineva. Merse în jurul clădirii, către intrarea din spate, intră în bucătăria tăcută, murdară, rămasă aşa din timpul siestei, apoi se duse în camera ce-i fusese dată Verei Adelson.

Vera îşi făcea şi ea siesta şi o primi somnoroasă.

— Am tras cu urechea la ce discutau tatăl meu şi Herman Macmilan spuse Luz, stând în mijlocul camerei, în timp ce Vera, aşezată pe pat, o privea clipind. Plănuiesc un raid în oraş. Vor să-i ia prizonieri pe Lev şi alţi conducători, să încerce să înfurie oamenii şi să-i facă să lupte, încât să aibă motiv să-i învingă şi să trimită o mulţime dintre ei la munca silnică, în fermele noi. Au mai trimis unii, dar au fugit, sau paznicii au fugit – n-am

înţeles prea bine. Acum Macmilan se va duce cu "mica lui armată", iar tatăl meu l-a sfătuit să-i oblige pe oameni să riposteze, să-şi trădeze ideile, ca apoi să-i folosească după plac.

Vera o privea, fără să spună nimic.

— Ştiu ce-a vrut să zică. Dacă nu ştii, Herman ştie. A vrut să spună ca Herman să-şi lase oamenii să umble după femei, zise Luz foarte repede, cu voce calmă. Ar trebui să-i avertizezi.

Vera nu zise nimic. Îşi privi picioarele goale, cu detaşare, deşi gândea la fel de iute, pe cât vorbea Luz.

— Refuzi să te duci? Îţi ţii făgăduiala? Chiar după aşa ceva?

— Da, spuse femeia mai în vârstă, cu voce stinsă, ca şi cum s-ar fi gândit la altceva, apoi cu voce mai puternică: da.

— Atunci mă duc eu.

— Unde?

Ştia, dar întreba ca să câştige timp.

— Să-i avertizez, spuse Luz.

— Când va avea loc atacul?

— Cred că noaptea viitoare. În timpul nopţii, dar nu ştiu despre ce noapte vorbeau.

Urmă o pauză.

— Poate chiar în noaptea asta. Au zis "e mai bine când sunt în pat".

Tatăl ei spusese asta, iar Herman Macmilan râsese.

— Şi dacă te duci... ce vei face?

Vera vorbea ca şi cum ar fi fost somnoroasă, cu voce slabă, făcând pauze.

— O să le spun şi o să mă întorc.

— Aici?

— Nimeni n-o să ştie. O să las vorbă că mă duc în vizită la Eva. Dacă o să le spun oamenilor din oraş ce-am auzit, ce vor face?

— Nu ştiu.

— Dar le va folosi să ştie, îşi vor face planuri? Mi-ai spus că trebuie să plănuiţi ce aveţi de făcut, să pregătiţi oamenii...

— Îi va ajuta. Dar...

— Atunci plec. Chiar acum.

— Luz, gândeşte-te la ce faci. Poţi să pleci în plină zi fără să nu te vadă nimeni părăsind oraşul? Poţi să te întorci? Gândeşte-te...

— Nu-mi pasă dacă mă întorc. Casa asta e plină de minciuni, spuse fata, cu aceeaşi voce iute, calmă, apoi plecă.

Să pleci era uşor. Să continui să mergi era greu.

Să iei un şal vechi, negru, să te înfăşori într-un trenci, ca deghizare; să te strecori pe uşa din spate, pe străduţă, alergând ca o servitoare grăbită; să părăseşti Casa Falco, să părăseşti oraşul, toate astea erau uşoare. Erau aţâţătoare. Nu-i era teamă că va fi oprită, nu-i era frică de nimic. Dacă ar fi oprit-o cineva, ar fi fost suficient să spună: "Sunt fata consilierului Falco" şi nu ar fi îndrăznit nimeni să-i spună un cuvânt. Dar n-a oprit-o nimeni. Era sigură că n-o recunoscuse nimeni, pentru că mersese pe alei întunecoase, pe drumul cel mai scurt, pe lângă şcoală. Şalul negru îi acoperea capul, iar oceanul de ploaie ce-o izbea lovea în ochi pe oricine venea spre ea. În câteva minute părăsise străzile, pătrunzând în depozitul de cherestea al lui Macmilan, printre stive de buşteni şi scânduri. Apoi, pe faleză, ajunsese pe drumul spre oraş.

Abia atunci începuse greul, când pusese piciorul pe drum. Fusese în oraş doar o dată, când mersese cu un grup de prietene, escortate de mătuşi, guvernante şi paznici ai Casei Marquez, să vadă dansul de la Casa de Reuniuni. Fusese vară, pălăvrăgiseră şi râseseră tot drumul. Pedical-ul Caterinei, mătuşa Evei, îşi pierduse o roată şi o răsturnase în praf, iar toată după-amiaza, mătuşa Caterina privise dansul cu un cerc mare de praf alb pe spatele rochiei negre, aşa că nu se putuseră stăpâni să nu chicotească tot timpul. Dar nu ajunseseră chiar în oraş. Cum o fi arătând? De cine să întrebe şi ce să-i spună? Ar fi trebuit să se sfătuiască cu Vera, nu să fugă în grabă. Ce-i vor spune? O vor lăsa să intre, având în vedere că venea din cetate? Se vor uita la ea, o vor insulta, vor încerca să-i facă rău? Se zicea că nu fac rău nimănui. Probabil că nu vor discuta cu ea. Simţea acum vântul rece din spate. Ploaia udase şalul şi rochia, poalele fustei erau grele de noroi şi umezeală. Câmpurile arătau pustii, cenuşii din cauza toamnei. Când se uită înapoi, nu văzu decât turnul monumentului, pal, părăsit, îndreptându-se spre

cer fără nici un sens. Tot ce cunoştea se afla în spatele acelui marcaj. Câteodată, zărea în stânga râul, lat, cenuşiu, iar ploaia izbea în el în rafale.

Ar trebui să transmită mesajul primei persoane pe care o va întâlni, iar aceasta să facă ce vrea cu el. Apoi să se întoarcă spre casă. Ar ajunge într-o oră, cu mult înainte de cină.

Văzu căsuţa unei ferme în stânga drumului, printre copacii unei livezi şi o femeie în curte. Ar trebui să se ducă spre fermă, să încredinţeze femeii mesajul... Femeia putea să-l transmită celor din oraş, iar ea s-ar fi întors acasă... Ezită, porni spre fermă, se întoarse şi se îndreptă prin iarba udă spre drum.

— Mă duc, îl transmit şi mă întorc, îşi şopti ea. Mă duc, îl transmit şi mă întorc.

Mergea mai repede ca înainte, aproape alerga. Obrajii îi ardeau, respira greu. Nu mai mersese atât de mult şi de repede de luni de zile, chiar ani. Nu putea ajunge între străini roşie la faţă şi gâfâind. Se strădui să-şi încetinească mersul, să păşească dreaptă. I se uscaseră gura şi gâtul. Îi venea să se oprească şi să bea ploaia de pe frunzele tufişurilor de pe marginea drumului, să întindă limba să strângă toţi stropii reci ce acopereau firele de iarbă. Dar ar fi însemnat să se poarte ca un copil. Drumul era mai lung decât crezuse. Se afla măcar pe drumul spre oraş? Dacă greşise şi pornise pe un drum de ţară, vreo cărare fără sfârşit, ce ducea în pustietate?

La cuvântul acesta – pustietate – un fior rece îi străbătu trupul, oprind-o în mijlocul unui pas.

Se uită înapoi, să vadă cetatea, scumpa, înghesuita, calda, minunata cetate, cu ziduri, acoperişuri, străzi, figuri, voci, cu casa ei, viaţa ei, dar nu zări nimic, chiar şi turnul dispăruse în urma curburii drumului. Câmpurile şi dealurile erau pustii. Vântul puternic bătea dinspre marea părăsită.

N-ai de ce să te temi, îşi spuse Luz. De ce eşti atât de fricoasă? Nu te poţi rătăci. Eşti pe drum, dacă nu-i drumul spre oraş n-ai decât să te întorci şi vei ajunge acasă. Nu urci, deci n-ai cum să dai peste un scorpion de stâncă. Nu eşti în pădure, n-ai cum să nimereşti peste un trandafir otrăvit, de ce ţi-e frică, n-are cine să-ţi facă rău, pe drum eşti în siguranţă...

Dar mergea îngrozită, cu ochii la fiecare piatră, tufiş sau crâng, până când zări, peste culmea unei ridicături pietroase, acoperişuri roşii şi simţi miros de fum. Intră încet în oraş. Faţa i se uscase, îşi ţinea spatele drept şi şalul strâns în jurul ei.

Casele mici erau risipite printre copaci şi grădini de legume. O mulţime de case, dar locul nu era izolat, înconjurat de ziduri protectoare ca în cetate. Doar un fel de tabără împrăştiată, ce părea umilă în după-amiaza liniştită, ploioasă. Nu se vedeau oameni. Luz mergea încet pe strada principală, încercând să se decidă – să chem bărbatul acela? să bat la uşa asta?

De nicăieri, apăru un copil ce se uita la ea. Avea pielea deschisă la culoare, dar murdară de noroi de la tălpi la genunchi şi de la degete la coate, cu pete peste tot, încât părea pestriţ sau tărcat. Hainele de pe el erau şi ele dungate şi pătate în diferite nuanţe de noroi.

— Bună, zise el, după un timp. Cine eşti?

— Luz Marina. Tu cine eşti?

— Marius, răspunse el şi începu să se îndepărteze.

— Ştii unde locuieşte Lev Shults?

N-ar fi vrut să-l vadă pe Lev, ar fi preferat să întâlnească un străin, însă nu-şi amintea alt nume. Vera îi vorbise despre mulţi dintre ei, îl auzise pe tatăl ei menţionând numele "conducătorilor de cercuri", dar acum nu şi le reamintea.

— Care Lev? zise Marius, scărpinându-şi urechea şi adăugând un strat gros de mâl pe ea.

Locuitorii din oraş păreau că nu foloseau între ei nume de familie, ci doar în relaţiile cu oraşul.

— E tânăr şi este...

Nu ştia ce-i Lev, un conducător, un căpitan, un şef...

— Casa lui Sasha e acolo, zise copilul pestriţ, întinzând un deget lung, plin de noroi, apoi dispăru, de parcă s-ar fi transformat într-o parte a ceţii şi noroiului general.

Luz strânse din dinţi şi se duse spre casa ce-i fusese arătată. N-avea de ce să-i fie frică. Era doar un loc murdar. Copiii erau murdari, iar locuitorii ţărani. Va transmite mesajul cui va deschide uşa, iar cu asta termina, se va întoarce acasă, în camerele înalte, curate ale Casei Falco.

Bătu în uşă. Lev deschise.

Îl recunoscu, deşi nu-l văzuse de doi ani. Era îmbrăcat doar pe jumătate, fusese trezit din siestă, o privea cu stupiditatea blândă, copilărească a celui pe jumătate treaz.

— Oh, zise el, căscând, unde-i Andre?

— Sunt Luz Marina Falco. Din cetate.

Înfăţişarea blândă se schimbă, tânărul se trezi.

— Luz Marina Falco, zise el.

Silueta lui brunetă, slabă, se însufleţi. Se uită la ea, dincolo de ea, căutându-i însoţitorii, apoi iar la ea, cu ochii atenţi, plini de simţire, uimiţi, amuzaţi, neîncrezători.

— Eşti aici... cu...

— Am venit singură. Trebuie să-ţi spun...

— Vera! zise el, fără zâmbet pe figură, cu încordare şi pasiune.

— Vera e bine. Şi ceilalţi. E vorba de tine, de oraş. S-a întâmplat ceva noaptea trecută, nu ştiu ce. Tu ştii.

El dădu din cap privind-o.

— Sunt furioşi, vor veni aici, cred că mâine noapte. Oamenii pe care i-a pregătit tânărul Macmilan. Vor încerca să vă ia prizonieri pe tine şi ceilalţi conducători, apoi – să-i înfurie pe ceilalţi încât să riposteze, să-i înfrângă şi să-i pună să muncească pe latifundie, ca pedeapsă pentru răscoală. Vor veni după lăsarea întunericului, cred că mâine, dar nu-s sigură, vreo patruzeci, toţi cu muschete.

Lev continua s-o privească. Nu spuse nimic. În tăcerea lui se auzea întrebarea pe care nu şi-o pusese singură.

Iar întrebarea o luă prin surprindere, se afla atât de departe de începutul răspunsului, încât rămase privindu-l, cu figura înroşindu-se de uimire şi teamă, fără să scoată un cuvânt.

— Cine te-a trimis, Luz? întrebă el, blând, în cele din urmă.

Era normal ca acesta să fie răspunsul lui la întrebare, pentru că trebuia să presupună că minţea sau fusese folosită pentru înşelăciune sau spionaj de Falco. Era normal să-şi închipuie că-şi slujea tatăl, nu că-l trăda. Tot ce putea face era să dea din cap. Mâinile şi picioarele îi tremurau, prin ochi îi treceau fulgerări de lumină. Simţea că i se face rău.

— Trebuie să mă întorc, zise ea, dar nu se mişcă, pentru că picioarele n-o mai ascultau.

— Te simţi bine? Intră, stai jos. Doar un minut.

— Sunt ameţită, zise ea.

Vocea îi suna subţire, plângăreaţă, îi era ruşine de ea. El o conduse înăuntru, iar ea se aşeză pe un scaun, lângă o masă, într-o cameră întunecoasă, lungă, scundă. Îşi trase şalul de pe cap, să scape de căldura şi greutatea lui. Lucrul acesta o ajută, obrajii i se răcoriră, luminile încetară să-i fulgere prin ochi, se obişnui cu întunericul din cameră. Lev stătea lângă ea, la capătul mesei. Era desculţ, doar în pantaloni. Stătea liniştit. Nu-i vedea faţa, dar nu simţea în liniştea lui ameninţare, furie sau nemulţumire.

— M-am grăbit, zise ea. Am vrut să mă întorc repede. Drumul a fost lung, am obosit.

Apoi se stăpâni, îşi dădu seama unde se afla, dincolo de teamă şi agitaţie, într-un loc din interiorul ei, un colţ tăcut, unde mintea putea să se odihnească şi să gândească. Gândi şi în cele din urmă, vorbi din nou.

— Vera locuieşte la noi. În Casa Falco. Ştiai? Suntem împreună în fiecare zi. Discutăm. Eu îi spun ce-am auzit că se întâmplă, iar ea îmi spune... tot felul de lucruri... Am încercat s-o fac să se întoarcă aici. Să te avertizeze. N-a vrut, a spus că a făgăduit să nu fugă, că trebuie să-şi respecte promisiunea. Aşa că am venit eu. I-am auzit vorbind, pe tatăl meu şi Herman Macmilan. Am ascultat, m-am dus sub fereastră să-i aud. Ce-au spus m-a înfuriat. M-a scârbit. Aşa că, pentru că Vera n-a vrut să vină, am venit eu. Ai aflat de paznicii cei noi ai lui Macmilan?

Lev dădu din cap atent, privind-o.

— Nu, zise ea, sec. Nimeni nu se foloseşte de mine. Doar Vera ştie că am părăsit casa. Am venit pentru că m-am săturat să fiu folosită, de minciuni şi de faptul că nu fac nimic. Poţi să mă crezi sau nu. Nu-mi pasă.

Lev dădu iar din cap, clipind.

— Te cred. Dar ia-o mai încet...

— N-am timp. Trebuie să mă întorc înainte să-şi dea seama cineva că lipsesc. Tatăl meu l-a pus pe tânărul Macmilan să pregătească o trupă de fii de şefi, o armată specială ce va fi folosită împotriva oamenilor voştri. De două săptămâni nu vorbesc altceva. Vin aici din cauza a ceva ce s-a întâmplat în

Valea din Sud, să te prindă împreună cu ceilalţi conducători şi să-i oblige pe oamenii tăi să riposteze, să-ţi trădeze ideea de pace sau nonviolenţă, cum îi spui tu. Iar voi veţi lupta şi veţi pierde, pentru că-s luptători mai buni şi au arme. Îl ştii pe Herman Macmilan?

— Numai din vedere, spuse Lev.

Era complet diferit de bărbatul al cărui nume abia îl rostise şi a cărui imagine îi umplea mintea – figură splendidă, trup musculos, piept larg, picioare lungi, mâini puternice, îmbrăcăminte groasă, tunică, pantaloni, cizme, centură, haină, pistol, bici, cuţit… Bărbatul acesta era desculţ. Îi vedea coastele sub pielea întunecată, fină, a pieptului.

— Îl urăsc pe Herman Macmilan, spuse Luz, fără grabă, vorbind din colţul rece din interiorul ei, în care putea gândi. Are sufletul cât o unghie. Ar trebui să-ţi fie frică de el. Mie îmi e. Îi place să facă rău oamenilor. Nu încerca să vorbeşti cu el, aşa cum faceţi voi. Nu te va asculta. E atât de plin de el. Tot ce poţi face cu un asemenea om e să-l loveşti sau să fugi. Eu am fugit. Mă crezi?

Acum putea să-l întrebe.

Îi privi mâinile, pe speteaza scaunului. Strângeau puternic barele din lemn. Mâinile lui erau nervi şi oase sub pielea întunecată, puternice, fragile.

— Bine. Trebuie să mă întorc, zise ea şi se ridică.

— Aşteaptă. Trebuie să povesteşti şi celorlalţi.

— Nu pot. Spune-le tu.

— Ai spus că ai fugit de Macmilan. Te întorci la el?

— Nu. La tatăl meu, la casa mea… Avea dreptate era acelaşi lucru.

— Am venit să vă avertizez, zise ea, sec, pentru că Macmilan înşeală şi merită să fie înşelat. Asta-i tot.

Dar nu era.

Se uită pe uşa deschisă şi văzu uliţa pe care trebuia să meargă până-n stradă, apoi pe drum, până în oraş şi pe străzile acestuia, până la casa ei, la tatăl ei…

— Nu înţeleg, zise ea aşezându-se iar, brusc, pentru că tremura, dar nu de teamă, ci de furie. Nu gândesc. Vera a spus…

— Ce-a spus?

— Să stau şi să gândesc.

— A...

— Aşteaptă. Trebuie să mă gândesc. N-am făcut-o atunci, trebuie s-o fac acum.

Rămase liniştită pe scaun câteva minute, cu mâinile strânse.

— Vera a spus că acesta-i un război. Am trădat tabăra tatălui meu. Vera e ostatecă în cetate. Voi fi ostatecă în oraş. Dacă ea nu poate pleca, nu voi putea nici eu. Va trebui să suport asta.

Răsuflarea i se opri în gât, scoase un sunet înăbuşit la sfârşitul frazei.

— Noi nu luăm ostateci sau prizonieri, Luz

— N-am spus că luaţi. Am spus că rămân aici. Că am ales să rămân aici. Îmi dai voie?

Lev începu să se plimbe prin cameră, aplecându-se în mod automat când trecea pe sub grinzile joase. Cămaşa i se usca pe un scaun, în faţa focului. Şi-o puse, se duse în camera din fund, veni cu pantofii în mână, se aşeză pe un scaun lângă masă să se încalţe.

— Poţi să stai aici, zise el. Oricine poate. Noi nu obligăm pe nimeni să plece, nu obligăm pe nimeni să rămână. Dar ce va crede tatăl tău? Chiar dacă ar crede că ai rămas de bunăvoie...

— Nu-mi va permite. Va veni să mă ia.

— Cu forţa.

— Da, cu forţa. Fără îndoială, împreună cu Macmilan şi armata lui.

— Atunci vei deveni pretextul pe care-l caută pentru a recurge la violenţă. Trebuie să te întorci acasă, Luz

— Pentru siguranţa voastră, spuse ea.

Gândise cu voce tare, văzând ce făcuse şi care puteau fi consecinţele. Dar Lev rămase nemişcat, cu un pantof – unul murdar, vechi observă ea – în mână.

— Da, spuse el, pentru siguranţa noastră. Ai venit aici pentru siguranţa noastră. Acum te vei întoarce pentru siguranţa noastră. Dacă vor descoperi că ai fost aici? Nu, spuse el, după o pauză. Nu te poţi întoarce. Vei fi prinsă în minciuni – a ta şi a lor. Ai venit aici pentru Vera, pentru noi. Eşti alături de noi.

— Nu, nu sunt, spuse furioasă Luz, dar lumina şi căldura de pe figura lui Lev o zăpăciseră.

Vorbea cu atâta linişte, cu atâta certitudine! Zâmbea.

— Luz, îţi aminteşti de vremea când am fost la şcoală? întotdeauna am vrut să vorbesc cu tine, dar n-am avut curaj. Am discutat doar o dată, la apus, când m-ai întrebat de ce nu lupt cu Angel şi banda lui. N-ai fost niciodată ca alte fete din oraş, nu te potriveai cu ele, nu le aparţineai. Tu faci parte din cei de aici. Adevărul are importanţă pentru tine. Îţi aminteşti când te-ai înfuriat pe un profesor, când a spus că iepurii nu hibernează, iar Timmo a încercat să-i spună că găsise o peşteră plină cu iepuri hibernând, iar profesorul a vrut să-l biciuiască pentru obrăznicie?

— Am spus că o să-l reclam tatălui meu, zise Luz, albă la faţă.

— Te-ai ridicat în picioare, ai spus că profesorul nu cunoaşte adevărul şi-l biciuia pe Timmo pentru că i-l spunea – aveai doar paisprezece ani. Luz, vino cu mine, vom merge în casa lui Elia. Le vei spune ce mi-ai spus mie şi vom stabili ce avem de făcut. Nu te poţi întoarce acum ca să fii pedepsită, făcută de râs! Poţi locui la Southwind, are casa afară din oraş, vei avea linişte. Vino cu mine, nu putem pierde timpul!

Întinse mâna spre ea, peste masă. Mâna lui fină, caldă, plină de viaţă. Ea o luă şi-l privi în ochi, iar ochii ei se umplură de lacrimi.

— Nu ştiu ce să fac, spuse ea, plângând. Ţi-ai pus doar un pantof, Lev.

CAPITOLUL 8

Aşa scurt cum era timpul, toată comunitatea trebuia adunată laolaltă, să fie împreună, să reziste. Graba era într-adevăr în favoarea lor, pentru că fără nici o constrângere cei temători şi lipsiţi de curaj s-ar fi putut retrage. Sub ameninţarea unui atac iminent, toţi erau nerăbdători să găsească şi să menţină centrul, forţa grupului.

Exista un centru şi el se afla acolo – era chiar centrul, el cu Andre, Southwind, Martin, Italia, Santha şi toţi ceilalţi, cei tineri, cei hotărâţi. Vera nu se afla acolo şi totuşi se afla, în toate hotărârile lor, cu blândeţea şi fermitatea ei nestrămutată. Elia nu se afla acolo, el şi Jewel şi alţi câţiva, majoritatea oameni mai în vârstă stăteau de-o parte, trebuia să stea de-o parte, fiindcă voinţa lor nu era voinţa comunităţii. Elia nu fusese niciodată pe de-a-ntregul pentru planul emigrării şi acum susţinea că merseseră prea departe, că fata trebuie trimisă imediat înapoi la tatăl ei, cu o delegaţie care să "se aşeze cu Sfatul şi să discute – dacă ne-am aşeza să stăm de vorbă unii cu alţii, n-ar fi nevoie de toată neîncrederea asta şi de sfidare..."

— Oamenii înarmaţi nu stau la discuţii, Elia, zise bătrânul Lyons obosit.

Cei tineri nu se îndreptară spre Elia, ci spre "oamenii Verei". Lev simţea forţa prietenilor lui şi a întregii comunităţi susţinându-l şi fiind de partea lui. Părea că el nu e Lev singur, ci Lev de o mie de ori – el, dar el mărit, uriaş, nemărginit, amestecat cu toţi ceilalţi, eliberat, aşa cum niciodată n-ar putea fi un om singur liber.

Nu prea era nevoie să se sfătuiască, să le explice oamenilor ce au de făcut, rezistenţa îndârjită şi răbdătoare pe care trebuia s-o opună violenţei din Cetate. Ştiau deja, gândeau pentru el şi el pentru ei; vorbele lui exprimau voinţa lor.

Luz era străina, autoexilată: prezenţa ei în Shantih accentua prin contrast această senzaţie de comunitate perfectă şi o întărea prin milă. Ştiau de ce venise şi încercaseră să se poarte frumos cu ea. Era singură printre ei, speriată şi bănuitoare,

retrasă în mândria şi aroganţa ei de fiică a Şefului de câte ori nu înţelegea. Dar înţelegea, se gândi Lev, oricât de mult ar fi împiedicat-o raţiunea; înţelegea cu inima, pentru că venise la ei încrezătoare.

Când el îi spuse lucrul ăsta, că era şi fusese întotdeauna în cuget una de-a lor, una din Oamenii Păcii, ea arboră privirea ei dispreţuitoare.

— Nici nu ştiu ce înseamnă ideile astea ale voastre, zise.

Dar de fapt învăţase multe de la Vera; şi în acele zile ciudate, încordate, fără activitate, de aşteptare a unui mesaj sau a atacului din partea Cetăţii, când munca obişnuită era întreruptă şi "oamenii Verei" stăteau mult împreună, Lev vorbi cu ea cât putu de des, dorind s-o aducă printre ei cu totul, în centru, unde era atât de multă pace şi forţă şi unde nu erai singur.

— E foarte plictisitor, zău, explică el, un fel de listă cu reguli, ca la şcoală. Mai întâi faci una, apoi alta. Mai întâi încerci negocierea şi arbitrarea problemei, oricare ar fi ea, cu mijloacele şi instituţiile existente. Încerci să stai de vorbă, aşa cum spune Elia într-una. În etapa asta însemna ca grupul Verei să discute cu Consiliul, înţelegi? N-a mers. Aşa că ajungi la etapa a doua: noncooperarea. Un fel de a te aşeza şi sta liniştit, ca ei să ştie că ai vorbit serios. Aici suntem noi acum. Apoi urmează etapa a treia, pe care o pregătim acum: elaborarea unui ultimatum. Un apel final, ce oferă o soluţie creatoare şi explicarea clară a celor ce vor urma dacă nu vor fi de acord cu soluţia asta.

— Şi ce va urma, dacă nu vor fi cumva de acord?

— Trecem la etapa a patra. Nesupunerea civilă.

— Ce înseamnă asta?

— Refuzul de a ne supune ordinelor legilor, oricare ar fi ele, emise de autoritatea contestată. Noi ne întemeiem propria autoritate, independenţă, în paralel, şi ne vedem de treabă.

— Pur şi simplu?

— Pur şi simplu! zise el zâmbind. Ştii, pe Pământ a mers mereu. Faţă de tot felul de ameninţări, închisori, torturi, atacuri. Poţi citi despre asta, ar trebui să citeşti "Istoria..." Mirovskăi.

— Nu pot citi cărţi, zise fata cu aerul ei dispreţuitor. Am încercat odată să citesc una... Dacă mergea atât de bine, de ce aţi fost alungaţi de pe Pământ?

— Nu erau destui de-ai noştri. Guvernele erau prea mari şi prea puternice. Dar nu ne-ar fi trimis în exil, nu-i aşa, dacă nu s-ar fi temut de noi.

— Aşa spune tatăl meu despre strămoşii lui, observă Luz.

Avea sprâncenele apropiate de ochii negri şi pătrunzători. Lev o urmări liniştit o clipă de calmul ei şi captivat de ciudăţenia ei. Fiindcă, oricât ar fi susţinut ea că e de-a lor, nu era; nu semăna cu Southwind, nici cu Vera, cu nici o femeie pe care o cunoştea el. Era altfel, o străină pentru el. Ca la bâtlanul cenuşiu de la Meeting Pool, era în ea o tăcere, o tăcere care îl respingea, îl respingea spre alt centru.

Era atât de captivat, atât de absorbit privind-o, încât, deşi Southwind spuse ceva, el nu auzi, iar când vorbi chiar Luz fu din nou uimit şi o clipă încăperea cunoscută din casa lui Southwind păru ciudată, un loc străin.

— Aş vrea să uităm toate astea, zise ea. Pământul – e la o sută de ani distanţă, o altă lume, un alt soare, ce ne pasă nouă aici? Noi suntem aici, acum. De ce să nu facem cum vrem noi? Eu nu sunt de pe Pământ. Voi nu sunteţi de pe Pământ. Asta e lumea voastră... Ar trebui să-i dăm un nume al ei.

— Ce nume?

— Unul care nu înseamnă nimic. Ooboo, sau Baba. Sau să-i spunem Noroi. Totul e noroi – dacă Pământul se numeşte "pământ", de ce să nu se numească asta "noroi"?

Părea furioasă, aşa cum părea de multe ori, dar când Lev râse, râse şi ea. Southwind zâmbi doar, şi zise cu vocea ei blândă:

— Da, aşa e. Şi apoi putem să creăm o lume a noastră, în loc să-i imităm într-una pe cei de pe Pământ. Dacă n-ar fi existat violenţă, n-ar fi trebuit să fie nici nonviolenţă...

— Începem cu noroi şi clădim o lume, zise Lev. Dar nu înţelegi că tocmai asta facem?

— Facem plăcinte din noroi, spuse Luz.

— Clădim o lume nouă.

— Din fărâme de la cea veche. Dacă oamenii uită ce s-a întâmplat în trecut, trebuie să refacă totul, nu ajung niciodată în viitor. De aceea se luptă într-una în războaie pe Pământ. Uită

cum a fost ultimul. Noi începem de la început. Pentru că ţinem minte vechile greşeli şi nu le facem.

— Uneori am impresia, zise Andre, care şedea pe cuptor, reparând o sanda pentru Southwind – în timpul liber se ocupa cu cârpăceala – dacă nu te superi Luz, că în Cetate ei ţin minte toate greşelile vechi ca să le poată repeta.

— Nu ştiu, spuse ea cu nepăsare.

Se ridică şi merse la fereastră. Era închisă, pentru că ploaia nu se oprise şi vremea era mai rece, cu un vânt de la răsărit. Focul mic din cuptor încălzea şi lumina camera. Luz se aşeză cu spatele la odăiţă, privind prin ochiurile mici şi aburite de geam la câmpurile întunecate şi norii bătuţi de vânt.

În dimineaţa în care venise la Shantih, după ce vorbise cu Lev şi cu ceilalţi, îi scrisese o scrisoare tatălui ei. Una scurtă, chiar dacă îi trebuise toată dimineaţa s-o scrie. I-o arătase întâi lui Southwind, apoi lui Lev. Când el o privi acum, silueta dreaptă şi fermă proiectată în lumină, revăzu scrisoarea ei, rânduri drepte, negre şi băţoase. Scrisese:

Stimate domn!

Am plecat din casa noastră. Voi sta în Oraşul Shanty pentru că nu sunt de acord cu planurile dumneavoastră. M-am hotărât să plec şi m-am hotărât să rămân. Nimeni nu mă ţine prizonieră sau ostatică. Aceşti oameni sunt gazdele mele. Dacă îi veţi brutaliza, nu voi fi de partea dumneavoastră. A trebuit să fac alegerea aceasta. Aţi făcut o greşeală în privinţa lui H. Macmilan. Seniora Adelson n-are nici o legătură cu venirea mea aici. A fost alegerea mea.

Fiica dumneavoastră respectuoasă,

Luz Marina Falco Cooper

Nici un cuvânt de afecţiune; nici o rugăminte de iertare.

Şi nici un răspuns. Scrisoarea fusese imediat luată de un curier, tânărul Welcome; el o strecurase pe sub uşa Casei Falco şi plecase imediat. De îndată ce se întorsese cu bine la Shantih, Luz începuse să aştepte răspunsul tatălui ei, să se teamă de el dar totuşi să-l aştepte. Asta fusese acum două zile. Nu venise nici un răspuns; nici un atac sau asalt în timpul nopţii; nimic.

Discutară toţi ce schimbare în planurile lui Falco ar fi putut provoca dezertarea lui Luz, dar nu vorbiră despre asta în faţa ei, dacă ea nu aduse vorba.

Acum ea spuse:

— Nu vă înţeleg ideile, zău. Toate etapele, toate regulile, toată vorbăria.

— Sunt armele noastre, replică Lev.

— Dar de ce să luptaţi?

— N-avem altă soluţie.

— Ba da, avem. Să plecăm.

— Să plecăm?

— Da! Să plecăm înspre nord, înspre valea pe care aţi găsit-o. Pur şi simplu să mergem. Să plecăm. Asta am făcut eu, adaugă ea, privindu-l poruncitor când el nu răspunse imediat. Am plecat.

— Şi ei vor veni după tine, zise el cu blândeţe.

— N-au venit, dădu ea din umeri. Nu le pasă.

Southwind scoase un sunet mic de atenţionare, protest, compătimire; însemna într-adevăr tot ce trebuia spus, dar Lev îl traduse:

— Ba le pasă şi vor veni, Luz. Tatăl tău...

— Dacă vine după mine, voi fugi mai departe. Voi continua.

— Unde?

Ea se întoarse din nou şi nu răspunse. Se gândiră toţi la acelaşi lucru: pustiul. Parcă intrase pustiul în casă, parcă ar fi căzut zidurile, fără să mai ofere vreun adăpost. Lev fusese acolo. Andre fusese acolo, luni întregi de singurătate nesfârşită, fără un cuvânt; acum era în sufletele lor şi niciodată nu puteau scăpa pe de-a-ntregul de el. Southwind nu fusese în pustiu, dar iubirea ei zăcea îngropată acolo. Chiar Luz, care nu-l văzuse sau ştiuse vreodată, copilul celor care de o sută de ani îşi înălţaseră zidurile în faţa pustiului şi-l negaseră, auzise de el şi se temea de el, ştia că e o prostie să spui că pleci singur din Colonie. Lev o urmări în tăcere. Îi era milă de ea, grozav de milă, ca de un copil jignit şi încăpăţânat, care nu se lasă mângâiat, te ţine la distanţă, nu vrea să plângă. Dar ea nu era copil. Cea pe care o văzu el, era femeie, o femeie în pustiu; şi mila se topi în admiraţie şi teamă. Îi era teamă pentru ea. Exista în ea o forţă

ce nu provenea din dragoste, încredere sau comunitate, nu izvora din ceva care să dea putere, din ceva cunoscut de el. Se temea de această forţă şi tânjea după ea. În aceste trei zile cât stătuseră împreună, văzuse totul prin ochii ei, de parcă toată lupta lor ar fi avut sens doar dacă o puteau face pe ea să înţeleagă, de parcă alegerea ei ar fi fost mai importantă decât planurile şi idealurile după care trăiau. Era demnă de milă, de admiraţie, valoroasă aşa cum era valoros orice suflet omenesc, dar nu trebuia să-i domine gândirea. Trebuia să fie una de-a lor, să lupte cu el, să-l susţină, nu să-i umple şi să-i tulbure gândurile în halul ăsta. Mai târziu va avea timp să se gândească la ea şi s-o înţeleagă, când înfruntarea avea să se termine iar ei vor fi obţinut pacea. Mai târziu va avea tot timpul din lume.

— Nu putem merge acum spre nord, zise el răbdător, destul de tăios. Dacă ar pleca un grup acum, ar slăbi unitatea celor care trebuie să rămână în urmă. Iar Cetatea va trimite iscoade. Trebuie să ne stabilim singuri libertatea de a pleca – aici, acum. Apoi vom pleca.

— De ce le-aţi dat hărţile, le-aţi arătat drumul! spuse Luz nerăbdătoare şi cu pasiune. A fost o prostie. Puteaţi pur şi simplu să fi plecat.

— Suntem o comunitate, zise Lev, Cetatea şi Oraşul.

Şi se opri aici.

Andre îl contrazise mai degrabă, când adaugă:

— Oricum, nu puteam să ne furişăm. Un număr mare de oameni care migrează lasă o urmă foarte uşor de observat.

— Şi dacă vă urmăreau într-adevăr tot drumul spre nord, în munţii voştri – eraţi deja acolo şi spuneaţi "Îmi pare rău, aici suntem noi, găsiţi-vă altă vale, e destul loc!"

— Iar ei ar fi folosit forţa. Mai întâi trebuie stabilit principiul egalităţii şi a-l liberului arbitru. Aici.

— Dar ei folosesc forţa aici! Vera e deja prizonieră, şi ceilalţi în închisoare, şi bătrânul şi-a pierdut ochiul şi huliganii vin să vă bată sau să vă împuşte – toate pentru a stabili un "principiu", când aţi fi putut pleca, scăpa, să fiţi liberi!

— Libertatea se câştigă prin sacrificiu, spuse Southwind.

Lev privi spre ea, apoi iute înspre Luz; nu era sigur că Luz aflase de moartea lui Timmo în drumul spre nord. Probabil că

stând aici, singură, cu Southwind, în ultimele trei nopţi, aflase. Oricum, calmul din vocea lui Southwind o linişti.

— Ştiu, zise Luz. Trebuie să rişti. Dar sacrificiul... Urăsc ideea asta, sacrificiul!

Lev rânji fără să vrea:

— Dar tu ce-ai făcut?

— Nu m-am sacrificat pentru nici o idee! Pur şi simplu am fugit – nu înţelegeţi? Şi asta ar trebui să faceţi şi voi toţi!

Luz vorbea provocator, sfidător, apărându-se, fără convingere; dar răspunsul lui Southwind îl ului pe Lev:

— Poate că ai dreptate, zise ea. Atâta vreme cât ne ridicăm la luptă, chiar dacă ne luptăm cu armele noastre, facem jocul lor.

Luz Falco era o intrusă, o străină, nu ştia ce gândeau şi simţeau Oamenii Păcii, dar s-o audă pe Southwind spunând ceva iresponsabil era şocant, o insultă pentru unitatea lor perfectă.

— Să fugim şi să ne ascundem în pădure – asta-i o soluţie? întrebă Lev. Pentru iepuri, da. Nu pentru fiinţe umane. Fiindcă stăm în picioare şi avem două mâini nu înseamnă că suntem oameni. Fiindcă stăm în picioare şi avem şi idei şi idealuri suntem! Şi că ne ţinem de idealurile astea. Împreună. Nu putem trăi singuri. Altfel murim singuri – ca animalele.

Southwind încuviinţă cu tristeţe, dar Luz se încruntă şi-i replică:

— Moartea e moarte, are vreo importanţă dacă e în pat, în casă, ori afară în pădure? Suntem animale. De aceea murim toţi.

— Dar să trăieşti şi să mori de... de dragul spiritului... e altceva, e altceva decât să alergi şi să te ascunzi, cu totul singur, egoist, scormonind după hrană, tremurând de frică, urând, fiecare pe cont propriu...

Lev se bâlbâia, simţea cum îi arde faţa. Întâlni privirea lui Luz şi se bâlbâi din nou, apoi tăcu. În privirea ei se citea lauda, o laudă cum el nu meritase vreodată, nu visase vreodată că merită, laudă şi bucurie, aşa că îşi dădu seama că e aprobat în acele momente de mânie şi ceartă, aprobat în totalitate, în vorbe, în viaţă, în fiinţa lui.

Asta e adevăratul centru, se gândi. Cuvintele îi treceau repede şi clare în minte. Nu se mai gândi la ele, dar nimic din

esenţa acelor cuvinte nu mai era la fel; nimic nu va mai fi vreodată la fel. Ajunsese în munţi.

Ţinea mâna dreaptă întinsă spre Luz într-un gest de implorare. El văzu, ea văzu acel gest neterminat. Dându-şi dintr-o dată seama, îşi lăsă mâna să cadă; gestul era neterminat. Ea se întoarse brusc şi vorbi cu mânie şi disperare:

— O, nu înţeleg, totul e atât de ciudat, nu voi înţelege niciodată, voi ştiţi totul iar eu nici nu m-am gândit vreodată la ceva...

În timp ce vorbea părea mai scundă, mică, furioasă, renunţând.

— Vreau dar...

Se opri dintr-o dată.

— Va veni, Luz, zise el. Nu trebuie să alergi după asta. Vine, va veni – îţi promit...

Ea nu întrebă ce promitea el. Nici el n-ar fi putut să-i spună.

Când ieşi din casă, vântul ce aducea stropi de ploaie îl lovi în faţă, tăindu-i respiraţia. Suspină: ochii i se umplură de lacrimi, dar nu din cauza vântului. Se gândi la dimineaţa aceea luminoasă, la răsăritul argintiu al soarelui şi la marea lui fericire, doar cu trei zile în urmă. Astăzi era totul cenuşiu, fără cer, lumină puţină, o grămadă de ploaie şi de noroi. Noroi, lumea se numeşte Noroi, se gândi şi vru să râdă, dar ochii îi erau încă plini de lacrimi. Ea rebotezase lumea. În dimineaţa aceea, pe drum se gândi, atunci era fericire, dar acum este – şi nu ştiu cum să-i spună, doar numele ei, Luz. Toate erau cuprinse în el, răsăritul argintiu al soarelui, marele apus înflăcărat al soarelui deasupra Cetăţii, cu ani în urmă, şi tot ce avea să urmeze, chiar ceea ce făceau ei acum, discuţiile şi planurile, confruntarea şi victoria lor sigură, victoria luminii.

— Promit, promit, şopti el în vânt. Toată viaţa, toţi anii vieţii mele.

Voia să meargă mai încet, să se oprească, să ţină clipa în loc. Dar chiar vântul ce-i sufla în faţă îl silea să înainteze. Erau prea multe de făcut, prea puţin timp acum. Mai târziu, mai târziu. Asta putea fi noaptea în care să vină banda lui Macmilan; n-aveau cum să ştie. Ghicind probabil că Luz le-a trădat planul, şi-l schimbaseră. N-aveau ce face decât să aştepte şi să fie pregătiţi

până ce propriul lor plan avea să fie gata. Pregătirea era totul. Nu va fi panică. Indiferent dacă Cetatea sau Oraşul făceau prima mişcare, Oamenii Păcii vor şti ce au de făcut, cum sancţioneze. Continuă să meargă cu paşi mari aproape alergând în Shantih. Ploaia avea gust dulce pe buzele lui.

***

Era acasă seara târziu când sosi mesajul. I-l aduse tatăl lui de la Casa Întrunirilor.

— Un tip cu o cicatrice pe faţă, un paznic, zise Sasha cu vocea blândă şi ironică. S-a plimbat până sus, a întrebat de Shults. Cred că se referea la tine, nu la mine.

Era un bilet pe hârtia grosolană care se fabrica în Oraş. Lev se gândi o clipă că Luz scrisese cuvintele negre şi ţepene:

Shults: Voi fi la turnătoria rotundă astăzi, la apusul soarelui. Vino cu câţi vrei. Eu voi fi singur.

Luis Burnier Falco

O şmecherie, o şmecherie clară. Prea clară? Avea timp exact cât să revină la casa lui Southwind şi să-i arate biletul lui Luz.

— Dacă spune că va fi singur, va fi singur, zise ea.

— L-ai auzit cum îşi făcea planul să ne înşele cu Macmilan, spuse Andre.

Ea privi pe lângă Andre cu dispreţ.

— Ăsta e numele lui, zise. Nu şi-ar fi trecut numele pe o minciună. Va veni singur.

— De ce?

Ea ridică din umeri.

— Eu merg, spuse Lev. Da! Cu tine Andre! Şi cu câţi crezi că e nevoie. Dar va trebui să-i aduni destul de repede. Mai e doar vreo oră până la apusul soarelui.

— Ştii că te vor lua ostatic, zise Andre. Ai de gând să te duci singur în mâinile lor?

Lev dădu din cap energic, în semn de încuviinţare.

— Ca un wotsit, spuse şi râse. Am intrat – şi am ieşit! Hai, hai să adunăm un grup, Andre. Luz – vrei să vii?

Ea era nehotărâtă.

— Nu, răspunse; se crispa. Nu pot. Mi-e frică.

— Eşti înţeleaptă.

— Ar trebui să merg. Să-i spun chiar eu că nu mă ţii aici, că eu am ales. El nu crede asta.

— Ce alegi tu şi dacă el crede nu prea contează, spuse Andre. Eşti doar un pretext: proprietatea lor. Mai bine nu veni, Luz. Dacă vei fi acolo, probabil că vor face uz de forţă ca să te ia înapoi.

Ea dădu din cap, dar încă ezita. În cele din urmă zise:

— Ar trebui să vin.

Vorbise cu o hotărâre atât de disperată, încât Lev izbucni:

— Nu...

Dar ea continuă:

— Trebuie. N-o să stau de-o parte şi alţii să vorbească despre mine, să lupte pentru mine, să mă paseze de colo-colo.

— Nu vei fi dată înapoi, spuse Lev. Eşti propria ta stăpână. Vino cu noi dacă vrei.

Ea încuviinţă.

Turnătoria rotundă era un loc vechi, înconjurat de copaci, la sud de şoseaua ce se afla la jumătatea distanţei dintre Cetate şi Oraş şi mai vechi decât acestea cu secole. Copacii căzuseră şi putreziseră de multă vreme, rămânând doar lacul rotund din mijloc. Aici fusese ridicată prima turnătorie din Cetate; decăzuse şi ea când se găsise minereu mai bogat în Dealurile din Sud, acum patruzeci de ani. Cuptoarele şi utilajele dispăruseră, atelierele vechi, dărâmate şi şubrede năpădite de rochiţa-rândunicii şi oţetari stăteau coşcovite şi părăsite lângă malul neted al lacului.

Andre şi Lev adunaseră un grup de douăzeci de oameni. Andre îi conduse în jurul vechilor ateliere, să se asigure că nu se ascundea nici un paznic în ele sau în spatele lor. Erau goale şi nu exista alt loc în care să se ascundă o bandă pe câteva sute de metri. Era un loc fără denivelări, fără copaci, părăsit şi cu un aspect dezolant în lumina difuză a apusului. Ploaia fină cădea pe apa cenuşie a lacului rotund, ce stătea neadăpostit fără apărare ca un ochi deschis şi orb. Pe celălalt mal al lacului Falco îi aştepta. Îl văzură plecând de lângă un desiş în care se adăpostise cumva de ploaie şi ocolind malul ca să vină înspre ei, singur.

Lev se desprinse de ceilalţi. Andre îl lăsă în faţă, dar merse câţiva metri în spatele lui cu Sasha, Martin, Luz şi alţi câţiva. Restul grupului rămase răspândit pe malul lacului şi pe panta care ducea spre Şosea, de pază.

Falco se opri, privindu-l pe Lev. Stăteau chiar pe malul lacului, unde era mai uşor de mers. Între ei, în apă, se afla un intrând mic şi plin de noroi, un golf nu mai mare decât un braţ de om, cu nisip fin pe maluri, un port pentru vasul de jucărie al unui copil. Cu simţurile încordate, Lev era conştient atât de părticica de apă şi nisip şi de cum s-ar fi putut juca un copil acolo, cât şi de silueta dreaptă a lui Falco, de chipul lui frumos, care era al lui Luz şi totuşi absolut diferit, de pardesiul lui cu cordon, pe umerii şi mânecile căruia ploaia lăsase pete întunecate.

Cu siguranţă că Falco îşi văzu fiica în grupul din spatele lui Lev, dar n-o privi şi nu-i vorbi. Îi vorbi lui Lev, cu o voce blândă şi seacă, ceva mai tare ca să se audă în şiroitul intens al ploii.

— Sunt singur, după cum vezi şi neînarmat. Vorbesc doar în numele meu. Nu în calitate de Consilier.

Lev încuviinţă. Simţi dorinţa să-i spună pe nume acestui bărbat, nu Senhor sau Falco, ci pe numele mic, Luis; nu-şi înţelegea imboldul şi nu vorbi.

— Vreau ca fiica mea să vină acasă.

Lev arătă, cu un gest uşor şi deschis, că ea era acolo, în spatele lui.

— Vorbiţi-i, Senhor Falco, spuse el.

— Am venit să-ţi vorbesc dumitale. Dacă dumneata vorbeşti în numele rebelilor.

— Rebeli? Faţă de ce anume, senhor? Eu sau oricare dintre noi vom vorbi pentru Shantih, dacă vreţi. Dar Luz Marina poate vorbi şi singură.

— N-am venit să mă cert, zise Falco.

Se comporta absolut controlat şi politicos, chipul îi era rigid. Calmul şi încordarea lui erau ale unui om ce suferea.

— Ascultă. Va urma un atac asupra Oraşului. Dumneata ştii asta, acum. Nu l-aş mai putea preveni, dacă aş vrea, deşi l-am întârziat. Dar vreau ca fiica mea să nu aibă nici un amestec. Să fie în siguranţă. Dacă o trimiţi acasă cu mine, eu ţi-i voi trimite pe Senhora Adelson şi pe ceilalţi ostatici la noapte, sub pază.

Voi veni cu ei, dacă vrei. Dar las-o să vină înapoi cu mine. Asta e ceva doar între noi doi. Restul, lupta voi aţi început-o prin nesupunerea voastră, n-o pot opri, nici dumneata nu poţi, acum. Asta-i tot ce putem face. Să negociem ostaticii voştri şi astfel să-i salvăm.

— Senhor, vă respect sinceritatea dar n-am luat-o pe Luz Marina de la dumneavoastră şi nu v-o pot da înapoi.

În timp ce vorbea, Luz veni lângă el, înfăşurată în şalul ei negru.

— Tată, vorbi ea cu vocea clară şi dură, nu cu blândeţe, aşa cum vorbiseră el şi Falco, îi poţi opri pe huliganii lui Macmilan, dacă vrei.

Chipul lui Falco nu se schimbă. Poate că nu se putea schimba fără să se spargă în bucăţele. Urmă o tăcere lungă, plină de zgomotul ploii. Lumina era grea, strălucind doar jos şi departe, înspre apus.

— Nu pot, Luz, spuse el cu glasul acela dureros de liniştit. Herman este... este hotărât să te ia înapoi.

— Şi dacă aş veni înapoi cu tine, ca el să nu mai aibă vreun pretext, i-ai ordona să nu mai atace Shantih?

Falco nu se mişcă. Înghiţi din greu, de parcă i-ar fi fost gâtul foarte uscat. Lev îşi încleşta mâinile când văzu asta, când îl văzu pe bărbat stând acolo cu mândria lui ce nu suporta umilinţă şi era umilită, cu forţa lui ce trebuia să-şi recunoască neputinţa.

— Nu pot. Lucrurile au mers prea departe.

Falco înghiţi iar şi încercă din nou:

— Vino cu mine, Luz Marina, spuse el. Voi trimite imediat ostaticii înapoi, îţi dau cuvântul meu.

Îl privi pe Lev, iar chipul lui palid spunea ceea ce el nu putea spune, că avea nevoie de ajutorul lui Lev.

— Trimite-i! zise Luz. N-ai dreptul să-i ţii prizonieri.

— Şi tu vei veni...

Nu prea era o întrebare.

Ea scutură din cap:

— Nu ai dreptul să mă ţii prizonieră.

— Nu prizonieră, Luz, eşti fiica mea...

Făcu un pas înainte. Ea făcu un pas înapoi.

— Nu! zise ea. Nu voi veni când te târguieşti tu pentru mine. Nu mă voi întoarce niciodată, atât timp cât ataci şi, şi p-persecuţi oamenii!

Se bâlbâi şi-şi căută cuvintele.

— Nu mă voi mărita niciodată cu Herman Macmilan şi nici nu-l voi privi vreodată, îl de-îl detest! Voi veni când voi fi liberă să vin şi să fac aşa cum vreau şi câtă vreme el vine în Casa Falco, nu mă voi întoarce niciodată acasă!

— Macmilan? întrebă tatăl chinuit. Nu trebuie să te măriţi cu Macmilan...

Se opri şi privi de la Luz la Lev, puţin buimăcit.

— Vino acasă, spuse.

Vocea îi tremura, dar se luptă să şi-o controleze.

— Voi opri atacul, dacă pot. Vom – vom vorbi, cu voi, i se adresă lui Lev. Vom sta de vorbă.

— Vom sta de vorbă acum, mai târziu, când doriţi, răspunse Lev. E singurul lucru pe care l-am cerut vreodată, senhor. Dar nu trebuie să-i pretindeţi fiicei dumneavoastră să-şi negocieze libertatea pentru cea a Verei, pentru bunăvoinţa dumneavoastră sau pentru siguranţa dumneavoastră. Asta nu e corect. Nu puteţi face aşa ceva: noi nu vom fi de acord.

Falco rămase din nou nemişcat, dar era altceva: înfrângere, sau refuzul de a se lăsa înfrânt până la urmă? Chipul lui, alb şi ud de ploaie sau transpiraţie era imobil, lipsit de orice expresie.

— Deci n-o veţi lăsa să plece.

— Nu voi veni, răspunse Luz.

Falco dădu o dată din cap, se întoarse şi porni încet pe lângă malul rotund al lacului. Trecu de tufişurile estompate şi informe în lumina târzie a apusului, apoi urcă panta lină spre drumui ce ducea înapoi în Cetate. Silueta lui dreaptă, scundă şi întunecată se pierdu repede din vedere.

CAPITOLUL 9

Una dintre servitoare bătu la uşa Verei, o deschise şi spuse, cu vocea aceea pe jumătate timidă, pe jumătate impertinentă pe care o foloseau servitoarele când "îndeplineau ordine".

— Senhora Vera, don Luis vrea să vă vadă în camera cea mare, vă rog!

— Vai, vai, oftă Vera. E prost dispus?

— Teribil, spuse fata, Tereza, renunţând la atitudinea de" "îndeplinire a ordinelor" şi scărpinându-şi o bătătură de pe piciorul gol, tare, umflat.

Vera era considerată acum o prietenă, un fel de mătuşă binevoitoare sau soră mai mare de către fetele din casă. Chiar şi bucătăreasa între două vârste, Silvia, venise în camera Verei, în ziua după dispariţia lui Luz şi discutase cu ea, părând să nu-i pese că găsea linişte la duşman.

— Ai văzut mutra lui Michael? continuă Tereza. Don Luis i-a rupt ieri doi dinţi pentru că Michael a întârziat să-i scoată cizmele. Bombănea şi mormăia, ştii cum face el orice lucru, iar don Luis doar a dat cu piciorul, încălţat încă. Acum Michael arată caraghios cu botul umflat. Linda spune că don Luis s-a dus ieri seară singur în oraş. Tomas, de la familia Marquez, l-a văzut pe drum. Ce crezi că o să se întâmple? Crezi că o să încerce s-o aducă pe sărmana senhorita Luz înapoi?

— Vai, dragă, oftă iar Vera. Mai bine să nu-l lăsăm să ne aştepte.

Îşi netezi părul, îşi aranjă hainele şi-i spuse Terezei:

— Ce cercei frumoşi ai! Să mergem!

Şi urmă fata către sala Casei Falco.

Luis Falco stătea în fotoliul de lângă fereastră, privind spre golful Songe. Peste mare se întindea lumina neliniştită a dimineţii. Norii erau mari, agitaţi, strălucind alb când bătea soarele în ei, întunecat, când bătea vântul şi nori mai de sus acopereau lumina. Falco se ridică s-o întâmpine. Avea figura aspră, foarte obosită. Nu se uita la ea, când îi spuse:

— Senhora, dacă ai aici lucruri pe care vrei să le iei cu tine, te rog să le strângi.

— N-am nimic, spuse încet Vera.

Falco nu-i produsese groază. Ba chiar, în luna petrecută în casa lui începuse să-l placă, să-l respecte. Acum se vedea în el o schimbare. Nu durere şi furie, care erau vizibile şi de înţeles de la fuga lui Luz. Nu o emoţie, ci o schimbare în om, o dovadă a distrugerii, ca la cineva bolnav sau rănit de moarte. Se gândi să ajungă într-un fel la el, dar nu ştiu cum.

— Dumneata mi-ai dat hainele şi toate celelalte, don Luis, spuse ea.

Hainele pe care le purta fuseseră ale soţiei lui. Adusese un maldăr de haine în camera ei, rochii minunate, bluze, şaluri, toate împachetate cu grijă, cu frunze de levănţică presărate între ele, aflate acolo de atât timp încât le dispăruse mirosul.

— Să mă schimb în hainele mele?

— Nu. Da, dacă doreşti. Cum vrei. Întoarce-te cât mai repede, te rog.

Când se întoarse, după cinci minute, în costumul ei de mătase albă de copac, stătea tot nemişcat în fotoliu, privind golful acoperit cu nori mari, argintii.

Se ridică la apropierea ei, fără s-o privească nici acum.

— Te rog să vii cu mine, Senhora.

— Unde mergem? întrebă Vera, fără să se mişte.

— În oraş, zise el, apoi adăugă de parcă uitase să-i spună, gândindu-se, evident la ceva complet diferit. Sper să fie posibil să te alături alor tăi, de acolo.

— Sper şi eu. Ce face imposibil lucrul acesta, don Luis?

Nu-i răspunse. Ea îşi dădu seama că nu ignora întrebarea, dar că truda de a răspunde îl depăşea. Aşteptă ca ea s-o ia înainte. Vera privi camera mare, pe care ajunsese s-o cunoască bine, apoi figura lui.

— Mulţumesc pentru bunătatea pe care mi-ai arătat-o, don Luis, spuse ea, ceremonios. Îmi voi aminti adevărata ospitalitate, cea care transformă un prizonier în musafir.

Figura lui obosită nu se schimbă. Dădu din cap şi o aşteptă.

Ea trecu pe lângă el, apoi ieşiră din sală în stradă. Nu mai pusese piciorul în afara casei din ziua în care fusese adusă acolo.

Sperase că Jan, Hari şi ceilalţi vor fi şi ei prezenţi, dar nu se vedeau. O duzină de bărbaţi, pe care-i recunoscu a fi paznici personali ai lui Falco şi servitori, aşteptau grupaţi. Alt grup de bărbaţi între două vârste era alcătuit din consilierul Marquez şi cumnatul lui Falco, Cooper, cu însoţitorii lor, vreo treizeci cu toţii. Falco aruncă o privire iute spre ei, apoi, cu o deferenţă automată, o lăsă pe Vera să-l preceadă cu un pas, după care ieşi în stradă, făcând celorlalţi semn să-l urmeze.

În timp ce mergeau, îl auzea pe Marquez vorbindu-i lui Falco, dar nu înţelese ce-i spunea. Crestatul, Anibal, îi făcu cu ochiul abia vizibil, când trecu pe alături împreună cu fratele lui. Puterea şi strălucirea vântului şi luminii soarelui, după ce stătuse atât timp în casă sau în grădina interioară, o ameţiră. Se simţea nesigură mergând, de parcă ar fi zăcut la pat multă vreme.

În faţa Capitolului aştepta un grup mai mare, patruzeci, cincizeci de bărbaţi, toţi tineri, cu acelaşi fel de îmbrăcăminte, dintr-un material dens, negru-cafeniu. Ţesătoria lucrase din greu să facă atâta stofă identică, gândi Vera. Costumele aveau centuri şi nasturi mari, din metal. Arătau toate la fel. Toţi bărbaţii aveau biciuri şi muschete. Parcă erau o frescă din Capitol. Herman Macmilan păşi în faţă, înalt, cu umeri laţi, zâmbitor:

— La dispoziţia dumneavoastră, don Luis!

— Bună dimineaţa, don Herman. Sunteţi gata? spuse Falco, cu vocea lui calmă.

— Gata, senhor! Către oraş!

Se întoarse şi conduse coloana de oameni către Strada Mare, fără să-l aştepte pe Falco. Acesta o luă pe Vera de braţ şi o trase după el printre bărbaţii în costume de culoare închisă, să se alăture lui Macmilan, în fruntea trupelor. Însoţitorii lui încercară să se strângă lângă el. Vera era înconjurată de bărbaţi, de armele şi biciurile lor, de braţe puternice, de figuri tinere, ostile. Strada era îngustă, iar Falco îşi croia drum cu forţa, trăgând-o pe Vera după el. Dar în momentul în care ajunse lângă

Macmilan, în fruntea trupelor îi dădu drumul Verei şi merse liniştit, de parcă ar fi fost acolo tot timpul.

Macmilan îl privi şi zâmbi, cu zâmbetul lui obişnuit, larg, plăcut. Apoi se prefăcu surprins s-o vadă pe Vera.

— Ce-i asta, don Luis? Aţi luat şi o femeie?

— Ai primit vreun raport din oraş?

— Se strâng încă. Nici o mişcare.

— Garda cetăţii ni se alătură la monument?

— Împreună cu rezervele adunate de Angel. Bine că ne mişcăm! Oamenii au aşteptat prea mult!

— Sunt oamenii tăi, mă aştept să-i stăpâneşti, zise Falco.

— Sunt dornici de acţiune.

Vera îl văzu pe Falco aruncându-i tânărului o privire iute, întunecată.

— Ascultă, don Herman! Dacă oamenii tăi nu ascultă de ordine – dacă tu nu asculţi de ordine – arunci ne oprim acum, aici!

Falco se opri, iar forţa personalităţii sale era atât de puternică, încât Vera, Macmilan şi oamenii din urmă se opriră, de parcă ar fi fost legaţi de el.

Zâmbetul lui Macmilan dispăru.

— Dumneata comanzi, consiliere, zise el cu un ton curtenitor, care nu-i ascundea supărarea.

Falco dădu din cap şi porniră mai departe. Vera remarcă, mirată, că ritmul îl stabilea, acum Falco.

Când se apropiară de metereze, văzu în vârf, lângă monument, un grup şi mai mare, care-i aştepta. Iar când trecură pe sub umbra navei cosmice spectrale, trupele se alăturară oamenilor lui Falco şi Macmilan, aşa că atunci când ajunseră pe drum erau peste două sute de indivizi.

Ce făceau? se întrebă Vera. Atacau oraşul? Atunci de ce-o luaseră cu ei? Ce-au de gând să facă? Falco e nebun de durere, Macmilan e nebun de lăcomie şi toţi oamenii ăştia solizi, cu puştile lor, cu uniformele lor, aliniaţi sunt de nesuportat. De-ar veni şi ceilalţi, să văd măcar o figură omenească! De ce m-au adus doar pe mine, unde sunt ceilalţi, i-au ucis? Sunt nebuni cu toţii, miros a sânge... Oare ştiu că vin în oraş? Oare ştiu? Ce vor

face? Elia! Andre! Lev, dragul meu! Ce veţi face, ce veţi face? Veţi rezista? Nu mai pot, merg prea repede, nu mai pot…

Deşi cei din oraş şi cei din sate începuseră să se strângă – pentru Marşul Scurt, cum îl numise fără să zâmbească Sasha – încă din zori; urmau să ajungă cu toţii abia la amiază. Erau o mulţime imensă, nedirijată, oarecum haotică datorită prezenţei multor copii şi vânzolelii continue a celor ce-şi căutau prietenii să meargă împreună. De aceea nu înaintau foarte repede pe drumul spre cetate.

Falco şi Macmilan, dimpotrivă, se mişcaseră foarte repede când aflaseră de o aglomerare masivă de târgoveţi pe drum. Trupele lor – armata lui Macmilan, garda cetăţii, paznicii particulari ai diferiţilor şefi şi o adunătură de voluntari – ajunseseră pe drum la amiază şi înaintau iute.

Astfel, cele două grupuri se întâlniră în drum la Rocktop Hill, mai aproape de oraş decât de cetate. Avangarda Poporului Păcii ajunsese pe culmea joasă a dealului şi văzu oamenii din cetate urcând spre ea. Se opriră imediat. Aveau avantajul înălţimii, dar şi un dezavantaj: mulţi se găseau pe panta de est a dealului şi nu vedeau ce se întâmplă, nici nu erau văzuţi. Elia le sugeră lui Andre şi Lev să se retragă vreo sută de metri şi să-i întâlnească pe cei din cetate la poalele dealului. Deşi retragerea putea fi considerată un semn de slăbiciune, hotărâră că aşa-i mai bine. Merita văzută figura lui Herman Macmilan când ajunse pe culmea dealului şi văzu, pentru prima oară cine îi înfrunta: vreo patru mii de oameni, masaţi de-a lungul drumului, pe pantă şi pe câmpie, copii, femei şi bărbaţi, cea mai mare adunare de fiinţe umane ce avusese loc pe planetă. Cântau. Figura aspră a lui Macmilan păli. Dădu câteva ordine oamenilor săi, iar aceştia meşteriră ceva la armele lor, apoi le ţinură pregătite în mâini. Mulţi dintre paznici şi voluntari începură să ţipe şi să strige, ca să acopere cântecul şi dură ceva timp până fură potoliţi, pentru ca şefii celor două grupuri să poată discuta.

Falco începu să vorbească, dar era încă mult zgomot, iar vocea lui seacă nu se auzea. Lev înaintă şi-i răspunse. Glasul lui îi făcu pe ceilalţi să tacă, înălţându-se triumfător în aerul argintiu, vântos, de pe culmea dealului.

— Poporul Păcii salută cu camaraderie reprezentanţii cetăţii! Am venit să vă explicăm ce vrem să facem, ce vă cerem să faceţi şi ce se va întâmpla dacă ne respingeţi propunerea. Ascultaţi ce spunem, oameni de pe Victoria, pentru că în asta stau speranţele noastre! în primul rând ostatecii trebuie eliberaţi. În al doilea rând, nu va mai exista muncă silnică. În al treilea rând, reprezentanţii din cetate şi oraş se vor întâlni şi vor stabili o înţelegere mai corectă. Şi, în ultimul rând, planul celor din oraş de a întemeia o colonie în nord nu va fi împiedicat de cei din cetate, aşa cum planul celor din cetate de a deschide colonizării Valea de Sud, de-a lungul râului Mill, nu va fi împiedicat de cei din oraş. Aceste patru puncte au fost discutate de cei din oraş şi nu sunt negociabile. Dacă nu vor fi acceptate de Consiliu, poporul din oraş avertizează locuitorii din cetate că orice cooperare în muncă, negoţ, furnizare de hrană, lemn, haine, minereuri şi produse va înceta şi nu va fi reluată până nu vor fi acceptate şi îndeplinite cele patru puncte. Această soluţie nu acceptă nici un compromis. Nu vom folosi, în nici un caz violenţa. Dar nu vom coopera cu voi până nu vor fi îndeplinite cererile noastre. Nici nu ne vom târgui, nici nu vom accepta compromisuri. Am exprimat părerea poporului meu. Vom rezista! înconjurată de bărbaţi solizi, în haine cafenii, Vera nu putea vedea nimic, decât umeri, spinări, puşti. Stătea tremurând, gâfâind din cauza marşului forţat, cu ochii în lacrimi. Vocea limpede curajoasă, puternică, tânără, vorbind fără furie sau ezitare, cântând cuvinte despre raţiune şi pace, cântând sufletul lui Lev, sufletul ei, sufletul lor, nădejdea şi speranţa...

— Nici vorbă despre târguială sau compromis, se auzi vocea seacă, sumbră, a lui Falco. Asupra acestor puncte suntem de acord. Spectacolul mulţimii voastre e impresionant. Dar să vă intre în cap că noi suntem de partea legii, că suntem înarmaţi. Nu vrem violenţă. Nu-i necesară. Dar voi ne obligaţi s-o folosim, aducând o asemenea mulţime să ne impuneţi cererile voastre. Un asemenea lucru e intolerabil. Dacă oamenii voştri încearcă să facă un pas spre cetate, ai noştri vor primi ordin să-i oprească. Responsabilitatea răniţilor şi morţilor vă va aparţine. Ne-aţi obligat să luăm măsuri extreme pentru apărarea Comunităţii oamenilor de pe Victoria. Nu vom ezita să le

aplicăm. Dau ordin ca această mulţime să se împrăştie şi să se întoarcă acasă! Dacă nu vă supuneţi, voi permite oamenilor mei să-şi folosească armele! înainte de asta, vreau să schimbăm ostatecii, aşa cum ne-am înţeles. Cele două femei Vera Adelson şi Luz Marina Falco sunt aici? Lăsaţi-le să treacă printre voi nestingherite!

— Nu ne-am înţeles asupra vreunui schimb, spuse Lev, de data asta cu furie în glas.

Herman Macmilan îşi croise drum printre oamenii săi şi o apucase pe Vera de braţ, ca şi cum ar fi încercat s-o împiedice să fugă sau s-o escorteze în faţă. Strânsoarea puternică a mâinii o şocă, şi o înfurie, tremură din nou, dar nu-l împinse şi nu-i spuse nimic lui Macmilan. Îi vedea acum şi pe Falco şi pe Lev. Rămase liniştită.

Lev stătea în faţa ei, la vreo zece metri, pe coama netedă a dealului. Figura lui arăta extraordinar de strălucitoare, în razele puternice, sclipitoare, ale soarelui. Elia era în spatele lui şi-i spunea ceva agitat. Lev scutură din cap şi se întoarse spre Falco:

— Nu s-a făcut nici o înţelegere şi nici nu se va face. Eliberaţi-i pe Vera şi ceilalţi. Fiica dumitale e liberă. Nu ne târguim, înţelegi? Şi nu ameninţăm.

Nu se auzea nici un sunet printre miile de oameni înşiraţi de-a lungul drumului. Deşi nu puteau auzi ce se spunea, tăcerea se întinsese peste ei. Doar ici, colo, şoapte de copii, nemulţumiţi că erau ţinuţi din scurt. Vântul de pe culme bătu mai puternic, apoi încetă. Norii de deasupra golfului Songe deveniră mai deşi, dar nu ascunseră soarele.

Falco nu răspunse.

În cele din urmă se întoarse. Vera îi văzu faţa, ţeapănă ca oţelul. Făcu semn spre ea să vină în faţă. Singură. Macmilan îi dădu drumul. Neîncrezătoare, făcu un pas înainte, apoi al doilea. Întâlni privirea lui Lev. Zâmbea. Oare victoria se obţine atât de uşor? Atât de uşor?

Explozia din puşca lui Macmilan, chiar în spatele capului ei, îi aruncă trupul înapoi de parcă ar fi fost chiar reculul armei. Dezechilibrată, fu lovită lateral de năvala bărbaţilor în haine cafenii, apoi aruncată jos în genunchi. Se auziră pocnete, un

urlet şi un şuierat, ca un foc imens, dar în depărtare, unde putea arde un foc, aici erau doar oameni îngrămădiţi, înghesuiţi. Se târî, se zbătu, încercând să se ridice dar nu avea loc, nu rămăsese decât şuieratul focului, picioarele ce tropăiau, trupurile înghesuite şi praful pietros...

Era tăcere, dar nu o tăcere adevărată. O tăcere stupidă, fără înţeles, în capul ei, în urechea ei dreaptă. Scutură capul, să arunce toată tăcerea afară. Nu era destulă lumină. Soarele dispăruse. Era frig, vântul bătea rece, dar fără zgomot. Tremura, în timp ce se ridica, şi-şi strânse braţele pe burtă. Ce loc stupid să cazi, să stai întinsă! O înfuria. Costumul ei cel bun din mătase de copac se murdărise, plin de sânge, lipicios pe sâni şi pe braţe. Un bărbat zăcea lângă ea. Nu era solid. Toţi păreau solizi când stăteau în picioare şi o târau cu ei. Dar aşa, întins, părea subţire şi lipit de pământ, de parcă devenise o parte a lui, pe jumătate întors deja în ţărână. Nu mai era om, ci doar noroi, păr şi o haină cafenie murdară. Nu mai era om. Nu mai era nimic. Îi era frig şi locul nu era potrivit să stai. Încercă să se târască puţin. Nu rămăsese nimeni s-o trântească, dar nu putea să se ridice în picioare şi să meargă. De acum încolo trebuia să se târască. Nimeni nu mai putea sta în picioare. Nu exista nimic de care să te sprijini. Nimeni nu mai putea merge. Nu de aici înainte. Toţi zăceau la pământ, cei puţini care rămăseseră. Îl descoperi pe Lev, după ce se târî un timp. Nu fusese zdrobit în noroi şi praf, ca omul în haină cafenie. Figura îi rămăsese întreagă, cu ochii negri deschişi, privind spre cer. Dar nu priveau. Nu mai rămăsese destulă lumină. Nu mai era loc de lumină şi nu se auzea nici un sunet. Urma să plouă curând, norii se strânseseră deasupra ca un acoperiş. Una din mâinile lui Lev fusese zdrobită, iar oasele se rupseseră şi ieşiseră afară, albe. Se trase puţin mai departe, într-un loc de unde să nu vadă şi prinse cealaltă mână într-a ei. Era neatinsă. Dar rece.

— Aşa, zise ea, încercând să găsească un cuvânt de alinare.

Asta-i, dragul meu Lev...

Abia îşi auzea cuvintele, le spunea şi dispăreau în tăcere.

— Curând va fi totul bine, Lev...

CAPITOLUL 10

— E în regulă, spuse Luz. Totul merge bine. Nu te îngrijora. Fu nevoită să vorbească tare şi se simţi prost fiindcă trebuia de fiecare dată să spună acelaşi lucru; dar, măcar pentru o vreme vorbele ei aveau efect. Vera se întindea iarăşi în pat şi tăcea. Dar avea să încerce din nou să se ridice în capul oaselor, să întrebe ce se întâmpla, neliniştită şi speriată. Avea să întrebe despre Lev:

— Lev e bine? Era rănit la mână.

Apoi avea să spună că trebuia să se întoarcă în Cetate, la Casa Falco. N-ar fi trebuit să fi venit cu oamenii aceia înarmaţi, era vina ei, asta numai pentru că dorise atât de mult să se întoarcă acasă. Dacă avea să se întoarcă iarăşi ca ostatică, lucrurile aveau să se îndrepte, nu?

— Totul e bine, nu-ţi fă griji, spuse Luz, tare, ca pentru auzul slăbit al Verei. Totul merge bine.

Şi într-adevăr, oamenii mergeau la culcare odată cu venirea nopţii şi se trezeau dimineaţa. Îşi făceau treburile, pregăteau hrana şi mâncau, discutau; viaţa îşi continua cursul. Luz îşi vede în continuare de a ei. Şi ea mergea noaptea să se culce. Îi venea greu să adoarmă, iar când reuşea, se trezea în beznă ca să scape de mulţimea îngrozitoare care o îmbrâncea şi ţipa. Dar nimic din toate astea nu se întâmpla. Se întâlniseră. Încăperea era cufundată în întuneric şi în linişte. Se întâmplase, se terminase şi viaţa continua.

Funeraliile celor şaptesprezece care fuseseră ucişi avuseseră loc la două zile după marşul către Cetate; unii aveau să fie îngropaţi în satele lor, dar adunarea şi slujba făcută pentru toţi se ţinuse la Casa întâlnirii. Luz simţise că nu aparţinea locului acela şi că lui Andre, lui Southwind şi celorlalţi avea să le vină mai uşor dacă nu apărea şi ea pe acolo. Spusese că avea să stea cu Vera şi ei o lăsaseră. Dar, după mult timp petrecut în tăcerea grea a casei de pe câmpul spălat de ploaie, pe când Vera dormea şi Luz culegea seminţele de pe fibrele de copac de mătase ca să-şi găsească de treabă cu mâinile, un bărbat

bătuse la uşă – un bărbat suplu, cu părul sur, nu-l recunoscuse de la început.

— Eu sunt Alexander Shults, spuse el. Doarme? Haide. N-ar fi trebuit să te fi lăsat aici.

Şi o duse înapoi la Casa întâlnirii, ca să însoţească până la locul de îngropăciune, procesiunea, tăcută care purta cele douăsprezece coşciuge ale morţilor din Shantih. Aşa că ajunsese să stea, înfăşurată în şalul ei negru, în bătaia ploii la marginea mormântului lângă tatăl lui Lev. Îi era recunoscătoare pentru asta, deşi nu-şi spuseseră nimic.

Împreună cu Southwind, munci zi de zi pe câmpul cu cartofi al lui Southwind, pentru că recolta trebuia dusă la adăpost. În câteva zile ar fi început să putrezească în pământul umed. Munciră cot la cot atunci când Vera dormea şi făceau cu rândul, una pe câmp şi una în casă, atunci când se trezea şi avea nevoie de cineva alături. Mama lui Southwind venea deseori acolo, ca şi marele, tăcutul, competentul Italia, prietenul lui Southwind. Şi Andre trecuse pe acolo într-o zi, deşi avea şi el de muncă la câmp şi trebuia să mai petreacă în fiecare zi o parte din timp la Casa întâlnirii împreună cu Elia şi cu ceilalţi. Elia preluase conducerea, acum el era cel care purta discuţiile cu cei din Oraş. Andre povestise lui Luz şi Southwind ce se făcuse şi ce se spusese. Şaptesprezece oameni din Shantih morţi, acolo pe Drum; opt oameni din Cetate. Muriseră în numele păcii, dar şi uciseseră tot în numele ei. Totul se prăbuşise. Ochii lui Andre erau negri precum cărbunele. Glumise ca s-o înveselească pe Southwind (Luz observase, aşa după cum observa totul acum, fără să pună suflet, că el era îndrăgostit de Southwind de multă vreme), şi amândouă fetele zâmbiseră la glumele lui şi încercaseră să-l facă să se odihnească o vreme, alături de ele şi pe Vera. Luz şi Southwind munciră împreună, după-amiezile, pe câmp. Cartofii erau mici, tari şi curăţaţi, ieşind din noroi cu încâlceala lor fină de rădăcini. Găsea oarecare plăcere în munca de la câmp; în altceva, nu prea.

Din când în când, Luz gândea "Nimic din toate astea nu se petrece cu adevărat". I se părea că totul era doar un fel de tablou sau de ecran, un fel de joc de umbre, în spatele căruia se ascundea realitatea. Un spectacol cu păpuşi. Totul era atât de

ciudat. Ce căuta ea pe câmp, târziu în după-amiază, pe vremea aceasta ceţoasă şi întunecată, purtând nişte pantaloni peticiţi, cu noroiul până la glezne şi până la coate, scoţând din pământ cartofi pentru oraşul Shanty? N-avea decât să se ridice şi să plece acasă. Fusta ei albastră şi bluza ei înflorată aveau să atârne curate şi călcate în dulapurile ei de haine. Teresa avea să-i aducă apă caldă pentru baie. În căminul din capătul de apus al Casei Falco, pe vremea asta, erau buşteni groşi şi un foc liniştit. Dincolo de sticla groasă a ferestrei, seara capătă nuanţe de albastru din ce în ce mai închis peste Golf. Poate că doctorul avea să dea pe acolo, căutând taifas, însoţit de buna lui prietenă Valera, sau, poate bătrânul consilier Di Giulio sperând să facă o partidă de şah cu tatăl ei...

Nu. Acelea erau păpuşi, creiere mici şi lucioase de păpuşă. Locul acela era nicăieri. Acesta era aici. Cartofii, noroiul, vocea blândă a lui Southwind, figura trasă, palidă a Verei, fâşâitul saltelei de paie în podul colibei din târguşorul Shanty, în bezna şi nemişcarea nopţii. Era ciudat, era greşit, dar era tot ce mai rămăsese.

Vera improviza. Medicul, Jewel, spusese că efectul loviturii trecuse. Trebuia să mai rămână în pat cel puţin o săptămână, dar avea să se facă bine. Vera ceruse să facă ceva. Southwind îi dăduse un coş mare cu bumbac, adunat de pe copacii sălbatici din Valea Roşie, ca să-l toarcă.

Elia bătu la uşă. Cele trei femei tocmai luaseră masa de prânz. Southwind spăla vasele, Luz aranja masa, Vera stătea sprijinită de perna înălţată, legând primul fir de fus. Elia părea curat, aidoma cartofilor mici, îi trecu prin minte lui Luz, cu chipul lui rigid şi rotund şi ochii albaştri. Voce îi era neaşteptat de profundă, dar blândă. Se aşeză la masa debarasată şi vorbi, adresându-se mai ales Verei.

— Lucrurile merg bine, îi spuse el. Totul e bine.

Vera vorbi puţin. Partea stângă a figurii era încă umflată şi învineţită de lovituri, dar şi-o întoarse spre el ca să audă; timpanul drept îi fusese spart. Se aşeză mai bine în capul oaselor, sprijinită de pernă şi porni să rotească fusul. Clătină din cap la vorbele lui Elia. Luz nu-l prea lua în seamă. Andre le spusese deja totul; ostatecii fuseseră eliberaţi; se căzuse de

acord asupra termenilor de cooperare dintre Cetate şi Oraş ca şi asupra unui schimb mai cinstit de unelte şi de peşte uscat în schimbul rezervelor de hrană furnizate de către Oraş. Acum discutau planul unei aşezări comune în Valea de Sud – grupuri de muncitori din Cetate aveau să deschidă drumul până acolo, apoi colonişti voluntari din Oraş aveau să se mute şi să ridice ferme.

— Şi colonia de nord? întreabă Vera cu glasul ei încet şi subţire.

Elia coborî privirile către mâini. În sfârşit, spuse:

— A fost doar un vis.

— Să fi fost chiar totul un vis, Elia?

Vocea lui Vera se schimbase; Luz, punând deoparte farfuriile, porni să asculte.

— Nu, spuse bărbatul. Nu! Dar prea mult, prea curând – prea iute, Vera. Prea ne-am grăbit să trecem la o acţiune de sfidare deschisă.

— Ar fi fost mai bună sfidarea mascată?

— Nu. Dar confruntarea a fost o greşeală. Cooperarea, discuţiile – înţelegerea – raţiunea. I-am spus lui Lev – tot timpul am încercat să-i spun...

În ochii albaştri ai lui Elia erau lacrimi, observă Luz. Stivui castroanele unul peste altul în dulăpior şi se aşeză lângă vatră.

— Consilierul Marquez este un om rezonabil. Dacă ar fi fost el şeful Consiliului…, făcu Elia ca pentru sine.

Vera nu spuse nimic.

— Acum vorbeşti cel mai mult cu Marquez, aşa spune Andre, interveni Luz. El este Şeful Consiliului acum?

— Da.

— Tatăl meu este în închisoare?

— Domiciliu forţat, aşa spun ei, replică Elia teribil de stânjenit.

Luz încuviinţă din cap, dar Vera continuă să-l privească ţintă.

— Don Luis? Trăieşte? Am crezut… Arestat? pentru ce?

Stânjeneala lui Elias era un spectacol dureros. Luz răspunse:

— Pentru că l-a ucis pe Herman Macmilan.

Vera făcu ochii mari, bătăile accelerate ale inimii îi făcură tâmplele învineţite să se umfle şi să pulseze.

— Eu n-am văzut, spuse Luz pe tonul ei calm şi sec. Eram în urmă în mulţime, cu Southwind. Andre era în faţă cu Lev şi Elia, el a văzut şi mi-a povestit. S-a întâmplat după ce Macmilan l-a împuşcat pe Lev. Înainte ca vreunul dintre noi să ştie ce se întâmplă, oamenii lui Macmilan au început să tragă în noi. Tatăl meu a luat o puşcă din mâinile unuia dintre oameni şi a folosit-o ca pe bâtă. Nu a tras, aşa spune Andre. E greu de spus, cu toată încăierarea de acolo, cu lumea care se călca pe picioare, ce s-a petrecut de fapt. Andre spune că lumea crede că Macmilan a fost împuşcat. Oricum, era mort când s-a terminat.

— Am văzut şi eu, spuse Elia apăsat. Cred că asta... asta i-a împiedicat pe cei din Oraş să tragă, erau cuprinşi de confuzie...

— Nu s-a dat nici un ordin, spuse Luz. Din pricina asta, participanţii la marş, au avut vreme să se repeadă la ei. Andre crede că dacă tatăl meu nu s-ar fi aruncat la Macmilan, nu ar fi fost nici o încăierare. S-ar fi deschis focul şi lumea ar fi fugit.

— Şi fără să se trădeze principiile noastre, spuse Southwind limpede şi răspicat. Poate că dacă nu ne-am fi aruncat cu capul înainte, oamenii din Cetate nu ar fi tras ca să se apere.

— Şi doar Lev să fi fost ucis? spuse Luz la fel de răspicat. Dar Macmilan le-ar fi ordonat tuturor să tragă, Southwind. El a început. Dacă cei din coloana de marş ar fi fugit mai devreme, da, poate că ar fi fost împuşcaţi mai puţini. Şi n-ar mai fi fost nici unul din Cetate omorât în bătaie. Principiile tale ar fi rămas în picioare, dar Lev tot ar fi murit. Iar Macmilan ar fi fost în viaţă.

Elia o privea cu o expresie pe care ea n-o mai văzuse înainte; nu ştia ce înseamnă – detestare, poate, sau teamă.

— De ce? şopti Vera pe un ton sec inspirând mila.

— Nu ştiu! spuse Luz şi pentru că se simţea uşurată să rostească aceste lucruri, să vorbească despre ele, în loc să le ascundă şi să spună că totul era în regulă, o apucă râsul. Crezi că înţeleg ce a făcut tatăl meu, ce gândeşte el, ce este el? Poate că a înnebunit. Aşa i-a spus bătrânul Marquez lui Andre săptămâna trecută. Ştiu că dacă aş fi fost în locul lui, şi eu l-aş fi ucis pe Macmilan. Dar asta nu dezvăluie motivul pentru care el a făcut-o. Nu există explicaţie. E mai simplu să spui că înnebunise. Vezi tu, Southwind, aici greşeşti tu şi ai tăi. Totul e adevărat, totul e perfect adevărat, violenţa nu duce la nimic,

crima nu duce la nimic – numai că, uneori, lumea nu doreşte nimic. Nu doreşte decât moartea. Şi o capătă. Se lăsă tăcerea.

— Consilierul Falco a simţit nebunia acţiunii lui Macmilan, spuse Elia. Încerca să vă prevină.

— Nu, spuse Luz, nu o făcea. Nu încerca să prevină continuarea tirului, a crimelor şi nici nu era de partea ta. Nu ai altceva în cap decât raţiune, Senhor Elia? Tatăl meu l-a ucis pe Macmilan din acelaşi "motiv" pentru care Lev a ţinut piept acolo oamenilor înarmaţi, i-a sfidat şi a fost ucis. Pentru că era un bărbat şi pentru că asta fac bărbaţii. Raţiunea vine pe locul doi.

Mâinile lui Elia erau încleştate. Chipul îi era palid, atât de palid încât albastrul ochilor ieşea în evidenţă cu o strălucire nefirească. O privi ţintă pe Luz şi spuse, destul de blând:

— De ce stai aici, Luz Marina?

— Unde să mă duc? întrebă ea, aproape batjocoritor.

— La tatăl tău.

— Da, asta fac femeile.

— E disperat, dizgraţiat, are nevoie de tine.

— Şi voi nu.

— Ba da, spuse Vera cu disperare în glas. Elia, ai înnebunit şi tu? Ai de gând să o alungi?

— Din cauza ei s-au întâmplat toate – dacă n-ar fi venit aici, Lev... A fost vina ei...

Elia era gâtuit de o emoţie pe care nu o putea stăpâni, vocea îi urcă şi ochii i se lărgiră.

— A fost vine ei!

— Ce tot vorbeşti acolo? şopti Vera, iar Southwind adăugă mândră:

— Nu-i adevărat! Nimic din ce spui nu-i adevărat!

Luz nu spuse nimic.

Elia, tremurând, îşi acoperi faţa cu mâinile. Nici unul nu mai rosti o vorbă multă vreme.

— Îmi pare rău, spuse el, ridicând privirea. Ochii îi erau uscaţi şi strălucitori, gura i se mişca ciudat pe când vorbea. Iartă-mă, Luz Marina. N-am nici o intenţie rea. Ai venit aici, eşti bine primită printre noi. Am... Am obosit să tot încerc să văd ce e bine de făcut, ce e bine... e greu să afli ce e bine...

Cele trei femei tăceau.

— Am făcut un compromis, da, un compromis cu Marquez, ce altceva puteam să fac? Ai să spui că Elia trădează idealurile noastre, că ne vinde legătura cu Cetatea, că pierde tot ce am câştigat prin luptă. Ce mai vreţi? Mai mulţi morţi? Vreţi o altă confruntare, vreţi să vedeţi cum mor iarăşi Oamenii Păcii împuşcaţi, cum se luptă, cum se bat... cum ucid din bătaie iarăşi... tocmai noi – noi, cei care credem în pace, în nonviolenţă...

— Nimeni nu spune asta despre tine, Elia, făcu Vera.

— Trebuie să înaintăm încet. Trebuie să fim rezonabili. Nu le putem face pe toate dintr-o dată, grăbit, cu violenţă. Nu e uşor, nu e uşor deloc!

— Nu, spuse Vera. Nu e uşor.

— Ne-am strâns din toată lumea, începu bătrânul. Din marile oraşe şi din satele cele mici, de acolo a venit lumea. Când a început Marşul în Oraşul Moscovei erau patru mii, iar când au ajuns la marginea ţinutului numit Rusia, erau deja şapte mii. Şi au traversat ţinutul cel mare numit Europa şi de peste tot sute şi sute de oameni se alăturau Marşului, familii întregi sau suflete singure, tineri şi bătrâni. Au venit din oraşele din apropiere, au venit din ţinuturile mari de departe, de dincolo de ocean, din India, din Africa. Cu toţii au adus ce au putut, mâncare şi bani preţioşi ca să cumpere de mâncare, pentru că atât de mulţi călători aveau nevoie de hrană.

Lumea din cetate se înşira de-a lungul drumului ca să-i privească trecând şi uneori copiii veneau în fugă cu daruri de hrană şi de bani preţioşi. Armatele marilor ţări stăteau şi ele pe marginea drumului şi priveau şi protejau pe cei care mărşăluiau şi se asigurau că nu fac nici o stricăciune câmpurilor şi copacilor şi oraşelor, pentru că erau în număr atât de mare. Şi călătorii cântau şi câteodată armatele cântau cu ei. Uneori oamenii din armate aruncau armele şi se alăturau Marşului în bezna nopţii. Au mers, au tot mers. Noaptea făceau tabără şi parcă într-o clipă se ridica un mare oraş pe câmpul larg, plin de oameni. Au mers şi au mers şi au mers, peste câmpurile Franţei şi peste câmpurile Germaniei şi peste munţii înalţi ai Spaniei; au mers săptămâni şi luni de-a rândul, cântând cântece de pace şi aşa au ajuns în sfârşit, în număr de zece mii la capătul ţinutului şi la

începutul mării, în Oraşul Lisabonei, unde li se promiseseră nave. Iar navele îi aşteptau în port.

Aşa a fost Marşul cel Lung. Dar nu se terminase călătoria! Au urcat pe vapoare ca să navigheze spre Ţinutul Liber, unde ştiau că aveau să fie bine primiţi.

Dar acum erau prea mulţi. Navele puteau duce doar două mii, iar numărul lor crescuse pe măsură ce tot merseseră, acum erau zece mii. Ce să facă? S-au tot înghesuit. Au construit mai multe paturi, s-au înghesuit câte zece în fiecare încăpere a vapoarelor uriaşe, încăperi construite să adăpostească doar câte doi. Căpitanii navelor au spus:

— Opriţi-vă, nu vă mai puteţi îngrămădi pe nave, nu avem destulă apă pentru lunga călătorie, nu puteţi urca cu toţii la bord. Aşa că ei au cumpărat vase, vase de pescuit, vase cu pânze şi motor; şi oameni, oameni mari şi bogaţi care aveau bărcile lor au venit şi au spus: "Folosiţi vasul meu, am să iau cincizeci de suflete către Ţinutul Liber". Pescarii au venit din Oraşul numit Anglia şi au spus: "Folosiţi vasele noastre, o să luăm câte cincizeci de suflete". Unii se temeau să traverseze o mare atât de mare, în bărcuţele acelea, unii s-au întors acasă şi au părăsit Marşul cel Lung. Dar tot timpul veneau alţii ca să se alăture procesiunii, aşa că numărul lor a crescut. Şi astfel s-a făcut că au navigat cu toţii din portul Lisabonei. A cântat muzica şi s-au aruncat panglici în vânt şi toată lumea de pe vapoarele cele mari şi bărcuţe au pornit la drum pe apă împreună cântând.

Nu au putut sta împreună pe mare. Vapoarele erau iuţi, bărcile erau încete. În opt zile, navele cele mari au intrat în portul Montreal, în ţinutul Canamericii. Celelalte bărci au venit înapoi, împrăştiate prin tot oceanul după câteva zile, altele după câteva săptămâni. Părinţii mei erau pe una dintre bărci, o barcă frumoasă albă numită Anita, pe care o nobilă doamnă o împrumutase Poporului Păcii ca să poată ajunge în Ţinutul Liber. Erau patruzeci în barca aceea. Au fost zile bune, aşa mi-a spus mama. Vremea a fost bună şi au stat pe punte în bătaia soarelui şi au plănuit cum să construiască oraşul Păcii în ţinutul care le fusese promis, ţinutul dintre munţi, în partea de nord a Canamericii.

Dar când au ajuns la Montreal, au fost întâmpinaţi de oameni înarmaţi şi prinşi şi duşi în închisori; şi toţi ceilalţi, cei de pe vapoare, cu toţii îi aşteptau în lagăre.

Erau prea mulţi, aşa spuneau conducătorii acelui ţinut. Trebuia să fie două mii şi ei erau zece mii. Nu încăpeau în nici un ţinut atât de mulţi. Erau primejdioşi prin numărul lor. Oameni de pe tot Pământul veneau să li se alăture şi îşi făceau tabăra în afara oraşului şi-n afara lagărelor şi cântau cântece de pace. Chiar şi din Brazilia veneau; începuseră propriul lor Marş Lung către nord de-a lungul marilor continente. Conducătorii Canamericii erau înspăimântaţi. Spuneau că nu e chip să se păstreze ordinea, nici să hrănească atât de mulţi. Spuneau că era o invazie. Spuneau că Pacea era o minciună, nu adevărul, pentru că ei nu o înţelegeau şi nici nu o voiau. Spuneau că oamenii lor îi părăseau şi se alăturau Păcii şi asta nu se putea permite, pentru că trebuiau cu toţii să lupte Lungul Război cu Republica, război care se ducea de douăzeci de ani şi încă nu se terminase. Spuneau că Oamenii Păcii erau trădători şi spioni ai Republicii! Aşa că ne-au dus în lagăre, în loc să ne dea ţinutul dintre munţi, pe care ni-l promiseseră. Acolo m-am născut eu, în lagărul de la Montreal.

În sfârşit, conducătorii au spus: Foarte bine, o să ne ţinem promisiunea, o să vă dăm un ţinut să trăiţi în el, dar pe Pământ nu e loc pentru voi. O să vă dăm nava care a fost construită în Brazilia cu multă vreme înainte, ca să trimită hoţii şi ucigaşii departe. Trei nave s-au construit, două le-au trimis pe o lume numită Victoria, pe a treia nu au folosit-o niciodată pentru că legea se schimbase. Nimeni nu voia nava, pentru că era făcută doar pentru un drum, nu se putea întoarce pe Pământ. Brazilia ne-a dat nava aceea. Două mii dintre voi au să intre, atât poate duce. Iar restul dintre voi trebuie, fie să-şi găsească drumul înapoi peste ocean, pe cont propriu înapoi în Rusia cea Neagră, fie să trăiască aici în lagăre, să construiască arme pentru războiul împotriva Republicii. Toţi conducătorii voştri trebuie să urce pe navă, Methta şi Adelson, Kaminskaya şi Wicewsca şi Shults. Nu vrem ca oamenii aceştia să rămână pe Pământ pentru că nu iubesc războiul. Ei trebuie să ducă Pacea pe altă lume.

Aşa că au fost aleşi cei două mii. Şi ziua alegerii a fost amară, cea mai amară zi dintre toate. Pentru cei care mergeau exista speranţă, dar şi risc – să meargă fără pilot printre stele către o lume necunoscută, fără să se mai întoarcă vreodată? Iar pentru cei care aveau să rămână nu mai rămăsese nici o umbră de speranţă. Pentru că nu era loc pentru Pace pe Pământ.

S-a făcut alegerea şi s-au vărsat lacrimi şi nava a plecat. Şi aşa, pentru cei două mii de inşi şi pentru copiii lor şi copiii copiilor lor, Marşul cel Lung s-a încheiat. Aici, în locul pe care noi îl numim Shantih, în văile Victoriei. Dar nu am uitat Marşul cel Lung şi marea călătorie şi pe cei pe care i-am lăsat în urmă, cu braţele întinse către noi. Nu am uitat Pământul.

Copiii ascultau: chipuri albe şi negre, păr negru şi castaniu; ochi atenţi, plânşi; bucurându-se de poveste, mişcaţi de ea, plictisiţi... Mai auziseră întreaga poveste şi înainte, chiar dacă unii erau atât de tineri. Pentru ei, povestea făcea parte din lumea lor. Doar pentru Luz era un lucru nou.

Avea o sută de întrebări în minte, prea multe; îi lăsă pe copiii să întrebe mai întâi.

— Amity e negru pentru că bunica lui a venit din Rusia cea Neagră?

— Spune-ne despre nava spaţială! despre cum dormeau pe nava spaţială!

— Zi-ne despre animalele de pe Pământ!

Unele dintre întrebări se puneau din pricina ei; voiau ca ea, cea din afară, fata cea mare care nu ştia, să audă părţile lor favorite din saga poporului.

— Spune-i lui Luz despre aero-planetele-zburătoare! strigă o fetiţă teribil de surescitată şi întorcându-se către Luz începu să bâiguie povestea bătrânului, în locul lui: Mama şi tata lui erau pe barca din mijlocul oceanului şi o navă zburătoare a trecut peste ei în aer, a făcut bum şi a căzut în mare şi a explodat şi era Republica şi ei au văzut. Şi au încercat să culeagă oamenii din apă dar nu era nici unul şi apa era otrăvită şi a trebuit să plece mai departe.

— Spune despre oamenii care au venit din Afferca! ceru un băiat. Dar Hari era obosit.

— Destul, spuse el. Hai să cântăm unul dintre cântecele Marşului cel Lung. Meria?

O fată de doisprezece ani se ridică zâmbind şi se întoarse cu faţa către ceilalţi.

— O, când vom ajunge, începu ea cu o voce dulce şi ceilalţi i se alăturară...

O, când vom ajunge,
Când vom ajunge-n Lisabona,
Vapoare albe ne vor aştepta.
O, când vom ajunge...

Norii se împrăştiau, grei şi zdrenţuiţi pe margini, peste râu şi peste dealurile din nord. Către sud, Golful exterior sclipea argintiu şi îndepărtat. Picături de la ultima ploaie cădeau greu din când în când de pe frunzele copacilor mari de bumbac, de pe coama dealului înălţându-se la răsărit de casa lui Southwind. Nu se auzea nimic altceva. O lume tăcută, o lume cenuşie. Luz stătea singură sub copaci, privind peste ţinutul pustiu. Nu mai fusese singură de multă vreme. Nu ştiuse atunci când pornise către deal, unde mergea sau ce căuta. Locul acesta, tăcerea aceasta, singurătatea aceasta. Picioarele o duseseră singure.

Pământul era noroios, buruienile grele de umezeală, dar haina poncho pe care i-o dăduse Italia era groasă; se aşeză pe patul de frunze mustind de sub copaci şi, cu braţele în jurul genunchilor pe sub poncho, rămase nemişcată, privind pierdută către apus peste cotul râului. Rămase aşa multă vreme, fără să vadă altceva decât ţinutul nemişcat, norii leneşi şi râul.

Singură, singură. Era singură. Nu avusese timp să afle că era singură tot muncind cu Southwind, îngrijind de Vera, vorbind cu Andre, alăturându-se încetul cu încetul vieţii din Shantih; ajutând la ridicarea noii şcoli a oraşului, pentru că şcoala Cetăţii se închisese pentru cei din Shantih. Trecuse ca oaspete dintr-o casă în alta, de la o familie la alta. Adusă, bine primită, pentru că erau oameni de treabă, neştiutori în ale ranchiunei sau neîncrederii. Doar noaptea, pe când se odihnea pe salteaua de paie în întunericul podului, singurătatea venea la ea cu un chip alb şi trist. La început fusese înspăimântată. Ce să fac? strigase

în minte şi se întorsese pe cealaltă parte ca să scape de chipul trist al singurătăţii ei, se refugiase în grijile ei, în somn.

Acum se întorcea la ea, păşind încet peste coama cenuşie a dealului. De această dată, chipul îi era acela al lui Lev. Nu avea nici un chef să-şi întoarcă privirile.

Venise vremea să privească ţintă la ceea ce pierduse. Să privească şi să vadă totul. Apusul primăverii peste acoperişurile Cetăţii, cu mult timp în urmă şi chipul lui aprins de vâlvătaia aceea...

— Uite, uite, poţi să vezi ce-ar trebui să fie, ce este...

Amurgul din casa lui Southwind şi chipul lui, ochii lui.

— Să trăieşti şi să mori de dragul unei idei...

Vântul şi lumina de pe dealul Rocktop şi vocea lui. Şi restul, tot restul, toate zilele şi luminile şi vânturile şi anii care aveau să fie şi care nu, care ar fi putut fi în curând şi care nu aveau să mai fie în veci, pentru că el murise. Ucis cu un foc de armă pe drum, în vânt, la douăzeci şi unul de ani. Munţii lui neumblaţi, care nu aveau să mai fie în veci călcaţi.

Dacă sufletul rămânea pe lume, îşi spuse Luz, al lui Lev se dusese deja în locurile acelea; la nord de valea pe care el o găsise, la munţii despre care îi vorbise în noaptea de dinaintea marşului către Cetate, cu atâta bucurie şi înfocare:

— Mai înalţi decât îţi poţi imagina, Luz, mai înalţi şi mai albi. Te uiţi în sus şi mai sus şi tot mai găseşti piscuri deasupra celorlalte.

Acum ar fi fost acolo, nu aici. Luz nu făcea decât să-şi privească propria-i singurătate, deşi aceasta purta acum chipul lui.

— Du-te, Lev, şopti ea destul ca să poată fi auzită. Du-te în munţi, du-te sus...

Dar eu unde să mă duc? Unde să mă duc singură?

Fără Lev, fără mama pe care n-am cunoscut-o niciodată, fără casa şi Cetatea mea, fără un prieten... o, da, prieteni. Vera, Southwind, Andre, toţi ceilalţi, toţi oamenii buni, dar ei nu sunt dintre ai mei. Doar Lev, doar Lev era şi el n-a putut sta, nu a putut aştepta, a trebuit să plece să-şi escaladeze munţii şi să lase viaţa pe mai târziu. El a fost şansa mea, norocul meu. Şi eu

am fost al lui. Dar el n-a vrut asta, nu s-a oprit ca sa vadă. A dat totul la o parte.

Aşa că mă opresc aici între văi, sub copaci şi trebuie sa văd. Şi ceea ce văd este Lev mort şi speranţa lui pierdută; tatăl meu, un ucigaş şi un nebun; şi eu o trădătoare a Cetăţii şi o străină a Oraşului.

Şi ce altceva mai este aici?

Tot restul lumii. Râul de colo şi dealurile şi lucirea Golfului. Tot restul acestei lumi vii, tăcute, lipsită de oameni. Şi eu singură.

Pe când cobora dealul îl văzu pe Andre ieşind din casa lui Southwind, întorcându-se să vorbească cu Vera în prag. Se strigară peste câmpul desţelenit şi el o aşteptă la cotitura drumului care ducea către Shantih.

— Unde ai fost, Luz? întrebă el in felul lui atent, timid.

Niciodată nu încercase să o atragă, aşa cum o făceau ceilalţi. Era doar prezent, gata oricând să o ajute. De la moartea lui Lev, nu mai avusese parte de bucurii, ameţit şi puţin încurcat,apăsat, răbdător.

— Nicăieri, răspunse ea fără să mintă. M-am plimbat. M-am gândit. Andre, spune-mi. Nu am vrut să te întreb câtă vreme era ea de faţă, nu vreau s-o supăr. Ce se întâmplă acum între Cetate şi Shantih? Nu ştiu destule ca să înţeleg ce spune Elia. O să fie... ca mai înainte?

După o pauza destul de lungă, Andre dădu din cap. Chipul lui întunecat, cu pometţii parcă sculptaţi in lemn, era încordat.

— Sau mai rău, răspunse el. Apoi, atent ca să rămână cinstit faţă de Elia: Unele lucruri s-au îmbunătăţit. Înţelegerea comercială – dacă or s-o respecte. Şi extinderea către Valea de Sud. N-or să fie sclavi şi "administratori de moşie". Aşa sper. S-ar putea să lucrăm împreună acolo, odată.

— Ai să te duci acolo?

— Nu ştiu. Cred că da. Ar trebui.

— Şi cum rămâne cu colonia de nord? Valea pe care ai găsit-o tu, munţii?

Andre ridică privirile spre ea. Scutură din cap.

— Nici gând…?

— Numai dacă mergem ca subordonaţi ai lor.

— Marquez n-o să fie de acord să mergi singur, fără cei din Cetate?

El scutură din cap.

— Şi dacă te duci oricum?

— Ce crezi că visez eu în fiecare noapte? spuse el şi pentru prima data îi simţi amărăciunea în glas. După ce am discutat cu Elia şi Jewel şi Sam şi Marquez şi Consiliu despre compromis, despre cooperare, despre raţiune?... Dacă mergem, or să ne urmeze.

— Atunci du-te într-un loc unde nu te pot urmări.

— Unde-ar putea fi locul acela? spuse Andre, din nou pe tonul lui răbdător, ironic şi trist.

— Oriunde! Mai departe către est, prin păduri. Sau spre sud-est Sau către sud, de-a lungul coastei, pe drumul trailerelor – trebuie să mai existe şi alte golfuri, alte locuri de oraş! Ăsta e un continent întreg, o lume întreagă. De ce trebuie să stăm aici, tocmai aici, înghesuiţi, să ne distrugem unul pe altul? Ai fost în triburile sălbatice, tu şi Lev şi ceilalţi, ştii cum este acolo...

— Da. Ştiu.

— Te-ai întors. De ce a trebuit să te întorci? De ce nu pot oamenii să plece pur şi simplu, nu prea mulţi dintr-o dată, dar să plece, noaptea şi să continue; ar trebui, poate, câţiva care să meargă înainte şi să ridice refugii cu provizii; dar tu nu laşi urme, nici o urmă. Numai să mergi. Departe! Şi după ce ai mers o sută de kilometri, sau cinci sute sau o mie şi găseşti un loc bun, să te opreşti şi să ridici o aşezare. Un loc nou. Singur.

— Asta nu-i... asta înseamnă ruperea de comunitate, Luz, spuse Andre. Ar însemna... să fugim.

— O, spuse Luz şi în ochii ei luci mânia. Să fugi! Te târăşti în capcana lui Marquez din Valea de Sud şi numeşti asta poziţie fermă! Vorbeşti despre puterea de a alege şi despre libertate... Lumea, întreaga lume te aşteaptă să trăieşti în ea şi să fii liber şi tu numeşti asta fugă! Fugă de ce? Către ce? Poate că noi nu putem fi liberi, poate că oamenii îşi poartă întotdeauna cu sine propria fiinţă, dar cel puţin tu poţi să încerci. La ce ţi-a folosit Marşul cel Lung? Ce te face să crezi că s-a sfârşit vreodată?

CAPITOLUL 11

Vera intenţionase să rămână trează ca să-i conducă, dar adormise lângă foc şi bătaia uşoară în uşă n-o trezi. Southwind şi Luz se uitară una la alta; Southwind scutură din cap. Luz îngenunche şi iute, făcând zgomot cât mai puţin, puse încă o brichetă de turbă peste cărbuni, astfel ca locuinţa să rămână caldă în timpul nopţii. Cu mişcări mai greoaie, din cauza plafonului gros şi a greutăţii din spate, Southwind se aplecă şi atinse cu buzele părul cărunt al Verei. Apoi se uită în jur, cu o privire îngrozită şi grăbită şi ieşi. Luz o urmă.

Noaptea era noroasă dar uscată şi foarte întunecată. Frigul o trezi pe Luz din lunga transă a aşteptării şi-o făcu să-şi tragă sufletul. În întuneric se auzeau vocile şoptite ale celor din jur.

— Sunteţi amândouă? Bine, să mergem.

Porniră pe lângă casă traversând câmpul de cartofi spre şirul scund de dealuri care se vedea dincolo, spre est. Când ochii lui Luz se obişnuiră cu întunericul, îşi dădu seama că cel de lângă ea era tatăl lui Lev, Sasha; simţindu-i privirea în beznă, întrebă:

— Cum e cu pachetul?

— Foarte bine, răspunse ea în şoaptă.

Nu trebuia să vorbească, nu trebuia să facă nici un zgomot, îşi zise, nu încă, nu înainte de a ieşi din zona locuită, din ultimul sat şi dincolo de ultima fermă, peste râul Mill, o cale lungă. Trebuie să meargă în linişte, fără a fi opriţi. O, Doamne, te rog fă să nu fim opriţi!

— Povara mea e formată din lingouri de fier şi păcate neizbăvite, murmură Sasha şi înaintară în tăcere câteva siluete în umbra lunii.

Domnea încă întunericul când ajunseră la râul Mill, câţiva kilometri mai la sud, unde se întâlnea cu Songe. Barca era pregătită, Andre şi Holdfast aşteptând împreună cu el. Hari traversă, vâslind, şase oameni apoi pe următorii şase. Luz era în grupul al doilea. Pe când se apropiau de malul estic, negreala adâncă a nopţii începu să se subţieze într-o geană de lumină, o ceaţă ce se îngroşa deasupra apei. Tremurând puse piciorul pe

malul îndepărtat. Rămas singur în barca împinsă înapoi de Andre şi de ceilalţi, Hari strigă încet:

— Mult noroc, mult noroc: Pacea fie cu voi!

Şi barca dispăru în ceaţă ca un strigoi, iar cei doisprezece rămăseseră acolo, pe malul fantomatic şi nisipos.

— Veniţi pe aici, se auzi vocea lui Andre din ceaţa decolorată. Ne vor da micul dejun.

Ei se aflau în ultimul şi cel mai mic dintre cele trei grupuri care plecau, câte unul pe noapte; ceilalţi aşteptau mai departe, adăpostiţi de dealurile colţuroase dinspre est de Mill, un loc unde ajungeau doar cei care puneau capcane pentru iepuri. În şir indian, urmărindu-i pe Andre şi Holdfast, părăsiră malul râului şi intrară în ţinutul sălbatic.

De ore întregi se tot gândea, la fiecare pas, că îndată după oprire se va prăvăli drept în jos, în praf, în noroi sau nisip, se va prăvăli acolo şi nu se va mai mişca până dimineaţă. Dar când se opriră, îi văzu pe Martin şi Andre în faţă, discutând ceva, şi continuă să meargă, pas cu pas, până ce îi ajunse, şi nici măcar atunci nu se prăvăli pe jos, ci rămase în picioare ca să audă ce spun.

— Martin crede că busola indică greşit direcţia, spuse Andre. Cu o privire neîncrezătoare, îi întinse instrumentul lui Luz, ca şi cum ea ar fi putut să constate dintr-o privire că e inexactă. Când văzu cât e de delicată, cu cutia de lemn lustruit, inelul de aur, geamul, acul fragil şi strălucitor, zăbovind tremurând între punctele incizate, îşi zise: "Ce lucru minunat, miraculos, incredibil". Dar Martin o privea cu dezaprobare.

— Sunt sigur că deviază spre est, zise. Dealurile astea conţin probabil minereu de fier, care modifică direcţia corectă.

Făcu semn cu capul spre est. De o zi şi jumătate erau într-un ţinut ciudat şi plin de tufişuri, fără copaci şi plante de bumbac, ci doar cu un tufăriş rar şi încâlcit, care nu creştea mai mult de doi metri. Nu era pădure, dar nici teren deschis; rareori se putea vedea la o distanţă mai mare. Dar nu ştiau că spre est, la stânga lor, şirul de dealuri înalte pe care îl găsiseră cu şase zile înainte continua. De câte ori ajungeau pe o ridicătură în ţinutul cu tufişuri, zăreau orizontul roşu-închis şi stâncos al înălţimilor.

— Ei bine, glăsui Luz, auzindu-şi propria voce pentru prima dată după ore întregi, contează foarte mult?

Andre îşi sugea buza de jos. Chipul lui osos părea ostenit, cu ochii îngustaţi şi lipsiţi de viaţă.

— Nu pentru drumul nostru mai departe, spuse. Atâta vreme cât avem soarele sau câteva stele noaptea. Dar pentru alcătuirea hărţii...

— Şi ce dacă ne întoarcem iar spre est? Depăşim dealurile alea. Văd că nu scad deloc în înălţime, făcu Martin.

Mai tânăr decât Andre, părea mult mai puţin obosit. Era unul dintre capii grupului. Luz se simţea în largul ei cu Martin, acesta arăta înspre un locuitor al oraşului, îndesat, brunet, vânjos, destul de concis la vorbă şi posomorât. Până şi numele lui era unul obişnuit în Cetate. Dar cu toată forţa liniştitoare a lui Martin, ea i se adresă cu întrebarea tot lui Andre:

— Încă nu putem marca itinerarul?

Nedorind să lase nici o urmă care ar putea constitui un indiciu, încercaseră să facă o hartă a itinerarului. Câţiva mesageri puteau duce o hartă la Shantih după vreo doi ani, conducând un al doilea grup spre noua colonie. Era singurul motiv pe care îl invocau vreodată. Andre era însărcinat cu alcătuirea hărţii călătoriei spre nord şi simţea că are o responsabilitate importantă, fiindcă motivul neexprimat pentru care se făcea harta le stăruia mereu în minte. Era singura lor legătură cu Shantih, cu omenirea, cu propriile vieţi din trecut; singura lor asigurare că nu rătăceau pur şi simplu pierduţi în sălbăticie, fără ţintă şi vreun scop şi din moment ce nu puteau lăsa nici o urmă, fără speranţă de întoarcere.

Uneori, Luz se agăţa de ideea hărţii, era nerăbdătoare din cauza asta. Martin era pătruns de această sarcină, dar cea mai mare grijă a sa era să nu lase nici o urmă în trecerea lor; tresărea, remarcă Italia, de câte ori cineva călca pe câte un băţ şi îl rupea. Desigur, în cele zece zile ale călătoriei, lăsaseră minimum de urme ale trecerii a unui număr de şaizeci şi şapte de oameni.

Martin scutură din cap la întrebarea lui Luz.

— Uite ce e, drumul pe care l-am ales noi a fost evident cel mai uşor, chiar de la început.

Andre zâmbi. Era un rictus, ca o crăpătură în scoarţa unui copac, iar ochii îi deveniră şi mai înguşti, precum două fante mai mici. De aceea lui Luz îi plăcea să fie cu Andre; îi inspira forţă cu acel zâmbet amuzat, ca un copac surâzând.

— Ţine seama de opţiuni, Martin! spuse, iar ea văzu ce-şi închipuia el: un grup de oameni din Cetate, hăndrălăii lui Macmilan, arme, bice, cizme şi tot restul stând pe malul abrupt al lui Songe, uitându-se spre nord, est, sud, cuprinzând cu privirea pustietatea cenuşie, înnegrită de rugina florilor, nesfârşită, monotonă şi tăcută, încercând să decidă care din cele o sută de direcţii posibile fusese aleasă de fugari.

— Foarte bine, spuse, deci hai să traversăm dealurile.

— Urcuşul nu va fi mult mai greu decât înaintarea anevoioasă prin hăţişul ăsta, zise Andre.

Martin aprobă.

— Deci aici iar o luăm spre est?

— Aici sau în oricare alt loc, rosti Andre, scoţând schiţa pentru hartă, soioasă şi mototolită, ca să noteze ceva.

— Acum? întrebă Luz. Sau facem popas?

De obicei, nu se opreau înainte de asfinţit, dar astăzi făcuseră cale lungă. Privi în jur, la tufişurile înalte până la urmă arămii şi pline de spini, care creşteau la distanţă de un metru – doi unul de altul, astfel încât nenumărate cărări şerpuite fără sfârşit le ocoleau sau treceau printre ele. Doar câţiva membri ai grupului se vedeau. Cei mai mulţi se aşezaseră imediat jos, o dată cu anunţarea opririi. Deasupra, cerul era cenuşiu ca oţelul, inexpresiv, acoperit de un strat neted de nori. Nu mai plouase de două nopţi, dar vremea devenea tot mai rece.

— Mai sunt doar câţiva kilometri, spuse Andre şi ajungem la poalele dealurilor; poate găsim puţin adăpost acolo. Şi apă.

Privi spre ea, aşteptând să-i audă părerea. El, Martin, Italia şi ceilalţi deschizători de drumuri o considerau adesea pe ea, sau pe alte femei mai în vârstă ca reprezentante ale celor slabi, care nu puteau ţine pasul cu cei puternici. Nu-i păsa. Zilnic mergea cât o ţineau puterile, sau chiar mai mult. Primele trei zile ale călătoriei, când se grăbeau, temându-se să nu fie urmăriţi, o extenuaseră şi deşi devenise mai rezistentă nu reuşise niciodată să-şi revină complet. O accepta şi îşi înfrâna necazul pe povara

din spate, acea monstruoasă şi enervantă greutate apăsătoare care-i îndoia genunchii şi-i distrugea gâtul. Ce bine ar fi fost să nu fie nevoiţi să care totul cu ei! Dar nu puteau folosi care fără să lase cărări; iar şaizeci şi şapte de oameni nu puteau trăi fără nimic în sălbăticie, nici nu se puteau instala fără unelte, chiar dacă n-ar fi fost toamnă târzie, aproape iarnă...

— Mai sunt doar câţiva kilometri, spuse. Era întotdeauna surprinsă când spunea astfel de lucruri, ca şi cum ar fi fost un fleac, când în ultimele ore visase, dorise fierbinte să se aşeze, să se aşeze doar, să se aşeze un minut doar, o lună, un an! Dar acum că venise vorba s-o ia din nou spre est, îşi dădea seama că dorea tot atât de mult să scape de acest labirint de tufişuri încâlcite pline de spini, urcând dealurile, unde poate că drumul de urmat era vizibil.

Câteva minute de odihnă, adăugă şi se aşeză, descotorosindu-se de bretelele rucsacului şi frecându-şi umerii dureroşi. Andre se aşeză şi el de îndată, Martin se duse să stea de vorbă cu cineva şi să discute schimbarea itinerarului. Nici unul nu se vedea. Dispăruseră cu toţii în marea de tufişuri spinoase, profitând deja de odihna de câteva clipe, întinşi pe pământul nisipos şi cenuşiu presărat cu spini. Nu-l putea vedea nici măcar pe Andre, ci doar un colţ din rucsacul său. Un vânt dinspre nord-vest, slab dar rece, făcu să freamete crengile scurte şi uscate ale tufişurilor. Alt sunet nu se mai auzea.

Şaizeci şi şapte de oameni: nu se vedeau: nu se auzeau. Dispăruţi. Pierduţi. O picătură de apă într-un râu, un cuvânt, un suflu pe aripile vântului. Nişte fiinţe mărunte se mişcaseră puţin în ţinutul sălbatic, fără a ajunge prea departe, apoi încetaseră să se mişte şi nu era nici o diferenţă pentru ţinutul sălbatic sau pentru orice altceva, nu era o diferenţă mai mare decât un spin aruncat printre un milion de alţi spini, sau un grăunte de nisip care a fost mutat din loc.

Spaima care-i devenise cunoscută în aceste zece zile de călătorie apăru ca un petic de ceaţă cenuşie peste câmpul gândurilor ei, o înfiorare furişată de orbire. Era tipic pentru ea, prin moştenire şi educaţie, să-şi ţină în frâu spaima ei, spaima lor, înălţând astfel zidurile şi acoperişurile Cetăţii. Spaima era aceea care făcuse străzile atât de drepte şi uşile atât de înguste.

Nu cunoscuse teama trăind dincolo de aceste uşi. Se simţise în siguranţă. Până şi la Shantih uitase de spaimă, chiar străină fiind, fiindcă acolo zidurile nu se vedeau, dar erau foarte puternice: tovărăşie, cooperare, dragoste; cercul uman apropiat. Dar ea se depărtase de acesta de bunăvoie şi intrase în sălbăticie şi ajunsese în sfârşit să se confrunte cu teama pe care se clădise întreaga viaţă.

N-o putea doar constata, ci trebuia să o combată când o simţise cuprinzând-o prima dată, altfel ar fi întinat totul şi şi-ar fi pierdut puterea de alegere. Trebuia să lupte orbeşte, fiindcă nici o raţiune nu rezista în faţa spaimei. Era mult mai veche şi mai puternică decât ideile.

De exemplu, ideea de Dumnezeu. În Cetate, copiii lor vorbeau despre Dumnezeu. El făurea toate lucrurile şi-i pedepsea pe cei răi, îi trimitea pe cei buni în Rai după moarte. Raiul era o casă frumoasă, cu acoperiş de aur, unde Maria, mama lui Dumnezeu, mama tuturor, aştepta cu drag sufletele morţilor. Îi plăcuse povestea. Când era mică, se ruga lui Dumnezeu să facă să se întâmple sau nu anumite lucruri, fiindcă el putea face orice dacă îl rugai. Mai târziu, îi plăcuse să-şi închipuie că mama lui Dumnezeu locuieşte împreună cu mama ei. Dar aici, când se gândea la Rai, era ceva mic şi îndepărtat, ca şi Cetatea. Nu avea nici o legătură cu ţinutul sălbatic. Aici nu era Dumnezeu, el aparţinea oamenilor şi acolo unde nu erau oameni, nu era Dumnezeu. La înmormântările pentru Lev şi pentru ceilalţi, vorbiseră şi despre Dumnezeu, dar asta era acolo, acolo. Aici nu exista aşa ceva. Nimeni nu făurise această sălbăticie şi în ea nu era nici bine, nici rău; pur şi simplu exista.

Desenă un cerc în praful nisipos de lângă picior, făcându-l cât putea de perfect, folosind o rămurică spinoasă. Acest cerc era o lume, un individ sau un Dumnezeu, putea fi numit orice. Nimic aflat în pustietate nu putea crea un asemenea cerc – se gândi la delicatul inel de aur din jurul geamului busolei. Fiindcă era om, avea mintea, ochii şi dibăcia de a-şi imagina ideea de cerc şi de a-şi reprezenta respectiva idee. Dar orice strop de apă, căzând de pe o frunză într-o baltă sau într-o băltoacă de ploaie putea descrie un cerc, unul mai perfect, alunecând în afară dinspre centru, iar dacă apa nu avea margini, cercul putea pluti mereu

în afară, mereu mai estompat, mereu mai întins. Ea nu era în stare să facă ceea ce putea să facă o picătură de apă. Ce era în interiorul ei? Grăunţe de nisip, praf, câteva pietricele, un spin pe jumătate îngropat. Chipul ostenit al lui Andre, sunetul vocii lui Southwind, ochii lui Sasha care semănau cu cei ai lui Lev, durerea din proprii umeri pe locul unde apăsaseră baierele rucsacului şi spaima ei. Cercul nu putea ţine spaima deoparte şi mâna şterse cercul, nivelând nisipul, lăsându-l aşa cum fusese şi va rămâne întotdeauna, după plecarea lor mai departe.

— La început am simţit că-l părăsesc pe Timmo, spuse Southwind studiindu-şi cea mai gravă pustulă de pe piciorul stâng. Când am părăsit casa. El şi cu mine am construit-o... ştii. Mă simţeam ca şi cum aş fi plecat pentru totdeauna, părăsindu-l acolo. Dar acum nu mai pare să fie aşa. Aici a murit, în ţinutul sălbatic. Ştiu că nu chiar în acest loc, ci undeva acolo, în nord. Dar nu-l simt aşa de îngrozitor de departe ca toamna trecută, când am plecat din casa noastră. Acum e ca şi cum aş fi venit să mă alătur lui. Nu vorbesc de moarte. Doar că acolo mă gândeam numai la moartea lui, iar aici, în timp ce mergem mereu, mă gândesc la el când era în viaţă. Ca şi cum ar fi cu mine acum.

Făcuseră popas într-o depresiune a terenului, la poalele dealurilor roşii, lângă un pârâu cu ape repezi şi plin de bolovani. Făcuseră focurile, gătiseră si mâncaseră; mulţi se şi întinseseră pe cearşafurile lor să doarmă. Întunericul nu se pogorâse încă, dar era atât de frig că dacă nu făceai mişcare, trebuia fie să te apropii de foc, fie să te înfofoleşti şi să dormi. În primele cinci nopţi ale călătoriei nu făcuseră foc de teama urmăritorilor şi acelea fuseseră nişte nopţi îngrozitoare. Luz nu mai cunoscuse niciodată o plăcere asemănătoare ca atunci când au aprins primul foc de tabără, în luminişul întins de pe panta sudică a ţinutului pustiu şi în fiece noapte acea încântare revenea, luxul propriu-zis al mâncării fierbinţi şi al căldurii. Erau trei familii cu care ea şi Southwind poposeau şi făceau de mâncare, se pregăteau pentru noapte. Copilul cel mai mic şi mai tânăr decât toţi ceilalţi din grup, un băiat de unsprezece ani – se şi cuibărise sub cearşaf şi dormea adânc. Luz se îngrijea de foc, iar Southwind se îngrijea de rănile ei. În susul şi în josul malului mai erau încă şapte focuri, cel mai îndepărtat pâlpâind ca flacăra

unei lumânări în amurgul albastru – cenuşiu, un strop de aur înceţoşat şi tremurător. Zgomotul râului acoperea sunetul oricărei voci din jurul focurilor.

— Mă duc să mai aduc vreascuri, zise Luz. Nu evita să-i dea un răspuns lui Southwind. Nu era nevoie de nici un răspuns. Southwind era blândă şi desăvârşită; dădea totul şi vorbea fără să ceară nimic în schimb. Nu era în întreaga lume o tovarăşă mai puţin pretenţioasă şi mai încurajatoare.

În acea zi făcuseră o bună bucată de drum, douăzeci şi şapte de kilometri, după socotelile lui Martin. Ieşiseră în sfârşit din labirintul mohorât de tufăriş; mâncaseră o cină caldă, focul ardea viu şi nu ploua. Chiar şi durerea de umeri a lui Luz era plăcută (fiindcă greutatea nu-i mai apasă) când se ridică. Aceste momente de la sfârşitul zilei, lângă foc, erau răsplata lungilor după-amiezi monotone de mers, mers şi iarăşi mers, încercând să mai uşureze povara care-i apăsa umerii şi a orelor petrecute în noroi şi în ploaie, când se părea că nu mai au nici un motiv să înainteze şi a orelor cele mai cumplite din miezul întunecos al nopţii, când se trezea întotdeauna din acelaşi vis îngrozitor: se făcea că exista un cerc format din anumite lucruri, dar nu oameni, care înconjurau tabăra, invizibili, imposibil de distins în întuneric, dar cu ochii pe ei.

— Asta arată mai bine, făcu Southwind când Luz se întoarse cu braţele pline de vreascuri din tufişurile care creşteau pe deal, dar cea de pe călcâi nu. Ştii toată ziua de azi am avut senzaţia că nu suntem urmăriţi.

— Nici nu cred c-am fost vreodată, replică Luz, înteţind focul. Niciodată n-am crezut că le-ar fi păsat, chiar dacă ar fi ştiut. În Cetate nu vor să se gândească la ţinutul sălbatic. Se prefac că nu există.

— Sper. Uram sentimentul că fugim. Să fii explorator e ceva mult mai onorabil. Luz potrivi focul să ardă mocnit, dar să încălzească şi se ghemui pe vine lângă el, să-i absoarbă căldura.

— Mi-e dor de Vera, rosti.

Avea gâtul uscat, din cauza prafului de pe drum şi nu-şi prea folosise vocea în ultima vreme; glasul îi suna uscat şi răguşit, ca cel al tatălui ei.

— Va veni cu grupul al doilea, făcu Southwind, cu o siguranţă liniştitoare, înfăşurând o bandă de pânză în jurul frumosului picior bolnav şi legând-o strâns de gleznă. Acum e mai bine. Mâine îmi voi înfăşură picioarele ca Holdfast. O să-mi fie şi mai cald.

— Doar să nu mai plouă.

— Diseară nu plouă.

Cei din Shantih aveau simţul atmosferic mult mai dezvoltat decât Luz. Ei nu trăiseră atât de mult ca ea închişi în case, ştiau ce înseamnă vântul, chiar şi aici unde vânturile erau altfel.

— Poate mâine, adăugă Southwind, începând să se cuibărească în sacul de dormit, vocea sunându-i deja somnoroasă şi caldă.

— Mâine vom fi sus pe dealuri, spuse Luz. Privi în sus, spre miazăzi, dar panta apropiată a albiei râului şi amurgul albastru-cenuşiu ascundeau orizontul stâncos. Norii se subţiaseră; o stea străluci o vreme sus, spre est, micuţă şi înceţoşată, apoi dispăru în timp ce norii nevăzuţi se uneau din nou. Luz aşteptă să reapară, dar nu se întâmplă aşa. Se simţi caraghios de dezamăgită. Acum cerul era întunecat, iar pământul la fel. Nicăieri nu se vedea nici o lumină, în afară de cele opt scânteieri aurii, focurile lor de tabără, o micuţă constelaţie în noapte. Şi acolo, departe, după zile întregi de mers spre vest, cu mii şi mii de paşi în urma lor, dincolo de întinderea de tufişuri, de ţinutul pustiu, de dealuri, văi şi ape, dincolo de râul cel mare vărsându-se în mare, alte câteva lumini: Cetatea şi Oraşul, o mică îngrămădire de ferestre luminate în galben. Râul era întunecat şi curgea în întunecime. Şi nici o lumină pe mare.

Aranjă un butuc să ardă mocnit şi adună cenuşa în jurul lui. Găsi sacul ei de dormit şi se încolăci înăuntru lângă Southwind. Acum voia să stea de vorbă. Southwind îi povestise multe despre Timmo. Voia să-o audă acum vorbindu-i de el şi de Lev; pentru prima oară voia să-i vorbească chiar ea despre Lev. Fusese prea multă tăcere aici. În tăcere lucrurile s-ar pierde. Era necesar să vorbească. Iar Southwind ar înţelege. Şi ea avusese ghinion, cunoscuse moartea, dar mersese înainte.

Luz o strigă în şoaptă, dar grămada caldă înfăşurată în cearşafuri de lângă ea nu se mişcă. Southwind adormise.

Luz se aşeză cu grijă, făcându-se comodă. Malul râului, deşi pietros, era un culcuş mai bun decât cel din noaptea trecută, în ţinutul plin de tufişuri spinoase. Trupu-i era atât de obosit, încât se simţea greoaie şi stângace; pieptul o apăsa. Închise ochii. Dintr-o dată văzu holul mare din Casa Falco, cu lumina argintie reflectată de Golf umplându-i ferestrele; iar tatăl ei, stând acolo drept, vivace, plin de prestanţă ca întotdeauna. Dar stătea acolo şi nu făcea nimic, ceea ce nu era un lucru obişnuit pentru el. Michael şi Teresa erau afară, în dreptul uşii şoptind între ei. Simţea pentru ei un resentiment ciudat. Tatăl ei stătea cu spatele spre aceştia, ca şi cum n-ar fi ştiut că sunt acolo, sau ca şi cum ar fi ştiut, dar se temea de ei. Ridică braţul într-un fel curios. O clipă îi văzu chipul. Plângea. Nu putea respira, încercă să inspire adânc, dar nu reuşi; se îneca, fiindcă plângea – suspine adânci care-i scuturau trupul şi n-o lăsau să tragă aer în piept. Cutremurată de suspine, prăbuşită pe jos, tremurând toată şi chinuită, în noaptea imensă, plângea pentru cei morţi, pentru cei pierduţi. Acum nu era teamă, ci durere, o durere imposibil de suportat, care trebuia totuşi suportată.

Osteneala şi întunericul îi secară lacrimile şi adormi înainte de a fi terminat cu plânsul. Dormi toată noaptea fără vise sau sperieturi, ca o piatră între pietre.

Dealurile erau înalte şi anevoioase. Urcuşul nu era greu, fiindcă puteau merge şerpuind de-a lungul pantelor întinse ruginii, dar când ajunseră în vârf, printre bolovanii clădiţi precum casele sau drumurile, văzură că urcaseră doar primul dintr-un lanţ triplu sau cvadruplu de dealuri şi că piscurile mai depărtate erau şi mai înalte.

În râpele dintre creste se adunaseră copacii inelari; ei nu creşteau în formă de cerc, ci foarte aproape unul de altul, înălţându-se neobişnuit de sus spre lumină. Tufărişul des adăpostea plante de aloe între trunchiurile roşii, îngreunând mult mersul. Pe plantele de aloe mai erau încă fructe, o masă bogată, curată şi cărnoasă în jurul unei seminţe centrale, un adaus binevenit la hrana lor sărăcăcioasă. În acest ţinut nu puteau să lase nici o urmă; trebuiau să-şi croiască drumul cu cosoarele pentru a putea trece mai departe. Le-a luat o zi să treacă prin canion, o alta ca să urce cel de-al doilea şir de

dealuri, dincolo de care se întindea următoarea succesiune de canioane încărcate cu copaci arămii şi tufişuri stacojii. Iar după aceasta urma o creastă impresionantă, cu povârnişuri abrupte, ridicându-se cu pereţii goi spre culmea înzăpezită.

Au fost nevoiţi să facă popas în defileu. Chiar şi Martin, după ce tăiase şi dăduse cu securea toată după-amiaza pentru a înainta cu fiecare pas era prea obosit să continue. Când s-au oprit, cei care nu erau epuizaţi de lupta cu desişurile pentru a-şi croi drumul, s-au împrăştiat, dar cu băgare de seamă şi fără a se îndepărta prea mult, fiindcă în acea regiune simţul direcţiei se putea pierde foarte uşor. Au găsit şi au cules aloe, iar câţiva băieţi, conduşi de Welcome, au găsit midii de apă dulce în pârâul din fundul văii unde au căutat apă. În acea seară s-au ospătat din belşug. Aveau nevoie de aşa ceva, fiindcă începuse să plouă iar. Ceaţa şi ploaia se adăugau amurgului cenuşiu care se aşternuse peste roşul viu al pădurii. Şi-au ridicat adăposturi şi s-au adunat lângă focurile ce nu voiau să rămână aprinse.

— Am văzut ceva neobişnuit, Luz.

Un tip ciudat Sasha; deşi cel mai bătrân dintre toţi, totuşi viguros şi musculos, mai potrivit să ţină pasul decât unii tineri, fără să-şi iasă niciodată din fire, pe deplin stăpân pe sine şi tăcut aproape cu desăvârşire. Luz nu-l văzuse niciodată luând parte la vreo discuţie sau spunând altceva decât da sau nu, zâmbind sau dând din cap. Ştia că nu vorbise niciodată la Casa de întâlniri, nu făcuse parte din grupul lui Elia sau dintre oamenii Verei, nu fusese niciodată cel care hotărăşte între ai săi, deşi era fiul unuia dintre cei mai mari eroi ai neamului lui Shults, care condusese Lungul Marş de pe străzile Cetăţii Moscova spre portul Lisabona şi mai departe. Shults avusese şi alţii copii, dar aceştia muriseră în primii ani pe Victoria; doar Sasha, cel mai mic copil născut la Victoria trăise. Şi el avusese un fiu şi îl văzuse murind. Nu vorbea decât rareori cu ea, cu Luz:

— Am văzut ceva neobişnuit, Luz.

— Ce?

— Un animal.

Arătă spre dreapta, în susul pantei abrupte acoperite cu tufişuri şi copaci, un zid întunecat acum în lumina scăzândă.

— Acolo sus e un fel de luminiş, unde au căzut doi copaci mari şi au făcut puţin loc. Am găsit câteva aloe şi le culegeam. M-am uitat peste umăr – am simţit ceva care mă urmăreşte cu privirea. Asta era undeva mai departe, la celălalt capăt al luminişului.

Tăcu un minut, nu pentru efect, ci ca să-şi ordoneze gândurile.

— Culegea şi el aloe. La început am crezut că e om. Semăna a om. Dar nu era mult mai mare ca un iepure, când s-a lăsat în patru labe. De culoare închisă, cu un cap roşcovan – un cap mare, părea prea mare pentru restul corpului. Mă fixa cu un ochi aşezat în centru, ca un wotsit. Cred că avea ochi şi în părţi, dar n-am putut vedea destul de clar. M-a privit o clipă, apoi s-a întors şi a intrat în pădure.

Vocea lui era scăzută şi egală.

— Sună înfricoşător, spuse Luz calm, nu ştiu de ce.

Dar de fapt, ştia de ce gândindu-se la visul ei despre fiinţele care veneau şi o priveau, deşi nu avusese acel vis de când se aflau în ţinutul cu tufăriş.

Sasha scutură din cap. Stăteau pe vine, unul lângă altul, sub un acoperiş des de crengi. Îşi scutură picăturile de ploaie din păr şi din mustaţa ţepoasă şi sură.

— Aici nimic nu ne poate face rău, zise. În afară de noi înşine. Există în Cetate poveşti despre animale necunoscute nouă?

— Nu – doar despre scări.

— Scări?

— Poveşti vechi. Creaturi asemănătoare cu oamenii, păroşi şi cu ochii strălucitori. Vărul meu Lores vorbea despre ei. Tata spunea că sunt oameni – exilaţi, sau oameni care rătăcesc, oameni nebuni care s-au sălbăticit.

Sasha dădu din cap.

— Nimic de felul ăsta n-a ajuns atât de departe, rosti el. Noi suntem primii.

— Noi am trăit doar acolo, pe coastă. Cred că există animale pe care nu le-am văzut niciodată.

— Şi plante. Uite la asta, seamănă cu cele obişnuite cu bobiţe albe, dar nu sunt la fel. N-am mai văzut aşa ceva până ieri.

În sfârşit, spuse:

— Nu există nume pentru animalul pe care l-am văzut.

Luz fu de acord.

Între ea şi Sasha era tăcere, legătura tăcerii. Nici el şi nici ea n-au spus nimic celorlalţi despre animal. Nu ştiau nimic despre această lume, lumea lor, doar că trebuie să meargă în tăcere, până ce învăţau un limbaj potrivit pentru a fi folosit aici. El era unul dintre cei dornici să aştepte.

Urcară şi cea de-a doua culme în a treia zi de ploaie. Era o vale mai lungă şi mai puţin adâncă, unde mersul era mai lesnicios. Pe la jumătatea zilei, vântul şi-a schimbat direcţia, bătând dinspre nord gonind norii şi ceţurile care acopereau piscurile. Toată după-amiaza escaladând ultima pantă şi în aceeaşi seară, scăldaţi într-o baie de lumină rece şi crudă, ajunseră printre formele stâncoase şi masive ale vârfului, având perspectivă spre ţinutul estic.

Se adunaseră acolo, încet, ultimul luptându-se încă să urce povârnişul pietros, în timp ce conducătorii se opriseră să-i aştepte – câteva siluete mici şi întunecate pentru ochii celor ce urcau, pe fundalul nemărginitei pustietăţi luminoase a cerului. Apusul arunca reflexe arămii pe iarba scurtă şi rară de pe culme. S-au adunat acolo cu toţii, şaizeci şi şapte de oameni, privind spre restul lumii. Au spus puţine lucruri. Restul lumii părea foarte mare.

Umbrele crestei pe care urcaseră se întindeau departe de câmpie. Dincolo de aceste umbre, ţinutul era auriu, un auriu înceţoşat, roşiatic şi rece, cu dungi abia zărite şi împestriţat de cursurile îndepărtate ale unor ape şi de porţiunile cu dealuri joase sau pădurici de copaci inelari. Departe, dincolo de platou, la limita percepţiei ochiului, se ridicau munţii, pe fondul unui cer ameninţător, incolor şi vântos.

— Cât sunt de departe? întrebă cineva.

— La vreo sută de kilometri de poalele dealurilor.

— Sunt înalţi...

— Ca cei pe care i-am văzut în nord, dincolo de lacul Serene.

— Poate e acelaşi lanţ muntos. Se îndreaptă spre sud-est.

— Câmpia asta e ca marea. Se întinde la nesfârşit.

— E frig aici sus!

— Să coborâm de pe culme, la adăpost de vânt.

Mult după ce câmpiile înalte se scufundară în cenuşiu, micuţul pisc acoperit cu gheaţă mai străluci încă puternic luminat de soare, acolo, departe, spre est. Se albea şi pălea; apărură stelele, puternic conturate în întunecimea vântoasă, toate constelaţiile, toate cetăţile luminate care nu erau căminul lor.

Orezul sălbatic de mlaştină creştea des pe malurile apelor care traversau platoul. Au trăit cu această hrană cele opt zile cât a durat traversarea. Dealurile de Fier se micşorau în spatele lor, o dungă cutată şi ruginie înaintând spre vest. Câmpia era plină de iepuri, o specie cu picioare mai lungi decât cei din pădurile de pe coastă. Pe malurile râului erau o mulţime de sălaşuri pentru ei, iar la răsăritul soarelui iepurii ieşeau, se însoreau şi urmăreau trecerea oamenilor, cu o privire calmă şi lipsită de interes.

— Numai proştii mor de foame aici, spuse Holdfast, urmărind cum întinde Italia cursele, în apropierea unui vad strălucitor şi plin de pietre.

Dar continuară să meargă înainte. Vântul sufla puternic în acel ţinut înalt şi deschis şi unde nu existau lemne pentru construcţii sau foc. Merseră înainte până ce terenul părea să se umfle, ridicându-se spre dealurile de la poalele munţilor şi ajunseră la un râu mare, curgând spre sud, pe care Andre îl marcă pe harta sa cu numele de Grayrock. Pentru a-l traversa, trebuiau să găsească un vad, ceea ce nu părea prea probabil, sau să construiască plute. Unii erau pentru traversare, adăugând încă o barieră între ei şi restul lumii. Alţii sugerau să o ia din nou spre sud şi să meargă de-a lungul malului vestic al râului. În timp ce discutau, făcură primul popas. Unul dintre bărbaţi se rănise la picior într-o prăpastie şi mai erau şi alte necazuri neînsemnate; încălţămintea avea nevoie de reparaţie; erau cu toţii obosiţi şi aveau nevoie de o zi de odihnă. În prima zi au ridicat adăposturi din ramuri uscate şi tufăriş. Era frig, cu norii care se adunau, deşi vântul aspru nu ajungea aici. În acea noapte a căzut prima zăpadă.

La Songe Bay ningea rar, nu se întâmplase niciodată atât de devreme în cursul iernii. Nu mai beneficiau de clima blândă de pe coasta vestică. Dealurile de coastă, ţinuturile sălbatice şi

Dealurile de Fier opreau ploile care veneau de pe mare a dată cu vânturile de vest; aici era mai uscat, dar mai frig.

Înălţimile spre care se îndreptau, zidurile ascuţite de gheaţă fuseseră rareori vizibile în timpul traversării câmpiei, norii de zăpadă ascunzând totul, în afară de poalele dealurilor. Se aflau acolo acum, un liman între câmpia bătută de vânt şi piscurile ameninţătoare. Întraseră într-o vale îngustă care cotea şi se lărgea până ce ajungea în valea adâncă a râului Grayrock. Fundul văii era împădurit, fiind acoperit de copaci circulari şi câteva tufişuri dese de plante de bumbac, dar printre pomi erau multe poieni şi luminişuri. Dealurile dinspre partea nordică erau prăpăstioase şi abrupte, formând un fel de acoperiş care adăpostea valea şi pantele mai joase şi expuse dinspre sud. Era un loc plăcut. Se simţiseră toţi în largul lor acolo, ridicându-şi adăposturile chiar din prima zi. Dar dimineaţa, luminişurile erau albe, iar pe sub copacii inelari, deşi frunzişul de bronz era o stavilă împotriva ninsorii uşoare, fiecare piatră şi fir de iarbă ofilită străluceau din cauza stratului gros de zăpadă. Oamenii se strângeau în jurul focurilor să se încălzească, înainte de a fi în stare să plece după alte lemne.

— Adăposturile din vreascuri nu sunt cele mai potrivite pentru vremea asta, spuse Andre mohorât, frecându-şi mâinile înţepenite şi crăpate. Vai, ce frig îmi e!

— Se înseninează, spuse Luz, privind cerul prin locul lăsat liber de coroanele copacilor, unde valea secundară în care se găseau se deschidea spre cheile râului; deasupra malului îndepărtat şi râpos al râului Grayrock, lanţul muntos estic se înălţa sclipitor, colorat în albastru închis şi alb.

— Deocamdată. Va ninge din nou.

Andre părea plăpând, aşa cum stătea chircit acolo, lângă focul a cărui flacără era aproape invizibilă în lumina proaspătă a dimineţii: plăpând, înfrigurat, descurajat. Luz, mult mai odihnită după o zi fără mers, simţea o prospeţime a spiritului asemenea luminii dimineţii; simţea multă dragoste pentru Andre, bărbatul răbdător şi grijuliu. Se lăsă pe vine lângă el, în faţa focului şi-l bătu pe umăr.

— E un loc bun, nu-i aşa?

El dădu din cap şi se ridică, frecându-şi mâinile roşii, dureroase.

— Andre.

El mormăi.

— Poate ar trebui să facem cabane nu adăposturi.

— Aici?

— E un loc bun…

Privi împrejur la copacii înalţi şi roşii, la pârâul care curgea zgomotos spre râul Grayrock, la pantele însorite şi deschise spre sud, la înălţimile albastre dinspre est.

— Foarte bine, zise posomorât. Oricum, avem apă şi lemne din plin. Peşte, iepuri, am putea rămâne aici peste iarnă.

— Poate că aşa ar trebui. Încă mai e timp să ridicăm cabanele.

Ghemuit, cu braţele atârnându-i între genunchi, Andre îşi freca mâinile mecanic. Ea îl urmărea, cu mâna încă pe umărul lui.

— Mi-ar conveni, spuse el într-un târziu.

— Dacă am ajuns destul de departe…

— Trebuie să-i adunăm pe toţi, bineînţeles…

O privi; o luă pe după umeri. Se aşezară pe vine unul lângă altul înlănţuiţi, legănându-se puţin pe călcâie, aproape de focul tremurător şi abia vizibil.

— Am alergat destul, zise. Tu nu?

Ea dădu din cap.

— Nu ştiu. Mă întreb…

— Ce?

Andre privi fix focul luminat de soare, cu faţa trasă şi bătută de vreme, îmbujorat de căldură.

— Se spune că dacă te rătăceşti cu-adevărat, te învârteşti întotdeauna în cerc. Te întorci acolo de unde ai plecat. Doar că nu-ţi dai seama întotdeauna.

— Aici nu e Cetatea. Nici Oraşul.

— Nu. Nu încă.

— Niciodată, zise ea cu sprâncenele coborâte, drepte şi severe. E un loc nou, Andre. Un loc de început.

— Dorinţa lui Dumnezeu.

— Nu ştiu ce vrea Dumnezeu.

Întinse mâna liberă şi râcâi o mână de pământ umed, pe jumătate îngheţat, strângându-l în palmă.

— Acesta e Dumnezeu, spuse, deschizând palma şi arătându-i sfera din noroi, pe jumătate modelată.

— Asta sunt eu. Şi tu. Şi ceilalţi. Şi munţii. Suntem ca toţi... totul e un cerc.

— Nu înţeleg, Luz.

— Nu ştiu ce m-a apucat. Vreau să rămânem aici, Andre.

— Atunci, cred că aşa vom face, zise el, şi o înghionti între umeri. Am fi pornit vreodată dacă nu erai tu?

— Nu spune asta, Andre.

— De ce nu? E-adevărat.

— Am destule pe conştiinţă şi fără asta. Eu am... dacă...

— E un loc nou, Luz, spuse cu multă blândeţe. Aici numele sunt noi.

Văzu lacrimi în ochii lui.

— Aici e locul, locul în care am construit lumea, spuse el, din noroi.

Asher cel de unsprezece ani veni spre Luz, care coborâse pe malul râului Grayrock să culeagă midii de apă dulce de pe stâncile îngheţate, mărginite de buruienele unui golf.

— Luz, zise când fu destul de aproape ca să nu ridice vocea. Priveşte.

Fu bucuroasă să se îndrepte şi să scoată mâinile din apa rece.

— Ce-ai acolo?

— Uite, şopti băiatul întinzând mâna deschisă. În palmă stătea o creatură micuţă, ca o broască cu urme colorate şi aripi. Trei ochi aurii ca nişte gămălii de ac îl fixau fără să clipească, unul pe Asher, doi pe Luz.

— Un wotsit.

— N-am mai văzut niciodată unul de-aproape.

— A venit la mine. Coboram încoace cu coşurile, a zburat într-unul, iar eu am întins mâna şi l-am apucat.

— Vine şi la mine?

— Nu ştiu. Întinde mâna.

Puse mâna lângă cea a lui Asher. Wotsitul tremură o clipă, pierdut într-o ceaţă de pene vibrânde, apoi, cu o săritură sau un

zbor prea rapid ca să fie urmărit, se mută în palma lui Luz şi ea simţi strânsoarea celor şase picioruşe mici şi vânoase.

— Ce frumos eşti, îi şopti, eşti foarte frumos. Te-aş putea omorî, dar nu te-aş putea păstra, nici ţine...

— Dacă îi închizi în colivie, mor, spuse copilul.

— Ştiu, răspunse Luz.

Wotsitul devenea acum albastru, azuriul pur al văzduhului dintre culorile Șirului Estic în zilele cu soare iernatic, ca ziua de astăzi. Cei trei ochi aurii ca gămălia străluciră. Aripile, luminoase şi translucide se desfăcură, pe neaşteptate; mâna lui Luz care se mişcase uşor lansă micuţa creatură în plutirea ei ascendentă, ce traversa râul spre est, ca o fărâmă de mică purtată de vânt.

Ea şi Asher umplură coşurile cu cochilii grele şi mustăcioase de midii închise la culoare şi se întoarseră alene pe cărarea ce ducea la locul de popas.

— Southwind! strigă Asher cărând coşul greu. Southwind! Sunt wotsiţi aici! Unul a venit la mine!

— Bineînţeles că sunt, zise Southwind făcând câţiva paşi pe cărare ca să-i ajute. Ce multe aţi adunat! Oh, Luz, bietele tale mâini, vino, cabana e încălzită, Sasha a adus o nouă încărcătură de lemne cu carul lui. Te gândeai că o să găseşti wotsiţi aici? Nu suntem aşa departe de casă!

Cabanele, nouă până acum, trei construite mai mult de jumătate – se aflau pe malul sudic al apei, unde aceasta forma un lac străjuit de crengile unui singur copac inelar. Luau apă din micuţele cascade de la gura lacului, formate şi dispărute la capătul acestuia, unde locul se îngusta înainte de lungul salt spre Grayrock, din cauza perechii de fiinţe cenuşii care trăiau pe malul îndepărtat al apei, fără a fi tulburată de prezenţa omenească, de fumul focurilor lor, de zgomotul muncii lor, de venirile şi plecările lor, de sunetul vocilor lor. Eleganţi, cu picioarele lungi, tăcuţi, bâtlanii îşi vedeau de treburile lor, adunându-şi hrana din cealaltă parte a lacului întins şi întunecat; câteodată se opreau în locurile mai puţin adânci, privind oamenii cu ochi limpezi, liniştiţi şi fără culoare. Uneori, în serile nemişcate şi reci dinaintea ninsorii, dansau. Când Luz, Southwind şi copilul se întoarseră în direcţia cabanei lor, Luz văzu bâtlanii lângă rădăcinile marelui copac, unul stând în

cumpănă şi privindu-i, iar celălalt, cu capul său îngust întors şi uitându-se spre pădure.

— Diseară vor dansa, spuse ea în şoaptă şi se opri o clipă, în picioare purtându-şi povara grea, nemişcată ca şi bâtlanii; apoi îşi continuă drumul.
